

ЯК ПАДЛІЧВАЛІ
БАЛЫ НА ЦТ?

3

НАРЫХТОЎКІ:
ШТО ПАЧЫМ

MC

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

5 ЛІПЕНЯ 2019 г.
ПЯТНІЦА
№ 124 (28991)

9-24 стар.

**МЯСЦОВАЕ
САМАКІРАВАННЕ**

+TV ПРАГРАМА

ГАЗЕТА ДЛЯ ВЫКАРЫСТАЦЬ І ДАПОЛНІТКУ МЯСЦОВЫХ САМІТАЎ

ЦЫТАТА ДНЯ

Ірына БАБАЧОНАК,
дырэктар Дэпартамента
па прадпрымальніцтве
Міністэрства эканомікі:

«На працягу бліжэйшых трох месяцаў у краіне павінны будуць з'явіцца практычны дакументаў — ад указа кіраўніка дзяржавы да ўсіх неабходных падзаконных прававых актаў, — якія прапішучь новую сістэму падтрымкі малога і сярэдняга прадпрымальніцтва. Мінэканомікі разлічвае на актыўны ўдзел мясцовых органаў улады, грамадскасці, міжнародных экспертаў у абмеркаванні дадзенай тэмы. Плануецца ўнесці змены ў вызначэнні, якія характарызуюць інфраструктуру падтрымкі прадпрымальніцтва, адпаведныя паслугі, механізм аказання падтрымкі».

Фота: Анастасія КЛЕШЧУКА

Пленэр на Ніжне-Пакроўскай

Вучаніцы розных полацкіх школ Аліна ЛУГІНА, Лера ЛАПАНОВІЧ, Аляксандра ГОЛУБЕВА і Марыя ГАЛОТА ўжо сем гадоў займаюцца ў дзіцячай мастацкай школе пад кіраўніцтвам члена Беларускага Саюза мастакоў Івана Іванова. Летам юныя мастачкі абавязкова ўдзельнічаюць у пленэ-

рах, якія праходзяць у розных кутках старажытнага горада, малююць архітэктару і разам з тым засвойваюць гісторыю свайго Полацка. Цяпер дзяўчынкі замалёўваюць абрысы цагляных будынкаў на Ніжне-Пакроўскай — адной са старажытных і добра захаваных вуліц Полацка.

КОРАТКА

• Творчую спадчыну архітэктара Леаніда Левіна прадставяць на выстаўцы ў Хатыні.

• Bitcoin расходуе электраэнергію больш, чым Швейцарыя. Прыведзеныя звесткі паказваюць, што 0,21 % сусветнай электраэнергіі ідзе на здабычу электроннай валюты.

• У Рагачоўскім раёне згарэла 340 тон сена.

• Эстонская ІТ-кампанія з офісам у Мінску распрацавала міжнародна-значны дадатак для барацьбы з карупцыяй.

• Больш за 73,3 тысячы гектараў сельскагаспадарчых культур пашкодзана засухай у Гомельскай вобласці.

Фестывалі

Па папараць-кветку — у Александрыю

Заўтра, 6 ліпеня, у Шклоўскім раёне пачнецца вялікае рэспубліканскае свята — «Купалле» («Александрыя збірае сяброў»).

Пройдзе яно ўжо ў дзясяты раз. Сустрэча сяброў адбудзецца на тым самым месцы, што і заўсёды, — на маляўнічай лугавіне на беразе Дняпра, які падзяляе мяжу Магілёўскай і Віцебскай абласцей. Галоўнай тэмай свята гэтым разам стане трохгоддзе малой радзімы, а мерапрыемстваў у праграме так шмат, што ўсе два выхадныя дні распісаны па хвілінах.

СТАР. 3

Фота: БелТА

Сучасныя тэхналогіі

ЭЛЕКТРАДОМ, САМАКАТ І ПАРАГЕНЕРАТАР для эфектыўнага выкарыстання электрычнай энергіі

Амаль увесь гарадскі грамадскі транспарт у Беларусі з цягам часу стане працаваць на электрацяжэ, а на работу будзе зручней ездзіць на электрасамакатах, чым на аўто. У Брэсцкай вобласці з'явіцца 14 дамоў цалкам на электраэнергіі, а яе спажыванне ў краіне ў цэлым штогод можа павялічвацца на 400 млн кВт-г. Такія думкі агучвалі спецыялісты падчас прэзентацыі сёлетніх праектаў, прадстаўленых на конкурс «Лідар энергаэфектыўнасці — 2019».

ІНАВАЦЫЯ, САБЕКОШТ, ЭНЕРГАЭФЕКТЫЎНАСЦЬ...

Усе планы і новаўвядзенні ў галіне энергетыкі разглядаюцца з арыенцірам на хуткі запуск Беларускай АЭС.

— Энергія, што будзе вырабляцца на атамнай станцыі, павінна быць эфектыўнай. Увод АЭС патрабуе ад нас кансалідацыі высілкаў для павелічэння спажывання электраэнергіі ў межах эфектыўных праектаў, якія дазваляць не толькі павялічыць яе спажыванне, але і павысіць якасць прадукцыі і яе канкурэнтаздольнасць, — адзначыў Леанід ПАЛЯШЧУК, намеснік дырэктара Дэпартамента па энергаэфектыўнасці Дзяржкамітэта па стандартызацыі Беларусі.

СТАР. 4

ISSN 1990 - 763X

19124 >

9 771990 763008

У ДОБРЫ ШЛЯХ ПА МОСЦЕ!

У Брэсце ўрачыста адкрылі Кобрынскі пуцэправод

У Дзень Незалежнасці шмат людзей сабралася каля Кобрынскага моста. Ён ужо два месяцы дзейнічаў напоўніцу, па ім у абодва бакі хадзіў транспарт, але да гэтага дня працягвалася добраўпарадкаванне. Ды і момант адкрыцця стаў свайго роду падвядзеннем вынікаў вялікай работы, якая доўжылася больш за два гады.

Кобрынскі пуцэправод — не проста адзін з гарадскіх мастоў. Ён у пэўным сэнсе галоўны мост у горадзе. Ён злучае ўсходнюю частку — вуліцу Маскоўскую, якая плаўна пераходзіць у трасу М1, — з заходняй і цэнтральнай. Турысты, госці горада, якія накіроўваюцца ў крэпасць, абавязкова праязджаюць па мосце. Шлях большай часткі гараджан, што жывуць у спальных раёнах Усход, Кавалёва, іншых мікрараёнах, штодня праходзіць праз названы пуцэправод. Ужо трыццаць гадоў аўтар гэтых радкоў ездзіць на работу праз Кобрынскі мост. Дом друку ў Брэсце знаходзіцца зусім побач з мостам, яго відаць з акон нашых рабочых кабінетаў. А паколькі ў працэсе рэканструкцыі мост пашырылі, то ён стаў бліжэйшым да нас у прамым сэнсе. Так што адкрыццё пуцэправада — сапраўды падзея для нас, многіх і многіх гараджан, а не толькі адно з мерапрыемстваў у рамках святкавання тысячагоддзя.

Кобрынскі пуцэправод упершыню быў узведзены прыкладна сто гадоў таму. За стагоддзе ён перажыў некалькі рэканструкцый. Цяпер яго цалкам знеслі і перабудавалі нанова. Праўда, зносілі часткамі, каб не перакрываць рух цалкам на такой важнай дарозе. І сёння трэба сказаць слова пахвалы дарожнікам, будаўнікам, інжынерам, якія сумелі правесці такую гіганцкую работу з мінімальнымі нязручнасцямі. Напрыклад, перад пачаткам будоўлі гаварылася пра тое, што адна паласа пэўна час будзе адкрыта толькі для грамадскага транспарту. Але за ўвесь час работы так і не перакрывалі рух для іншых машын нават на дзень.

Дарожнікі працавалі ў холад, дождж і спёку. Увесь чэрвень Брэст літаральна млеў ад пякельнага сонца. Скажам, яшчэ за два дні да ўрачыстага адкрыцця

Фота Аляксандра ШУЛЫГАЧА.

ця каля чацвёртай вечара, калі тэмпература паднялася пад сорок, асфальт і бетон патыхалі гарачынёй, выпраменьвалі яе так, што хацелася хутчэй прабежы і схавацца ў цень, рабочыя працавалі. І такіх дзён было нямала. Так што гэта было найперш іх свята, тых, чыімі рукамі і мазгамі гэты прыгожы мост стаў рэальнасцю.

Новы мост узвялі для брастаўчан работнікі ААТ «Дарожна-будаўнічы трэст № 4 Брэста». Яго генеральны дырэктар Ігар ШУГАЕЎ, уручаючы сімвалічны ключ кіраўніку Брэсцкага ДЭП, адзначыў, што да добрага прывыкаеш хутка, таму, відаць, сёння ўжо шмат хто забыўся, у якім стане знаходзіўся мост да рэканструкцыі. А тут узведзена, па сутнасці, два новыя пуцэправоды, на кожным з якіх маюцца тры паласы руху. З'явіўся падземны пешаходны тунэль, а таксама інфраструктура, якая служыць бяспецы перамяшчэння пешаходаў і транспарту.

Цяпер ужо дарожнікі кажуць, што гэты аб'ект быў вельмі складаны і тым цікавы, бо ўзводзіць яго давялося ў цэнтры горада пры поўнай загрузцы ды інтэнсіўнасці руху. І калі названы трэст выступіў генпадрадчыкам будоўлі, то яго субпадрадчыкамі сталі ААТ «Мостабудаўнічы атрад-58 КУП «Брэстжылбуд», ПКУП «Камунальнік», ТАА «Фактарбуд», філіял ЭМУ-9

ААТ «Белэлектрамонтаж». І ўсе папрацавалі так, што старшыня гарвыканкама Аляксандр РАГАЧУК назваў іх работу працоўным подзвігам.

Старшыня Брэсцкага аблвыканкама Анатоль ЛІС падкрэсліў значнасць мерапрыемства менавіта ў Дзень Незалежнасці Рэспублікі Беларусь, калі на пляцоўку каля моста сабралася вельмі шмат людзей, каб павіншаваць адно аднаго са святам.

Сімвалічную стужку перарэзалі каля ўваходу ў падземны пераход. З гэтага дня ён таксама адкрыты. Там устаноўлены ўказальнікі напрамкаў руху. Маюцца зручнасці для людзей з абмежаванымі магчымасцямі.

Будаўніцтва моста абышлося краіне прыблізна ў 20 мільёнаў рублёў. На адкрыцці адзначалі, што яшчэ пяць гадоў таму такая рэканструкцыя выглядала амаль што нязбыўнай марай. Але дзякуючы таму, што аб'ект быў уключаны ў праграму святкавання тысячагоддзя, мара здзейснілася. Цяпер брастаўчанам засталася як след даглядаць мост. І на гэтым шляху зроблены пэўныя крокі. Напрыклад, устаноўлена арыгінальная падсветка, так што ў цёмны час сутак мост будзе выглядаць надзвычай прыгожа. Як заўважыў кіраўнік горада, цяпер вядзецца работа над падсветкай Заходняга абходу, які таксама рыхтуецца да здачы.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

Пашана

МАНУМЕНТ ДЛЯ ДАСТОЙНЫХ

У Гродне адкрылі абласную Дошку гонару

Праект нетыповы. Яго распрацавалі прафесійныя архітэктары інстытута «Гроднаграмадзянпраект». Новы аб'ект можна аднесці да малой архітэктурнай формы. Ён прадстаўлены выявай карты рэгіёна з каляровым гербам і вялікім авалам, на якім размешчаны назвы найлепшых раёнаў, арганізацый, а таксама прозвішчы ганаровых жыхароў.

Лаўрэатамі прэміі «Чалавек года Гродзеншчыны» сталі прадстаўнікі самых розных прафесій, актыўныя грамадскія дзеячы.

— Мы на кожную намінацыю адбіраем да дзясятка кандыдатаў, узважаем усе водгукі, уважліва адсочваем вынікі. Ацэньваецца не толькі праца чалавека як прафесіянала, але і яго ўнёсак у грамадскае жыццё, — падкрэсліў падчас цырымоніі старшыня Гродзенскага аблвыканкама Уладзімір КРАЎЦОЎ.

Сярод раёнаў найлепшымі па выніках абласнога спаборніцтва прызнаны горад Гродна, Гродзенскі, Мастоўскі, Ашмянскі і Смаргонскі раёны. Кожны адметны сваімі дасягненнямі ў адным з кірункаў — прамысловасці, будаўніцтва, сферы гандлю, сацыяльна-культурнаму развіццю. Таксама на Дошку гонару занесена 20 арганізацый і размешчана 20 партрэтаў жыхароў Гродзеншчыны, якія дасягнулі поспехаў у працы, службе, творчасці, вучобе і спорце. Сярод іх — пераможца конкурсу «Настаўнік года Рэспублікі Беларусь» Юлія Касталомава з Ваўкавыска, пераможца конкурсу «Урач года Рэспублікі Беларусь» Эла Рында з Ліды, народны майстар Беларусі Станіслава Міхно з Воранаўскага раёна.

Так, напрыклад, Гродзенскі раён прадстаўлены трыма прафесіяналамі, якім прысуджана званне «Чалавек года Гродзеншчыны». Сярод лаўрэатаў — участковы Уладзімір Бахмач, які летась быў прызнаны найлепшым у вобласці па выніках конкурсу прафесійнага майстэрства. У ліку пераможцаў — СВК «Свіслач» Гродзенскага раёна, дзе атрымліваюць самыя высокія ў рэспубліцы ўраджай і надой малака. Адзначаны поспехі прамысловых прадпрыемстваў, медыцынскіх і культурных устаноў, прыватных кампаній, грамадскіх арганізацый.

Многіх прадстаўнікоў рэгіёна можна ўбачыць на рэспубліканскай Дошцы гонару ў цэнтры сталіцы, але сваёй пляцоўкі для ўшанавання лепшых у вобласці доўгі час не было. Адметна, што Дошка гонару Гродзеншчыны размешчана каля адноўленай абласной філармоніі. Будынак доўгі час праходзіў рэканструкцыю і быў урачыста адкрыты месяц таму. Цяпер тут гатовы праводзіць любыя мерапрыемствы на самым высокім узроўні. На найбуйнейшай у рэгіёне канцэртнай пляцоўцы прайшоў і вялікі канцэрт, прысвечаны 75-й гадавіне вызвалення Беларусі. Ён адбыўся адрасу пасля ўрачыстага адкрыцця Дошкі гонару з удзелам ветэранаў і кіраўніцтва рэгіёна.

Маргарыта УШКЕВІЧ, фота «Гродзенская праўда».

ШТО Ё СВЕЦЕ РОБІЦЦА

Шайгу назваў асноўную прычыну аварыі на глыбакаводным апарце

Пажар у акумулятарным адсеку стаў асноўнай прычынай надзвычайнага здарэння з глыбакаводным апаратам, у выніку якога загінулі 14 падводнікаў. Пра гэта міністр абароны Расіі Сяргей Шайгу паведаміў прэзідэнту РФ Уладзіміру Пуціну. Па словах міністра, ядзерная энергетычная ўстаноўка на падводным апарце «цалкам ізаляваная і бязлюдная». Ён адзначыў, што экіпаж выканаў «усе неабходныя мерапрыемствы па абароне ўстаноўкі», таму яна знаходзіцца «цалкам у працаздольным стане». Паведамляецца, што падводнікі займаліся вывучэннем прыдоннай прасторы і дна Сусветнага акіяна ў інтарэсах Ваенна-марскога флоту Расіі. Сямёра з загінулых былі капітанами першага рангу, яшчэ тры — капітанами другога рангу. У двух з іх былі званні Герояў Расіі. З адсека, ахопленнага агнём, у першую чаргу эвакуіравалі грамадзянскага прадстаўніка прамысловасці.

Пасля трохдзённых спрэчак абрана кіраўніцтва ЕС

Пасля трох дзён жорсткіх спрэчак і ўзаемных абвінавчванняў лідары 28 краін ЕС размеркавалі ключавыя пасады ў кіраўніцтве блока. Люксембуржац Жан-Клод Юнкер восенню саступіць месца кіраўніку Еўракамісіі 60-гадовай немцы Урсуле фон дэр Ляен, даўняму па-

плечніку канцлера Ангелы Меркель і першай жанчыне на пасадзе міністра абароны Германіі. Пасада старшыні Еўрапейскага цэнтральнага банка адыдзе другой найбуйнейшай краіне блока — Францыі. Італьянец Марыя Драгі перададзць яго 63-гадовай старшыні Міжнароднага валютнага фонду Крысцін Лагард. Паляка Дональда Туска на чале Еўрапейскага савета зменіць 43-гадовы бельгійскі прэм'ер Шарль Мішэль. А за знешнюю палітыку ЕС замест італьянкі Федэрыка Магерыні будзе адказваць 72-гадовы міністр замежных спраў Іспаніі, сацыяліст Жа-зеп Барэль. Новым старшынёй Еўрапейскага парламента абраны італьянец Давід-Марыя Сасолі.

Пясец прабеж тры з паловай тысячы кіламетраў

Маладая палярная лісіца перамясцілася з усходняга ўзбярэжжа нарвежскага архіпелага Шпіцберген на канадскі востраў Элсмір за два з паловай месяцы, пераадолеўшы больш за 3500 кіламетраў, чым выклікала глыбокае здзіўленне заалагаў. Даследчыкі з нарвежскага Палярнага інстытута замацавалі на целе маладой самкі палярнай лісіцы прыладу GPS-сачэння і ў канцы сакавіка мінулага года выпусцілі яе на волю на ўсходнім узбярэжжы галоўнага вострава архіпелага Шпіцберген. Лісе было менш за год, калі яна адправілася на захад у пошуках ежы, дасягнуўшы Грэнландыі ўсяго праз 21 дзень пасля старту і пераадолеўшы 1512 кіламетраў. Далей лісіца прыступіла да другога этапу вялікага падарожжа, і натуралісты заўважылі яе ўжо на канадскім востраве Элсмір — яшчэ на дзве тысячы кіламетраў на захад — усяго праз 76 дзён пасля выхаду са Шпіцбергена.

НА СУВЯЗІ З УЛАДАЙ

Прамыя тэлефонныя лініі адбудуцца 6 ліпеня ў аблвыканкамах і Мінгарвыканкаме. Тэлефонныя лініі ў суботу з 9.00 да 12.00 правядуць:

першы намеснік старшыні БРЭСЦКАГА аблвыканкама Валерыі Васілевіч РАБКABЕЦ. Тэл. 8 016 221 31 21;
старшыня ВІЦЕБСКАГА аблвыканкама Мікалай Мікалаевіч ШАРСНЁЎ. Тэл. 8 021 222 22 22;
намеснік старшыні ГОМЕЛЬСКАГА аблвыканкама Уладзімір Уладзіміравіч ГАРБАЧОЎ. Тэл. 8 023 233 12 37;
кіраўнік спраў ГРОДЗЕНСКАГА аблвыканкама Ігар Андрэевіч ПАПОЎ. Тэл. 8 015 273 56 44;
кіраўнік спраў МАГІЛЁўСКАГА аблвыканкама Рыгор Аляксандравіч ВАРОНІН. Тэл. 8 022 250 18 69;
намеснік старшыні МІНСКАГА аблвыканкама Мікалай Міхайлавіч РАГАШЧУК. Тэл. 8 017 500 41 60;
старшыня МІНСКАГА гарвыканкама Анатоль Аляксандравіч СІВАК. Тэл. 8 017 222 44 44.

Абітурыент-2019

ПРАВА НА АДНУ ПАМЫЛКУ

Як спрацавала новая сістэма падліку балаў на ЦТ

Сёлета для абітурыентаў дзейнічае новая сістэма падліку балаў на ЦТ. Дырэктар Рэспубліканскага інстытута кантролю ведаў Юрый МІКСЮК лічыць, што такая методыка дазваляе лепш ацаніць рэальныя веды хлопцаў і дзяўчат, чым папярэдняя.

Ён адзначае, што сёлета працэнт абітурыентаў, якія набралі 70—75 балаў, такі ж, як і летась, таму і канкурэнцыя паміж імі будзе трымацца на аднолькавым узроўні. Мінімальныя праходныя балы не вельмі адрозніваюцца ад паказчыкаў папярэдняга года, аднак у далейшым чакаецца іх павышэнне.

— Ёсць меркаванне, што новая методыка недаацэньвае добра падрыхтаваных абітурыентаў. Лічу, што такое меркаванне некарэктнае. Методыка не адбірае балы, яна іх налічвае. Той, хто атрымлівае больш першасных балаў, мае і больш тэставых. Трэба адзначыць, што шкала падліку балаў не з'яўляецца лінейнай. Можна трактаваць гэта з пункту гледжання спорту: апошнія метры перад фінішам самыя каштоўныя. Сёлета мы не ацэньваем кожнае заданне па асобку, бо гэта суб'ектыўна: хтосьці лічыць пэўнае заданне

лёгкім, а некаму яно здаецца цяжкім. Таму новая методыка падліку балаў — гэта інструмент адлюстравання паўнаты ведаў, а не пэўных выкананых задач. І сумнення ў яе эфектыўнасці, аб'ектыўнасці не павінна быць ні ў абітурыентаў, ні ў іх бацькоў, настаўнікаў або рэпетытараў.

Юрый Міксюк не адмаўляе, што магчымасць «угадаць» правільныя адказы існуе, аднак яна зводзіцца да мінімуму. Таксама абітурыенты павінны ведаць, што часткова правільны адказ — гэта не палова рашэння. Ён дапускае толькі адну памылку.

— Напрыклад, у пэўным заданні часткі «А» павінна быць тры правільныя варыянты адказу. Калі хлопец або дзяўчына адзначае да гэтых трох чацвёрты або дае два правільныя пункты з трох — адказ часткова правільны. Калі ж вызначаецца лішні варыянт, а другі не дапісваецца, заданне не залічваецца.

Юрый Міксюк дадае, што сёлета па матэматыцы толькі 50 працэнтаў абітурыентаў змаглі рашыць больш за дзесяць заданняў.

Дар'я ШЛАПАКОВА.

Сістэмы відэаназірання і Wi-Fi

цяпер ёсць на адноўленай аўтастанцыі ў Петрыкаве

Райцэнтр рыхтуецца да правядзення абласных Дажынак-2019. І цалкам рэканструяваная аўтастанцыя — першы падарунак гораду ў глыбінцы Палесся.

Рэканструкцыю за ўласныя грошы выканаў яе ўласнік — адкрытае акцыянернае таварыства «Гомельаблаўтатранс». Агульная сума ўкладзеных прадпрыемствам сродкаў складае 390 тысяч рублёў. Справіліся за чатыры месяцы.

Першая ў гісторыі Петрыкава аўтастанцыя знаходзілася ў цэнтры горада. За 45 гадоў значна павялічылася колькасць пасажыраў. Узраслі і іх па-

трабаванні да камфорту. Пасля рэканструкцыі будынак набыў новае аблічча. Цяпер тут абсталявана сучасная зала чакання з мультымедычным экранам і Wi-Fi, сістэмай гучнай сувязі, магчымасцю зарадкі мабільных тэлефонаў і ноўтбукаў, сістэмай відэаназірання і ахоўна-пажарнай сігналізацыяй. Падсілкавацца перад дальняй дарогай пасажыры могуць у кавярні, аформленай з беларускім каларытам.

Цалкам абноўлены перон і тэрыторыя навокал. Будынак упрыгожаны керамагранітам, устаноўлены дэкаратыўная агароджа і новы навес на пе-

роне. Як паведаміў намеснік дырэктара ААТ «Гомельаблаўтатранс» **Алег ЦЫЛЬКО**, падчас рэканструкцыі стварылі безбар'ернае асяроддзе для пасажыраў з абмежаванымі магчымасцямі.

Аўтастанцыя ў Петрыкаве сёння прапануе ўвесь спектр запатрабаваных паслуг: ад продажу квіткаў анлайн да афармлення праезду па маршрутах фармату «цягнік+аўтобус». Цяпер аўтастанцыя абслугоўвае 24 прыгарадныя і чатыры міжгародныя маршруты, а штотдзённы пасажыраабарот складае 250 чалавек.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

Па папараць-кветку — у Александрыю

(Заканчэнне.)

Пачатак на 1-й стар.

Сёлета ўдзел у фестывалі бяруць больш за дзве тысячы прафесійных і самадзейных артыстаў, майстроў дэкаратыўна-прыкладной творчасці з усіх рэгіёнаў Беларусі, а таксама з Расіі, Украіны, Літвы, Латвіі, Эстоніі і Польшчы.

Свята ў Александрыі славіцца сваімі хлебасольнымі традыцыямі, на ім можна смачна паесці і нешта прыхапіць з сабой. Прысмакамі на любы густ парадуюць прадстаўнікі спажывааперацыі, якія яшчэ за шмат дзён да пачатку зманціравалі на купальскай пляцоўцы свае кавярні пад адкрытым небам.

«Купалле» ў Александрыі — знакавае культурна-асветніцкае мерапрыемства. Аматараў літаратуры сюды вабіць вялікі кніжны кірмаш, які дае магчымасць азнаёміцца з найлепшымі творами выдавецкай дзейнасці, прасачыць гісторыю стварэння кнігі і папоўніць дамашнюю бібліятэку. На «кніжнай» пляцоўцы будзе працаваць «Друкарскі двор», дзе кожны ахвотны зможа на адноўленым па старых гравюрах друкарскім станку XVI стагоддзя надрукаваць старонку з Бібліі Францыска Скарыны. Тут жа адбудуцца прэзентацыі новых кніг і часопісаў, у тым ліку літаратурных навінак выдавецкага дома «Звязда», пройдуць творчыя сустрэчы з аўтарамі і шмат цыравых конкурсаў і віктарын.

Фота БялТА.

Маладых і крэатыўных запрасяць пляцоўка «Творчасць маладых», дзе юнакі і дзяўчаты прадэманструюць свае навукова-тэхнічныя праграмы, а таксама спартыўныя і творчыя перамогі. Распрацоўкі айчынага аўтапраму для сельскай гаспадаркі і не толькі пакажа Мінскі трактарны завод. А самым вясельым для дзяцей і дарослых стане першае «Свята цырка ў Александрыі» цырка-шапіто SIRIUS. Як нагадаў **дырэктар Магілёўскай абласной філармоніі Дзяніс ШАБЛІНСКІ**, падчас фестывалю па традыцыі працуюць дзве дадатковыя пляцоўкі: малая сцена для рэгіянальных канлектываў і сцена народнай творчасці, дзе прадстаўленая аўтэнтчная беларуская культура — спевы, музыка і танцы; дзейнічаюць атрак-

цыёны і маляўнічыя фотапляцоўкі, праходзяць шматлікія гульні, майстар-класы, спартыўныя і творчыя спаборніцтвы, тэматычныя квэсты і г. д.

Кульмінацыяй свята стане гала-канцэрт «Зроблена ў Беларусі» — шоу высока-тэхналагічнае, выкананае па лепшых сусветных якалах і разам з тым нацыянальнае, зробленае ўласнымі творчымі сіламі, заснаванае на нашай культурнай спадчыне і традыцыях. Аснову канцэрта складзе музычны альбом «Куточак Беларусі», за які паэтка і спявачка Юлія Быкава і прадзюсар, кампазітар Яўген Алейнік былі адзначаны высокай прэміяй Прэзідэнта Беларусі «За духоўнае адраджэнне».

Галоўны рэжысёр гала-канцэрта, выкладчык

кафедры рэжысуры БДУКМ Агата МАЦКО крышачку прыадкрыла для нас галоўную інтэрыгу гэтай падзеі:

— У двухгадзіннай пастаноўцы ўдзельнічаюць усе самыя лепшыя і вядомыя артысты Беларусі, а таксама выканаўцы з Расіі і Украіны. Толькі на сцэне будзе за дзевяціна каля 300 чалавек. Пры пастаноўцы выкарыстаныя некаторыя тэхнічныя складаныя прыёмы: напрыклад, сцэна будзе... проста ў сцэне. Але тут без падрабязнасцяў, павінна ж быць нейкая загадка.

Як расказала «Звяздзе» аўтар ідэі праекта, **спявачка Юлія БЫКАВА**, у канцэрте прагучыць сама менай 18 песень: «Хацелася, канешне, уключыць у хранаметраж як мага больш, аднак мы любім і шануем сваю

публіку, таму выбралі толькі самае-самае, хіты, якія карыстаюцца найбольшай папулярнасцю ў слухачоў». Усе кампазіцыі прагучаць ужывую, у суправаджэнні прыкладна 35 музыкантаў — і ў гэтым галоўная адметнасць і прадмет гонару пастаноўшчыкаў, бо душэўная, шчырая атмасфера жывога канцэрта пад адкрытым небам сапраўды непараўнальная ні з якімі, нават самымі вялікімі, закрытымі заламі... Як любяць і шануюць родныя мясціны ў Беларусі, разам з гуртом «Аўра» праспяваюць папулярныя артысты розных пакаленняў: Анатоль Ярмоленка, Іна Афанасьева, Аляксандр Саладуха, Алена Ланская, Іскуі Абалян, Вікторыя Алешка, Руслан Асланаў, Вольга Сацюк, гурт «Дразды». Планаецца і некалькі дуэтаў: адзін з іх, пераплячэнне беларускай і ўкраінскай народнай песень, рыхтуюць Юлія Быкава і Ціна Караль, другі выканаюць два народныя артысты брацкіх краін — Анатоль Ярмоленка і Леў Лешчанка. Дадаткова шоу ўпрыгожаць харэаграфічныя пастаноўкі — і традыцыйныя купальскія карагоды, і сучасныя пластычныя замалёўкі, а эфектную кропку дапаможа паставіць Дзяржаўны ансамбль танцу Беларусі.

Зрэшты, пасля канцэрта, піратэхнічнага шоу і маладзёжнай дыскатэкі да трох гадзін раніцы рэспубліканскае свята «Купалле» не завершыцца. На другі дзень купальскай пляцоўкі працягнуць работу. Адбудзецца

ўрачыстая цырымонія ўшанавання перадавікоў аграпрамысловага комплексу вобласці і канцэрт у гонар працаўнікоў сяла народнага артыста Беларусі Анатоль Ярмоленкі і ансамбля «Сябры».

Цяпер крыху пра тэхнічныя моманты. Майце на ўвазе, што не заблукаць сярод шматлікіх пляцовак купальскага гарадка дапамогуць устаноўленыя тут інфармацыйныя паказальнікі. Для зручнасці гасцей будуць працаваць камеры захоўвання і пункт абмену валют. А на тэрыторыі Александрыі будзе абсталяваны імправізаваны палатачны лагер. Прадугледжаны дадатковыя рэйсы цягнікоў і аўтобусаў, увязаныя з пачаткам і заканчэннем мерапрыемстваў. Для гасцей, якія прыбылі на асабістым транспарце па аўтадарозе Орша—Шклоў—Магілёў (Р-76), у вёсцы Межнік і гарадскім пасёлку Копысь падрыхтаваныя паркоўкі. Для перавозкі гасцей свята ад парковачных месцаў і да Александрыі пастаянна будуць курсіраваць аўтобусы. Паркоўка для інвалідаў знаходзіцца ў непасрэднай блізкасці ад тэрыторыі купальскага свята — каля крамы.

Уваход на фестываль, дарэчы, вольны, платныя толькі квітки на канцэрт «Сяброў» і гала-канцэрт «Зроблена ў Беларусі». І ведаеце што? Білетаў засталіся лічаныя адзінкі!

Нэлі ЗІГУЛЯ, Вікторыя ЦЕЛЯШУК.

Надвор'е

Вецер ірве правады

А яшчэ нас чакаюць ападкі і тэмпературны фон, на 3—5 градусаў ніжэйшы за кліматычную норму

Няўстойлівае, халаднаватае і ветранае надвор'е з кароткачасовымі дажджамі і навальніцамі чакаецца ў нашай краіне ў выхадныя, паведамлі спецыялісты Рэспубліканскага цэнтра па гідраметэаралогіі, кантролі радыеактыўнага забруджвання і маніторынгу навакольнага асяроддзя Мінпрыроды. А ў найбліжэйшыя дні ў Беларусі ўмовы надвор'я будуць вызначаць атмасферныя фронтны і халодныя паветраныя масы.

Сёння ўдзень атмасферны фронт абумовіць на большай частцы тэрыторыі кароткачасовыя дажджы. У некаторых раёнах прагнучаць навальніцы. Раніцай і ўдзень у многіх раёнах краіны чакаецца моцны парывісты вецер, у сувязі з чым аб'яўлены аранжавы ўзровень небяспекі. Максімальная тэмпература паветра складзе ў асноўным 13—19 цяпла, толькі па поўдні краіны паветра прагрэецца да плюс 23 градусаў. Надвор'е ў суботу будзе вызначаць прахалодная няўстойлівая паветраная маса балтыйскага паходжання. Месцамі, пераважна па паўночным усходзе, пройдуць кароткачасовыя дажджы, удзень у некаторых раёнах магчымы навальніцы. Захаваецца парывісты вецер. Тэмпература паветра ўначы складзе 6—12 градусаў вышэй за нуль. Удзень будзе ў асноўным ад плюс 17 да плюс 23 градусаў, у паўночнаўсходніх раёнах краіны — не вышэй за 14—16 цяпла. У нядзелю атмасферны фронт абумовіць на большай частцы тэрыторыі кароткачасовыя дажджы, у некаторых раёнах магчымыя навальніцы. Тэмпература паветра ўначы складзе 8—15 цяпла, днём будзе ад плюс 14 градусаў па поўначы да 25 градусаў па поўдні краіны.

Паводле папярэдніх прагнозаў айчынных сіноптыкаў, у пачатку наступнага тыдня захаваецца няўстойлівае халаднаватае надвор'е. Уначы месцамі, удзень на большай частцы тэрыторыі краіны чакаюцца кароткачасовыя дажджы. У некаторых раёнах магчымыя навальніцы. Тэмпература паветра ўначы складзе 6—13 цяпла, удзень — ад плюс 16 да плюс 23 градусаў.

Сяргей КУРКАЧ.

ЭЛЕКТРАДОМ, САМАКАТ І ПАРАГЕНЕРАТАР

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар.)

Ацэньваючы кожны праект, прадстаўлены на конкурс, спецыялісты разглядаюць, ці здольны ён быць энергаэфектыўным і ці можа паўплываць на зніжэнне ўдзельнага энергаспажывання ў цэлым.

— У намінацыі «Павелічэнне энергаспажывання» складана вызначыць дакладныя крытэрыі выяўлення пераможцы, — прызналася **Алена ЖУЧЭНКА, старшыня экспертнага савета конкурсу, кіраўнік аддзела агульнай энергетыкі РУП «БелЦЭІ».** — Інавацыйнасць — бадай што найпершы крытэрыі у гэтай справе. Эксперты вызначаюць, наколькі эфектыўна будзе выкарыстоўвацца энергарэсурс, ці можна прымяняць яго ўначы час, як ён паўплывае на энергетычны складнік сабекошту канчатковага прадукту.

Спецыяліст адзначыла асобныя праекты, якія сёлета прэтэндуюць на пальму энергаэфектыўнага першынства, і падкрэсліла, што дзяржаўная падтрымка пакуль да тычыцца толькі развіцця легкавага транспарту.

ГАЗ, ПАРА, ФОТАГАЛЬВАНІКА

Трохфазны шматфункцыянальны лічыльнік электраэнергіі вылучыў на конкурс інжынерны цэнтр РУП «Гомельэнерга». Прадукт прадпрыемства дазваляе ў рэжыме рэальнага часу дыстанцыйна здымаць паказчыкі работы энергасістэмы з магчымасцю аддаленага доступу.

Кампанія «Грундфус» прадставіла цыркуляцыйную помпу «Альфа», якая мае вышэйшы ККД у параўнанні з іншымі. Шчучынская ЖКГ распрацавала праект па мадэрнізацыі кацельні з пераводам яе на мясцовыя віды паліва і аўтаматычны рэжым работы. А прадпрыемства «Мінгаз» заявіла цэлы шэраг праектаў, у прыватнасці праект выкарыстання фотагальванічных панэляў для электразабеспячэння газаразмеркавальных пунктаў, частка з якіх знаходзіцца далёка ад сеткі электразабеспячэння.

— Выкарыстанне панэляў будзе зручным, бо не спатрэбіцца падключэнне да электрасетак

і складаная інтэграцыя ў энергасістэму. Гэта дазволіць у цэлым скараціць затраты энергарэсурсаў на транспарціроўку прыроднага газу, — пракаментавала Алена Жучэнка. — Прадпрыемства выставіла таксама праект па мадэрнізацыі сістэм тэлеметрыі газаразмеркавальнага пункта сістэмы газазабеспячэння — сістэму «Штадлер», якая дазваляе перакрываць газавод без зніжэння ціску газу і, адпаведна, змяншаць страты энерганосьбіту падчас работы. На разгляд выстаўлены таксама праект па замене катлоў ацяплення для газаразмеркавальных пунктаў на энергаэфектыўныя з функцыяй дыстанцыйнага кіравання тэмпературным рэжымам. А яшчэ аўтаматызацыя тэхналагічнага працэсу брыкетнага цэха кацельні «Філіял «Торфабрыкетны завод «Сяргеевіцкае»».

Мінскае аддзяленне Беларускай чыгункі заявіла тэхналогію выкарыстання электроннага парагенератара для забеспячэння тэхналагічнага цыклу на ўчастку гальванапакрыцця лакаматыўнага дэпо «Орша» імя К. Заслонава.

— Ва ўсіх лакаматыўных дэпо ёсць патрэба ў пары для абслугоўвання цягнікоў, каб ачышчаць колы. Выкарыстанне кацельні, якая не заўжды знаходзіцца побач з дэпо, вядзе да страт энергіі на цеплатрасе. А ўстаноўка парагенератара непасрэдна на месцы работы мінімізуе страты практычна да нуля. Затраты на пару таксама значна змяншаюцца, — дадала спецыяліст.

Энергаберагальны сілавы маслены трансфарматар герметычнага выканання магутнасцю да 1600 кВА серыі ТНГ33 характарызуецца паніжаным на 10—15% узроўнем страт халастой хады і кароткага замыкання ў параўнанні з ранейшымі мадэлямі, расказаў пра прадукт **Дзмітрый ЖУРА, вядучы канструктар ААТ «МЭТЗ імя Казлова»:**

— Мы першыя сярод краін НСД распрацавалі і освоілі выпуск энергаэфектыўных трансфарматараў. Аднак універсальнага трансфарматара не існуе. Выбар магутнасці трансфарматара, які ўводзіць у эксплуатацыю, яго нагрузкі, аптымальнага ўзроўню страт і цаны павінен быць эканамічна абгрун-

таваны, зыходзячы перш за ўсё з найменшага кошту жыццёвага цыклу прылады.

ШМАТПАВЯРХОВІК І КАТЭДЖ НА ЭЛЕКТРЫЧНАСЦІ

Першы двухпад'ездны дзесяціпавярховы электрадом на 90 кватэр летась з'явіўся ў Баранавічах. Дом будаваўся паводле Указу № 240 для грамадзян, якія мелі патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў, у асноўным для шматдзетных. Квадратны метр каштаваў 943 рублі. Такія дамы будуецца ў раёнах, аддаленых ад сетак цеплаэнергазабеспячэння.

— Дом узводзіўся адпаведна комплекснаму плану развіцця энергетычнай сферы з улікам уваду АЭС і прадугледжвае пашырэнне выкарыстання электраэнергіі ў сферы ЖКГ. Будынак забяспечваецца энергіяй толькі ад электрычнасці, асноўная частка якой ідзе на электраацяпленне і электраводападагрэў. Будынак характарызуецца высокай электрамагутнасцю, якая больш чым у пяць разоў перавышае магчымасці звычайнага будынка. У доме таксама высокі ўзровень электрыфікацыі. Тут змешчаны дзве электрашчытывы, тры водаразмеркавальныя прылады і тры кабельныя лініі, — расказаў пра асноўныя адрозненні «электражылля» ад звычайнага **Дзмітрый ВАЛЬКОВІЧ, галоўны спецыяліст электратэхнічнага аддзела КУП «Брэстжылбуд».** — У кожнай кватэры замест аднаго два электралічыльнікі. Адзін — для ўліку энергіі на ацяпленне і электраводападагрэў электраручнікасушыльніка на 70 Вт, якім абсталяваны ванны пакой. Тарыф на яго складае 3,35 кап. за кВт·г. Другі лічыльнік па тарыфе 14,84 кап. за кВт·г сочыць за расходам энергіі на гатаванне, святло і электраабсталяванне. Вынікі па эксплуатацыйных затратах мы зможам агучыць толькі на наступны ацяпляльны сезон, бо пакуль там амаль не жывуць, людзі робяць рамонт.

Побач з першым будуюцца другі электрадом на 68 кватэр. Для дамоў прадугледжана трансфарматарная падстанцыя. Неўзабаве

пачнецца ўзвядзенне катэджа на 100 квадратных метраў у Жабінцы. Сёлета ж плануецца збудаваць таксама 12 аднакватэрных жылых будынкаў у мікрараёне Дубава ў Баранавічах.

Поўная гарантыя на такія дамы, дарэчы, складае пяць гадоў, а міжсезоння няма, бо ацяпленне можна ўключыць у любы момант. Жыхарам раздаюцца памятка, як карыстацца электрадомам, як пераводзіць яго летам у рэжым прастано, якія тэмпературы выстаўляць зімою.

ЭЛЕКТРОБУС ЦІ САМАКАТ?

Леташнюю пальму першынства ў конкурсе атрымаў электробус «Белкамунмаш». Па Мінску курсіруе ўжо каля 90 такіх машын, а ў вобласць кампанія пастаўляе тралейбусы на аўтаномным хаду, якімі можна карыстацца і без кантактнай сеткі.

— З кожным годам пасажырскі электратранспарт — тралейбусы і электробусы — набывае ўсё большую папулярнасць, — заўважае **Аляксандр КЛАКЕВІЧ, в. а. начальніка ўпраўлення знешнеэканамічнай дзейнасці ААТ «Кіруючая кампанія холдынга «Белкамунмаш».** — Аднак знішчаць наяўную сетку тралейбусных сістэм няма сэнсу, яе трэба падтрымліваць у працаздольным стане. Таму тралейбус застаецца як адзін з відаў транспарту.

Персанальны цяжкі электрасамакат ад кампаніі «Лабараторыя

сем» — яшчэ адзін прэтэндэнт на перамогу ў конкурсе. На ім можна пакрыць 50 кіламетраў і ездзіць удваіх, бо транспарт вытрымлівае вагу да 200 кілаграмаў.

— Тэндэнцыя ў сферы транспарту цяпер рухаецца ў кірунку электрыфікацыі і сістэм арэнды, — заўважае **Юрый ПАЗНЯКОЎ, дырэктар ААТ «Лабараторыя сем».** — Магутнасць нашага самаката 100 Вт, хуткасць да 25 км/г, каб ён адпавядаў нормам ПДР і не было неабходнасці мець правы кіроўцы. Ёсць двух- і трохколавыя мадэлі, і мы пастаянна ўдасканальваем мадэльны шэраг па дызайне. І гэта адзіная абарона ад капіравання з боку Кітая.

У будучым плануецца ўкараняць у самакаты магчымасць прадукцыйнага сутыкнення, абмежавання максімальнай хуткасці перамяшчэння, кантролю стану кіроўцы, сінхранізацыі са смартфонам.

— Самакат будзе абсталяваны таксама рэгуляванай дынамікай, каб машына разумела, што вакол яе, і адпаведна рэагавала. Тэсты паказалі, што калі электрасамакат бачыць перашкоду на адлегласці дзесяць метраў, ён сам пачынае тармазіць, — дадаў спецыяліст. — Мы таксама распрацавалі арэндную сістэму транспарту закрытага тыпу, умяшчаецца ў якую немагчыма.

Электрасамакат значна меншы па памерах, чым электрамабіль, што робіць больш зручным і перамяшчэнне на ім, і паркоўку. Такі від транспарту пазіцыянуецца як перспектыўная, экалагічна чыстая і бяспечная прылада, якая дапамагае эканоміць час і аблягае жыццё. А яшчэ гэта сур'ёзны спажывец электраэнергіі. Хоць адзінкава ён ужывае ад 500 Вт да 1 кВт, аднак пры масавым распаўсюджванні лічба будзе значнай.

Міністэрства транспарту даручыла да 2025 года распрацаваць канцэпцыю па паэтапным пашырэнні выкарыстання электробусаў і тралейбусаў на аўтаномным хаду на вуліцах. Яна будзе датычыцца як сталіцы, так і абласных цэнтраў і горада Бабруйска. Хоць першапачаткова інвестыцыі ў электратранспарт вышэйшыя, чым у звычайны, аднак яго далейшая эксплуатацыя значна таннейшая.

Ірына СІДАРОК.

На слыху

ЗА РАМКАМІ ШТАТНАЙ СІТУАЦЫІ

Святочны феерверк да Дня Незалежнасці ў Мінску азмрочыўся трагедыяй. Падчас аднаго з залпаў, якія даваліся каля стэлы «Мінск — горад-герой», адзін з асколкаў пералёцеў праз Свіслач і трапіў проста ў 64-гадовую жанчыну, якая назірала за салютам. Выбуховая хваля разбіла шкленне ў спарткомплексе «Дынама». Без шкла засталіся і некаторыя кватэры ў дамах, размешчаных у раёне вуліцы Даўмана больш чым за паўкіламетра ад пункта запалку. Назаўтра пасля здарэння сталі вядомыя падрабязнасці, у тым ліку аб яго прычынах.

Паведамленні ў сацыяльных сетках аб надзвычайным здарэнні пачалі з'яўляцца недзе каля 23 гадзін. У 0.55 афіцыйны тэлеграм-канал Следчага камітэта пацвердзіў інфармацыю аб загінулай жанчыне. Літаральна праз дзве хвіліны прэс-служба Міністэрства абароны паведаміла, што чатыры чалавекі былі паранены падчас салюту. Ваеннае ведамства выказала спачуванні род-

ным і бліжкім загінулай жанчыны і паабяцала аказаць усю неабходную дапамогу.

Міністр аховы здароўя Уладзімір Каранік паведаміў раніцай, што ўсяго пацярпела восем чалавек. Пяці пацярпелым дапамога аказаная на месцы, яны былі шпіталізаваны ў найбліжэйшыя бальніцы. Яшчэ трое пацыентаў з лёгкімі раненнямі, у асноўным шклом, самастойна звярнуліся ў прыёмныя пакоі бальніцы горада.

«Цяпер у стацыянары застаюцца два чалавекі. Гэта двое мужчын, 1957 і 1995 гадоў нараджэння. У аднаго з іх — раненне шчакі, у другога — траўма пляча. Абодва знаходзяцца ў здавальняючым стане. Пагрозы для жыцця няма. Астатнім дапамога аказана амбулаторна, і яны адпушчаныя дадому», — заявіў кіраўнік медыцынскага ведамства. Яшчэ тры чалавекі былі паранены асколкамі шкла з выбітых вокнаў. Ім дапамогу аказалі амбулаторна.

Каля 10 гадзін раніцы Следчы камітэт заявіў пра тое, што колькасць пацярпелых узрасла да дзесяці чалавек. Выбухнулі ча-

тыры феерверачныя вырабы, былі разбураны салютныя ўстаноўкі.

Распачата крымінальная справа па частцы 2 артыкула 463 Крымінальнага кодэкса — «Парушэнне правілаў абыходжання са зброяй, матэрыяламі, рэчывамі і прадметамі, якія ўяўляюць павышаную небяспеку для навакольных». Следства разглядала чатыры версіі здарэння. Гэта няспраўнасць салютных устаноў, феерверачных вырабаў, няправільнае зараджэнне устаноў, а таксама іх некарэктная эксплуатацыя.

Удзень 4 ліпеня Міністэрства абароны распаўсюдзіла інфармацыю пра тое, што падарваліся вырабы аднаго калібру (195 мм) з палці, што выкарыстоўваліся падчас салюту. Падрывы адбыліся ў трох з шасці пунктаў, дзе даваўся салют. Асноўная версія здарэння, якую вылучылі спецыялісты абароннага ведамства, — няякасныя зарады расійскай вытворчасці.

«Устаноўлена, што ўсе рэгламентаваныя нарматыўнымі дакументамі меры бяспекі былі выкананы. Вайскоўцы разлікаў салют-

ных устаноў прайшлі спецыяльную падрыхтоўку і былі дапушчаны да правядзення салюту адпаведнымі загадамі.

Для выключэння «чалавечага фактара» (няправільнай эксплуатацыі устаноў і вырабаў) у рамках аб'ектыўнага кантролю вялася відэаздымка працэсу зараджэння салютных устаноў, — заявілі ў прэс-службе Мінбароны.

Інцыдэнт пракаментавалі таксама **старшыня Следчага камітэта Іван НАСКЕВІЧ.** Ён пацвердзіў інфармацыю пра тое, што асноўная версія — неналежная якасць феерверачных вырабаў.

— Выпадак выключны, раней такіх сітуацый не фіксавалася. Перыметр бяспекі быў вызначаны для штатнай сітуацыі. Тое, што адбылося, выходзіла за рамкі такіх сітуацый, усе раненні грамадзянам былі нанесеныя за межамі вызначанага перыметра. Пралічыць разлёт у выпадку ўзнікнення няштатнай сітуацыі практычна немагчыма. Прызначаныя экспертныя даследаванні.

Расследаванне працягваецца.

Валяр'ян ШКЛЕННІК.

Крызіс жанру

Адмовіўшыся пісаць ручкай, мы страчваем сябе для гісторыі

На выхадныя перабірала ў роднай хаце дакументы, якія яшчэ не забрала ў Мінск, ратуючы ад вільгаці, што пасяляецца ва ўсіх куточках і шчылінах за зіму, калі ў хаце ніхто не жыве, і выветрываецца канчаткова толькі напрыканцы лета. У старым дэрмацінавым рыдыкулі часоў мацінай маладосці знайшла пасведчанні аб нараджэнні бацькоў — тоненькія паперкі з выцвілым чарнілам, якія, здаецца, рассыплюцца ў руках, даведку аб рэабілітацыі расстралянага ў 37-м дзеда Валькі, якую бабуля атрымала з КДБ у 67-м, нейкія паявыя кніжкі, што выпісвалі бацькам у тыя ж 60-я гады ўжо мінулага стагоддзя. Асобна, клапатліва загорнутае ў цэлафан, ляжала пісьмо. Напісанае 7 лютага 1955 года, яно ўжо пацерлася на згібах, чарніла пабяляла, але чытаць каліграфічныя радкі яшчэ можна.

Гэта пісьмо напісаў мой дзед Васіль маёй маме, калі яна была ў дзясятым класе. Дзед з сям'ёй не жыў: пайшоўшы ў 1939 годзе ў армію ад сям'і з двума малымі дзецьмі, ён на вайне сустрэў іншую жанчыну і застаўся з ёй. Зрабіў добрую ваенную кар'еру, пасля вайны паматаўся па ўсёй вялікай краіне, нарэшце атабарыўся ў Днепрапятроўску. У родную вёску прыехаў толькі праз шаснаццаць гадоў, калі дзеці-пагодкі заканчвалі школу. Яны, можна сказаць, упершыню ўбачылі бацьку, пазнаёміліся з ім. Шмат было эмоцый, прычым не толькі станоўчых, шмат было сказана, яшчэ больш — не сказана. Не вытрымаўшы гэтага няясказанага, дзед з'ехаў з вёскі раней, чым збіраўся. Больш на радзіму ён ніколі не прыезджаў, але з дзецьмі сувязь стараўся падтрымліваць, нават спрабаваў дапамагчы ім уладкавацца ў жыцці. Як яны адносіліся да яго, практычна чужога чалавека, які іх кінуў? З аповедаў мамы я так і не магла зразумець, ці даравала яна. Больш за пачутыя неаднойчы ад яе словы сказаў гэты беражліва загорнуты ў цэлафан аркуш паперы, спісаны дробным уборыстым почыркам, які яна, сама ўжо амаль васьмідзесяцігадовая, захоўвала да канца жыцця, паклаўшы разам з важнымі дакументамі.

ЯНО, пэўна, траплялася мне на вочы і раней, але сесці ў ўважліва ўчытацца ў выцвілыя радкі сабіла толькі цяпер, амаль праз шэсцьдзесят пяць гадоў, калі няма ўжо на гэтым свеце ні адпраўжычка, ні адрасата. У пісьме тым — нічога асаблівага: відаць, што пісаў чалавек ваенны, фразы кароткія, выразныя, скупыя на эпітэты. Дзед спрабуе яшчэ раз растлумачыць дарослай ужо дачцэ, як складана яму было прыехаць на радзіму праз шаснаццаць гадоў, піша пра надвор'е — у тым годзе на поўдні Украіны была незвычайна халодная зіма, раіць сыну, які кінуць курыць (не паступова, а адразу), абяцае паклапаціцца аб уладкаванні мамы на гістарычны факультэт, а яе брата паспрыць у кар'еры ваеннага. Ніякіх асаблівых прызнанняў ці «крылатых фраз», прызначаных для нашчадкаў. Але менавіта гэтыя выцвілыя ад часу радкі нарэшце далі... не, не веданне, веданне было і дагэтуль, — менавіта адчуванне, што жыў на зямлі такі чалавек Васіль Клімовіч, якога я ніколі не ведала, бо ён памёр задоўга да майго нараджэння, і ўва мне цяжэ добрая частка яго крыві.

Ці стала мне ад гэтага адчування неяк па-іншаму? Напэўна, не. Проста запойнілася нейкая лакуна, і гэта вельмі важна. Важна — і ўсё, без ніякіх тлумачэнняў. Якраз той выпадак, калі іх і не трэба шукаць...

ДУМАЮ, не памылюся, калі скажу, што ў кожнай сям'і дзець падобныя эпістальныя рэліквіі — пажаўцельныя пісьмы з мінулага стагоддзя, якія пісалі прадзеды і прабабулі з фронту, з далёкіх паездак, з суседняга горада, фотаздымкі з надпісамі на адваротным баку, дзе акрамя «на добрую памяць» можна прачытаць яшчэ шмат цікавага, паштоўкі, падпісаныя да дня нараджэння трыццаць гадоў назад. Яны ціхенька ляжаць дзесьці ў шафе ці шуфлядзе, у альбоуме ці ў скрынцы з дакументамі. Яны могуць ляжаць так некранутыя год, два, пяць. Але галоўнае — яны ёсць. Бо надыходзіць нейкі момант — і ты дастаеш гэтыя лісткі і картчкі і, нібы зачараваны, забыўшыся пра ўсе справы і клопаты, пачынаеш іх перабіраць і перачытваць і не можаш адарвацца. Наладжваеш сам для сябе гэты сеанс амаль містычнай сувязі з роднымі людзьмі, якіх няма сярод жывых, якіх ты, можа, ніколі і не ведаў, але якія пакінулі табе праз час і адлегласць такія вольныя матэрыяльныя сведчанні, што яны былі на гэтай зямлі, што яны не зніклі з яе бяспследна, што яны тыя самыя карэньчыкі, якія моцна трымаюць на зямлі цябе, таго, хто нарадзіўся пасля іх...

І ці не ёсць гэта паглыбленне — тое самае імгненне шчасця, якое так спрабуем злавіць у гэтым шалёным свеце?

КАЛІ так, то ці не пазбаўляем мы гэтага імгнення і яшчэ нейкага вельмі важнага ведання сваіх нашчадкаў? Мы амаль развучыліся, мы не лічым патрэбным нешта пісаць ручкай ці алоўкам на паперы. На камп'ютары, канешне, прасцей — ён нават памылкі падкрэслівае. Але ці перачытае хто гадоў праз дваццаць (пра шэсцьдзесят пяць нават не кажу) нашы хай сабе нават пранікнёныя фразы і самыя разумныя думкі, дасланыя на чыйсьці e-mail сярод сотні іншых пісьмаў? А фота, якія «сябры» «лайкаюць» у сацыяльных сетках, а роўна праз дзень забываюцца пра іх, бо з'яўляюцца новыя, ці знойдзе хто ў віртуальнай прасторы нават праз год?

Не ведаю, як вам, а мне такая перспектыва чамусьці не вельмі даспадобы.

Алена ЛЯЎКОВІЧ.

Толькі раз...

А помніца сустрэча!

Нехта, помню, вельмі хацеў убачыць Парыж, нават казаў, што пасля гэтага ўжо можна і памерці...

Віця — хлопец з беларускай глыбінкі — з маленства марыў пабачыць Мінск. І таму, паступіўшы ў інстытут, першае, што зрабіў — гэта кінуў у інтэрнаце свой чамадан ды падаўся ў сталіцу. Доўга па ёй бадзяўся: назад — літаральна — прыпоўз, амаль апоўначы.

Мы, яго суседзі па пакоі, вядома ж, спыталі, што ўдалося ўбачыць. Віця сказаў: «Ой, хлопцы, вы не паверыце! І пехатой хадзіў, і на трамваях ездзіў — хацеў убачыць, дзе горад канчаецца. Нічагуткі не выйшла! Куды ні пайду — усюды Мінск!»

Для нас гэта фраза стала бесмяротнай. Ды і не дзіва: збылася Віцева мара.

У мяне яна таксама была: з дзяцінства хацелася ў Кіеў. Магчыма, таму, што роднае мястэчка знаходзілася за нейкі кіламетр ад Украіны і ніякіх межаў з ёй тады не было, а вольныя святы, вяселлі ды хрэсьбіны — колькі заўгодна! Парк Дружбы быў, сумесныя кірмашы і сустрэчы святанняў, часопіс «Пэрэць», які выпісваў бацька майго першага дружка...

Карацей, сталіца суседкі Украіны горад-герой Кіеў уяўлялася мне тым самым Парыжам ці Віцевым Мінскам.

І вольныя завяршана камандзіроўка на металургічны камбінат у Днепрадзяржынску (цяпер горад Кіеўскае), у мяне застаюцца «лішнія» суткі, і ў Мінск я планую вяртацца праз Кіеў. Ну чаму б і не? Начным цягніком прыезджаю туды, цэлы дзень «працую» турыстам, вечарам зноў у поезд і раніцай на работу...

Чалавек, як вядома, мяркуе. І нават, здараецца, размяркоўвае, але не заўсёды.

Прыгоды пачаліся на пад'ездзе да Кіева, калі наш цягнік раптам спыніўся і правадніца аб'явіла, што гэта — не менш чым на гадзіну, а таму ахвотныя могуць выйсці з вагонаў, пагуляць па лузе ці лесе, пазагараць...

Калі б нехта з нейкага самалёціка зняў тады маіх спадарожнікаў, карціна была б яшчэ тая! Уяўляйце: сонечны жнівеньскі ранак. Цягнік. Паўз яго — мурашнікам — людзі (мужчыны, жанчыны, старыя, дзеці): нехта снедае, замест абруса паслаўшы газету, нехта ляжыць, выстаўшы пуза, нехта гуляе, збірае кветкі ці пайшоў у грыбы...

Недзе гадзіны праз дзве нас папрасілі заняць свае месцы ў вагонах. Для гэтага адных давялося будзіць, другіх — збіраць па полі, гукаць... Я наогул сумняваюся, што адтуль забралі ўсіх.

Такім чынам, мой план па наведванні Кіева трохі скарачаўся, і я загадзя вырашыў на дробязі не разменьвацца — адразу пайсці ў Кіева-Пячэрскую лаўру.

Дагэтуль у памяці, што час там нібы спыніўся. Па старажытных купалах блукалі мяккія промні сонца, між сабой шапталіся дрэвы, старэнькі манах у двары нешта з любасцю расказваў людзям...

А далей болей: шукаючы выхад з Лаўры, я і зусім апынуўся ў... іншым свеце альбо як мінімум у іншым стагоддзі з усімі адтуль наступствамі: па сцэжках сквера ў шыкоўных доўгіх сукенках няспешна гулялі дамы з сабачкамі і парасончыкамі ад сонца, побач з імі былі кавалеры ў фракках і цыліндрах, купкамі стаялі афіцэры ў драгунскіх і гусарскіх мундзірах ды заразліва разгатавалі (травілі, відаць, анекдоты). Да

ўсяго паблізу гойсалі дзеці, прыбраныя зусім не ў сучасныя сукенчкі ды маечкі, чуліся словы «господа», «граф», «княгіня»...

Спачатку думаў, што тут нейкае свята — рэканструкцыя эпохі (але ж нідзе ніякіх глядачоў?), потым — што здымаецца кіно (але ж нідзе ніякіх рэжысёраў-аператараў? А галоўнае — нуль цікавасці да мяне, чужароднага элемента: бадзяўся тут... Адзін... З вялікай дарожнай сумкай, і ніхто нічога не кажа, не праганяе).

Таму я сваімі нагамі (ну не пытаць жа ў нейкага паручніка!) стаў шукаць, дзе выхад з «эпохі»: напраткі пашыбаваў да глухога завулка, а ўжо там азірнуўся і ў цяньку пад старымі дрэвамі ўбачыў такі ж стары ды вялізны аўтобус з надпісам «Масфільм». Значыць, за спінай такі нешта здымалася, на пляцоўцы, мусіць, быў перапынак, на час якога артысты, каб не выходзіць з вобразаў, «тусаваліся» як тады...

Трэці з маіх кіеўскіх прыгод стаў «візіт» да князя Уладзіміра. Помнік яму быў, здавалася, блізка, я, выбраўшы кірунак, рушыў да яго пехатой. Аднак хутка ў парку мой арыенцір згубіўся...

Адступаць не выпадала: я ўспомніў сваю службу ў войску і зрабіў маршкідок напраткі. Праўда, не ведаў пры гэтым, што наперадзе Уладзімірская горка і схіл яе ну вельмі круты. Уніз я і бег, і скакаў... А ўрэшце з шумам ды трэскам... скаціўся да падножжа помніка і групы замежных турыстаў.

Гіду мову адняло тут жа, французам таксама. І гэта пры тым, што пра тэарыстаў тады ніхто нічога не чуў і па тэлевізары іх не бачыў...

Давялося хуценька падхапіцца, «адаць» іншаземцам свой шчыры «пардон» ды спакойна адысці, каб хоць здалёку ўбачыць помнік князю.

...А на цягнік я тады паспеў і з Кіева вывез столькі станоўчых эмоцый!..

Галоўнае — я ў гэтым горадзе быў! І вельмі шкада, што толькі аднойчы.

Іван Гаральчук,

г. Мінск.

Хто як жуе, той так жыве?

Не хацелася б паўтараць банальнае: «Шлях да сэрца мужчыны ляжыць праз страўнік», але ж доля праўды ў гэтым ёсць: многія любяць смачна паесці. А вольны гатаваць...

Спачатку для мужчын гэта робяць маці, потым — жонкі і дочки. Не адставалі раней і аб'екты грамадскага харчавання — тыя ж заводскія сталюкі.

Дык вольны ў савецкія часы на адзін буйны хімічны камбінат прыехала камісія з вядомага сталічнага інстытута. Яна мела заданне — вывучыць харчаванне работнікаў, уплыў ежы на іх здароўе.

...Першым у пакой да вучоных заявіўся Юрась: начальства паслала — ён храбра зайшоў. Дакарты адразу ж распыталі пра ягоны ўзрост, рост ды вагу, стаж сямейнага жыцця і здароўе. А нарэшце — здзівілі пытаннем:

— Што вы раніцай елі?

Трэба сказаць, што паснедаць Юрась любіў (паабедцаць і павячэраць таксама), а ў той панядзелак дык нават шмат што сабе дазволіў... Жонка напярэдадні юбілей спраўляла, нагатавала рознай смакаты, і госці ўсё не з'елі: катлеты засталіся, рыба, халадзец, пірагі...

Карацей, камісія ледзь паспявала запісваць ды распытвала далей: ці смачна гатуецца ў сталюцы, ці хапае рабочым ежы, якую выдаюць па спецыяльных талонах?

— Ды нармальна ўсё, — шчыра адказваў Юрась. — Я ў дадатак толькі беляшоў набіраю...

— І што — з'ядаецца? — не паверыў галоўны з навукоўцаў, бо ўся постаць мужчыны складалася з... кіло касцей ды літра крыві, а так званай тлушчавай праслойкі быў нуль, без палачкі, хоць, кажучы, адну тады і прымалявалі...

Наступным «паддоследным» стаў двухметровы асілак па мянушцы Заяц: — Я зранку мала ем, — прызнаўся ён людзям вучоным. — Апетыту няма... Сёння на сьняданак батон быў.

— З чым? — спыталі дактары. — Колькі лустачак?

— А навошта яго крышыць? — не зразумеў мужчына. — Я ўдоўж разрэзаў, маслам праслаіў і ўсё... Няма апетыту. А вольны абед па талонах з'ядаю ўвесь. І беляшы з яешняй бяру...

Навукоўцы зноў не зразумелі нічога, бо тлушчу не знайшлі і ў Заяцы.

Трэці суразмоўнік — каржакаваты, нешматслоўны халасцяк па прозвішчы Каваль — заявіў, што раніцай выпівае пяць сырых яек, якія прывозіць з вёскі, ды з'ядае з батонам кварту малака. Ну а далей — абед у сталюцы. І беляшы — як закон.

...Каго яшчэ апытвала камісія, ужо не ў памяці, але і сама ў сталюку прыходзіла, беляшы каштавала.

Якія зрабіла высновы, ніхто не ведае, бо ў хуткім часе той інстытут прыкрылі... А вольны хімічны прамысловасць — выстаяла. Думаю, таму, што дзеля гэтага працавалі нашы хлопцы — тыя ж Заяц, Каваль і Юрась...

Тацяна Раманава,

г. Наваполацк.

Як Барсучыха агуркі прадавала

У народзе кажуць: «Сей гуркі на Пахома — будзеш цягаць мяхом!»

Дзве суседкі ў нас так і зрабілі. Насенне ў іх дружна ўзышло. І — ці той Пахом дапамог, ці проста лета добрае было — але ж такога ўраджажа жанчыны колькі жывуць — не бачылі! І сабе агуркоў назапасілі, і ўсіх сваіх забяспечылі, а яны ўсё растуць ды растуць.

Вырашылі гаспадынькі, што «лішнія» можна прадаць, нейкі рубель зарабіць. Надвечоркам у пятніцу выбралі (па два мяшкі атрымалася) ды сталі думаць, як жа даставіць. Варыянты былі розныя: альбо на машыне падвязе сын Мінчучыхі ці кватарант Барсучыхі, альбо (у крайнім выпадку) на тачках зацягнуць самі. На тым і разышліся.

Мінчучыха ўвесь вечар назвоньвала сыну — таго ўсё дома не было. Урэшце нявестка сказала, што яго і не будзе — машына зламалася, у Маладзечне заначе. Значыць, трэба ісці да суседкі, казаць, каб яна дамаўлялася з кватарантам.

Пайшла, пастукала ў шыбу, як ёй здавалася, пабудзіла і ўсё сказала: пра сына, пра яго машыну... А тая, не разабраўшыся і ўбачыўшы, што кватаранта дома няма (хлопец малады, можа, з дзеўкай якой затрымаўся?), стала сама... збірацца на базар. Пачакала яшчэ каля хлешчыка: думала, суседка падыдзе, дапаможа грузіць. Аднак той не было.

«Відаць, раней панеслася... Хаця ж каб першай быць», — пазлавала на Мінчучыху. Ды рабіць жа няма чаго: сама ўсцягнула мяхі на тачку, пакіравала на базар.

Па дарозе насцярожылася трохі, што спачатку нікога не спаткала, а потым... цэлы натоўп. Ёй бы падумаць, адкуль гэта (мо людзі з апошняга кінасеанса вяртаюцца?), але ж думкі былі пра іншае: як бы найлепшае месца заняць, стаць першай, пакуль не развіднела.

...На рынку і сапраўды было цёмна і пуста: ні табе Мінчучыхі, ні іншых канкурэнтаў. Значыць, можна пасядзецца, каб аддыхацца, а потым нарэшце паглядзецца на гадзіннік. Стрэлкі яго паказвалі поўнач.

Ала Клемянок,

г. Сморгонь.

Рубрыку вядзе Валянціна ДОЎНАР.

№ лота	Местоположение и кадастровый номер земельного участка	Площадь, га	Начальная (стартовая) стоимость	Сумма задатка, руб.	Расходы на изготовление земельно-кадастровой документации, регистрацию земельного участка, руб.	Целевое назначение земельного участка
1	Брестская область, Брестский район, аг. Знаменка, ул. Брестская, 8А 121280803101000875	0,1511	8 000,00	800,00	1858 руб. 67 коп. (возмещение расходов на объявление по акту выполненных работ после размещения)	Строительство и обслуживание многоквартирного жилого дома

Подъезд к участку осуществляется по ул. Брестская, 8А, в аг. Знаменка. Имеется возможность электрофикации, газификации. Участок свободен от застройки. Земельный участок имеет ограничения в использовании: земля на площади 0,0085 га в охранный зоне объектов газораспределительной системы (газопровод среднего давления). Аукцион будет проводиться **13 августа 2019 г. в 10.00** по адресу: Брестский р/н, аг. Знаменка, ул. Юбилейная, 13 (в здании сельисполкома). Для проведения аукциона необходимо наличие не менее 2 участников.

Для участия в аукционе необходимо подать заявление, копию платежного поручения, подтверждающего внесение на расчетный счет Знаменского сельисполкома ВУ 94 АКВВ 3641 0000 00 31 8100 0000, в ф-ле № 100 ОАО «АСБ Беларусбанк», ВИС АК ВВВУ 21100, УНП 200036617, код платежа 4901, суммы задатка в размере 10 % от начальной цены земельного участка, документ (паспорт), подтверждающий личность покупателя. Если аукцион признан несостоявшимся из-за того, что заявление на участие в нем подано только одним гражданином, земельный участок предоставляется этому гражданину при его согласии с внесением платы за предмет аукциона в размере начальной цены предмета аукциона, увеличенной на 5 процентов. Возмещение затрат на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением документации, необходимыми для его проведения, осуществляется победителем аукциона либо единственным участником аукциона.

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: Брестский р/н, аг. Знаменка, ул. Юбилейная, 13 (здание сельисполкома) с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 по рабочим дням. Последний срок подачи заявления — **7 августа 2019 г. до 17.00. Контактные телефоны: 95-51-35, 95-51-36, 95-51-37**

ООО «ФРОНДЕРА» ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА РУП «ЖИЛКОММУНТЕХНИКА»					
Таблица № 1					
Лот	Наименование	Местонахождение	Начальная цена с НДС, бел. руб.	Задаток, бел. руб.	Шаг аукциона, бел. руб.
1	Капитальное строение с инв. № 500/С-8445, наименование – здание склада (литер А 2/к), назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, общая площадь 2 195 кв. м, 1954 г. п.	г. Минск, ул. Чапаева, д. 4	797 040,00	39 852,00	39 852,00
Земельный участок площадью 0,4575 га с кадастровым номером 50000000001000440. Целевое назначение — для эксплуатации и обслуживания административного здания. Право временного пользования. Срок действия по 31.05.2021. Описание права, ограничения (обременения) прав: — Охранная зона водопровода, площадь 0,0583 га; — Охранная зона трубопроводов, площадь 0,1539 га; — Обеспечение доступа для производства ремонтно-восстановительных работ, площадь 0,4575 га. Переход права на земельный участок осуществляется в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь В отношении имущества, указанного в таблице № 1, проводятся пятые повторные торги. Окончание приема заявлений в 18.00 16.07.2019					
Таблица № 2					
Лот	Наименование	Местонахождение	Начальная цена без НДС, бел. руб.	Задаток, бел. руб.	Шаг аукциона, бел. руб.
1	1. Производственный корпус, инв. № 70020991, площадь 8 589,3 кв. м; 2. Проезды и площадки заводской территории инв. № 70020998; 3. Ограждение, инв. № 70021009. Сети электроснабжения 0,4 кВт, инв. № 70021011; 4. Внеплощадочные телефонные сети, инв. № 70021012; 5. Дождевая канализация, инв. № 70021013; 6. Установка для перегонки нефти, инв. № 70021001; 7. Канализация производственно-бытовая, инв. № 70021014; 8. Канализация производственная инв. № 70021015; 9. Установка для очистки сточных вод, инв. № 70021000; 10. Установка для перегонки нефти, инв. № 70021002; 11. Установка для очистки сточных вод, инв. № 70020999; 12. Внеплощадочные сети дождевой канализации, инв. № 70021016; 13. Внеплощадочные сети производственно-бытовой канализации инв. № 70021017; 14. Водопровод хозяйственно-питьевой, инв. № 70021018; 15. Внеплощадочные сети водопровода инв. № 70021019; 16. Противопожарный водопровод, инв. № 70021020; 17. Резервуар для воды, инв. № 70021005	Могилевская обл., Осиповичский р-н, г. Осиповичи, ул. Проектируемая, д. 14	1 219 900,00	60 995,00	60 995,00
2	1. Административно-бытовой корпус инв. № 70020992 площадь 2 786,8 кв. м; 2. Проезды и площадки предзаводской территории, инв. № 70020997; 3. Ограждение ж/б, инв. № 70021010		423 500,00	21 175,00	21 175,00
3	Гараж, инв. № 70020993, площадь 424 кв. м		37 300,00	1 865,00	1 865,00
4	Гараж, инв. № 70020994, площадь 320 кв. м		27 600,00	1 380,00	1 380,00
5	Склад, инв. № 70020974, площадь 43,4 кв. м		3 800,00	190,00	190,00
6	1. Котельная, инв. № 70020972, площадь 33,7 кв. м. 2. Дымовая труба, инв. № 70020973. 3. Емкость 3,2 м куб., инв. № 70021006. 4. Емкость 3,2 м куб., инв. № 70021007		6 440,00	322,00	322,00
7	1. Склад металла, инв. № 70020996. 2. Ограждение склада металла, инв. № 70021008		69 400,00	3 470,00	3 470,00
Земельный участок площадью 4,6297 га с кадастровым номером 724850100001001442. Целевое назначение – для размещения объектов промышленности. Право постоянного пользования. Переход права на земельный участок осуществляется в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь					
В отношении имущества, указанного в таблице № 2, проводятся первые торги. Окончание приема заявлений в 18.00 31.07.2019					
УСЛОВИЯ					
Победитель аукциона либо в случае, если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в аукционе подано единственным участником, либо единственный участник явился для участия в аукционе и он согласен приобрести Объект (Объекты) по начальной цене, увеличенной на 5% (пять процентов), — Претендент на покупку должен заключить с Продавцом договор купли-продажи Объекта (Объектов) после возмещения затрат на организацию и проведение аукциона, затрат на публикацию в течение 14 (четырнадцать) дней со дня проведения аукциона. Оплата приобретенного на аукционе Объекта (Объектов) производится в соответствии с договором купли-продажи, но не позднее 30 (тридцати) дней со дня проведения аукциона. Победитель аукциона (Претендент на покупку) обязан возместить Организатору аукциона стоимость затрат на организацию и проведение открытого аукциона, а также затраты по размещению публикации в газете и на сайте bankrot.gov.by на основании счета-фактуры в течение 5 (пять) дней со дня проведения аукциона. На Претендента на покупку распространяются правила и условия, установленные законодательством Республики Беларусь для Победителя аукциона					
Аукцион по лотам, указанным в Таблице № 1, состоится 18.07.2019 в 11.30 (регистрация участников — с 11.00 до 11.20) по адресу: г. Минск, ул. Мележа 1, оф. 1122					
Аукцион по лотам, указанным в Таблице № 2, состоится 02.08.2019 в 11.30 (регистрация участников — с 11.00 до 11.20) по адресу: г. Минск, ул. Мележа 1, оф. 1122					
Порядок оформления участия в аукционе, критерии выявления победителя торгов и порядок оформления результатов торгов содержатся на сайте https://sites.google.com/site/pcjuristcom/torgi . До подачи заявления необходимо внести задаток на р/с ВУ36ALFA30122215570040270000 в Отделении «На Красной» ЗАО «Альфа-Банк», код банка ALFABY2X, УНП 192789344. Покупатель — ООО «Фрондера». Назначение платежа: задаток для участия в аукционе по продаже имущества РУП «Жилкоммунтехника» (Лот №___), проводимом «_____» 2019 г. Участник торгов, желающий участвовать в торгах по нескольким лотам, вносит задаток в размере, установленном для лота с наибольшей начальной ценой. Заявления на участие и необходимые документы принимаются в рабочие дни с 10.00 до 18.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1121. Все желающие могут предварительно ознакомиться с Объектами аукциона. Контактное лицо для осмотра Объектов: Мацюк Андрей Богданович, тел. 8 (029) 698 51 76. Дополнительная информация по предметам торгов: Погосова Анаида, 8 (029)308 28 97, e-mail: a.a.pogosova@tut.by . Организатор аукциона вправе после опубликования извещения о проведении аукциона отказаться от его проведения в любое время, но не позднее чем за пять дней до наступления даты его проведения. Организация и проведение аукциона осуществляются на основании норм Закона Республики Беларусь от 13.07.2012 № 415-З «Об экономической несостоятельности (банкротстве)».					
Организатор аукциона – ООО «Фрондера»: тел. 8 (029) 305 86 50, e-mail: frondera@mail.ru					

ИЗВЕЩЕНИЕ о проведении повторного аукциона	
Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) по поручению ОАО «Свирь-агро» (продавец) проводит открытый аукцион по продаже имущества в составе:	
Лот № 1 (повторный аукцион): здание мастерских, инв. № 633/С-10266, общей площадью 884,1 кв. м, расположенное на земельном участке с кадастровым номером 624087408101000251 площадью 0,2982 га по адресу: Минская область, Мядельский район, Свирский с/с, д. Комарово, ул. Зеленая, д. 18Б. Земельный участок имеет ограничения прав в использовании: водоохранная зона ручья № 28 (0,2982 га); придорожная полоса автомобильной дороги (0,2982 га); зона охраны недвижимых материальных историко-культурных ценностей (0,2982 га); охранный зона линии электропередачи напряжением до 1000 вольт (0,0008 га).	
Начальная цена объекта с НДС (20 %) – 4 872,00 бел. руб. Задаток 10 % от начальной цены (487,20 бел. руб.). Стоимость снижена на 80 % .	
Лот № 2 (повторный аукцион): здание нежилое, инв. № 633/С-13898, общей площадью 791,2 кв. м, расположенное на земельном участке с кадастровым номером 624087408101000253 площадью 0,2499 га по адресу: Минская область, Мядельский район, Свирский с/с, д. Комарово, ул. Полевая, 1. Земельный участок имеет ограничения прав в использовании: водоохранная зона рек и водоемов, площадь – 0,2499 га; охранные зоны электрических сетей, площадь – 0,0124 га.	
Начальная цена объекта с НДС (20 %) – 39 456,00 бел. руб. Задаток 10 % от начальной цены (3 945,60 бел. руб.). Стоимость снижена на 20 % .	
Установлены типовые условия продажи объектов:	
- улучшение эстетического вида объекта, благоустройство земельного участка, отведенного для обслуживания недвижимого имущества и наведения на нем порядка, в течение трех месяцев с момента подписания акта приема-передачи недвижимого имущества;	
- поддержание надлежащего санитарного, технического состояния недвижимого имущества и земельного участка в течение всего срока использования (эксплуатации) объекта до его сноса (гибели);	
- обращение в течение одного месяца с даты государственной регистрации перехода права собственности на недвижимое имущество (в случае отчуждения незарегистрированного объекта – с даты подписания акта приема-передачи) в районный исполнительный комитет для получения разрешения на разработку проектно-сметной документации, проведение проектно-исследовательских работ (в случае необходимости ее разработки) либо информирование соответствующего исполнительного комитета в указанный срок об отсутствии такой необходимости;	
- разработка проектно-сметной документации, проведение проектно-исследовательских работ в срок не позднее 6 месяцев с момента получения разрешения, если иное не предусмотрено законодательством;	
- проведение реконструкции (строительства) недвижимого имущества в сроки, предусмотренные проектно-сметной документацией, с окончанием строительства не позднее 2 лет с даты государственной регистрации перехода права собственности на недвижимое имущество, если иное не установлено решением районного исполнительного комитета;	
- использование земельного участка в строгом соответствии с действующим законодательством;	
- запрет на отчуждение недвижимого имущества до его ввода покупателем в эксплуатацию.	
Задатки перечисляются на р/с № ВУ55ВПСВ30121082600169330000 в ЦБУ № 701 ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, БИК ВПСВВУ2Х, УНП 690324015, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации». Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата за объект производится в течение 20 (двадцати) банковских дней со дня заключения договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи.	
Победитель (единственный участник) аукциона оплачивает Организатору аукциона вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона в следующем размере: по лоту № 1 в размере 10 (десяти) процентов, по лоту №№ 2—5 (пяти) процентов от окончательной цены продажи предмета аукциона.	
Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.rlt.by . Предыдущее извещение опубликовано в газете «Звезда» от 07.03.2019 г. Аукцион состоится 22.07.2019 г. в 14.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 19.07.2019 г. до 16.00 по указанному адресу. Тел.: (8017) 207-71-34, (8029) 102-21-17.	

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ТОРГОВ УП «Могилевское отделение БелТПП» 9 августа 2019 года в 12.00 проводит торги по продаже следующих объектов	
Лот № 1: капитальное строение с инвентарным номером 710/С-1347 (назначение – здание специализированное иного назначения; наименование – пирамида) общей площадью – 381 кв. м, расположенное по адресу: Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. Глусская, 61.	
Начальная цена продажи с учетом НДС: 61 920 бел. руб. 00 коп. (Шестьдесят одна тысяча девятьсот двадцать белорусских рублей 00 копеек), задаток 6192 бел. руб. 00 коп. (Шесть тысяч сто девятно два белорусских рубля 00 копеек).	
Лот № 2: капитальное строение с инвентарным номером 710/С-1183 (назначение – здание специализированное иного назначения; наименование – здание столярного цеха) общей площадью – 372,0 кв. м, расположенное по адресу: Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. Глусская, 61.	
Начальная цена продажи с учетом НДС: 63 240 бел. руб. 00 коп. (Шестьдесят три тысячи двести сорок белорусских рублей 00 копеек), задаток 6324 бел. руб. 00 коп. (Шесть тысяч триста двадцать четыре белорусских рублей 00 копеек).	
Собственный имущества: Открытое акционерное общество «Строительный трест №13», 213809, г. Бобруйск, ул. Пролетарская, 28.	
Организатор торгов: Унитарное предприятие по оказанию услуг «Могилевское отделение Белорусской торгово-промышленной палаты», г. Могилев, ул. Циолковского, 1, сайт: www.mogilevcci.by	
Место проведения торгов: г. Бобруйск, ул. Советская, 48, Бобруйский филиал УП «Могилевское отделение БелТПП».	
Лоты № 1 и № 2 продаются без условий на торгах в форме открытого аукциона с применением метода повышения начальной цены с шагом 5 (пять) процентов от предыдущей названной аукционистом цены. Победителем торгов признается участник, предложивший наивысшую цену.	
К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, предоставившие организатору торгов в сроки, указанные в извещении, следующие документы: заявление на участие в торгах; копии учредительных документов (для юридических лиц) и свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); доверенность представителю юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководителем); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения торгов; соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения торгов (в двух экземплярах); копию платежного поручения о внесении задатка, заверенную банком. Задаток перечисляется на расчетный счет УП «Могилевское отделение БелТПП» р/с № ВУ55ВПСВ30123018571000009933 в «Приорбанк» ОАО, ЦБУ 300 г. Могилев, ВИС: РПСВВУ2Х, УНП 700016628; физическим лицам — предъявить паспорт, иные документы в соответствии с Положением о порядке организации и проведения торгов по продаже объектов, находящихся в собственности юридических лиц и индивидуальных предпринимателей Республики Беларусь, организуемых УП «Могилевское отделение Белорусской торгово-промышленной палаты».	
Условия регистрации, участия в торгах размещены на интернет-сайте продавца по адресу: www.mogilevcci.by	
Срок заключения договора купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) — в течение 10 календарных дней после проведения торгов.	
Срок оплаты за предметы торгов на условиях заключенного договора купли-продажи.	
Торги состоятся 9 августа 2019 г. в 12.00 по адресу: г. Бобруйск, ул. Советская, 48, Бобруйский филиал УП «Могилевское отделение БелТПП».	
Срок подачи заявления: с момента выхода публикации настоящего извещения в рабочие дни с 9.00 до 12.00 и с 14.00 до 15.00 по адресу: г. Могилев, ул. Циолковского, 1, к. 104. Последний срок подачи заявления – 8 августа 2019 г. до 12.00.	
Регистрация участников торгов 9 августа 2019 г. с 11.00 до 12.00 по адресу: г. Бобруйск, ул. Советская, 48, Бобруйский филиал УП «Могилевское отделение БелТПП».	
Телефоны для справок: (0222) 778042, +375 033 6276659 (МТС), +375 0296927492 (Velcom).	
Дополнительная информация размещена на сайте организатора в разделе «Торги» по адресу: www.mogilevcci.by	

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА ОАО «Давид-Городокский электромехантический завод»			
Предметы торгов			
Лот № 1: капитальное строение с инвентарным номером 131/С-6742 (наименование: здание завода; назначение: здание завода), площадью 2087,0 кв. м, расположенное на земельном участке с кадастровым номером 12585100001003507, площадью 0,4600 га, по адресу: Брестская обл., Столинский р-н, г. Давид-Городок, ул. Калинина, 68Д	Начальная цена, руб. (без учета НДС)	93 737,22	Размер задатка, руб.
Лот № 2: капитальное строение с инвентарным номером 131/С-6738 (наименование: склад материалов; назначение: здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ), площадью 515,0 кв. м, расположенное на земельном участке с кадастровым номером 12585100001003508, площадью 0,1253 га, по адресу: Брестская обл., Столинский р-н, г. Давид-Городок, ул. Калинина, 68Е	Начальная цена, руб. (без учета НДС)	28 613,37	Размер задатка, руб.
Лот № 3: капитальное строение с инвентарным номером 131/С-6743 (наименование: бытовая корпус; назначение: здание неустановленного назначения), площадью 361,0 кв. м, расположенное на земельном участке с кадастровым номером 12585100001003510, площадью 0,7403 га, по адресу: Брестская обл., Столинский р-н, г. Давид-Городок, ул. Калинина, 68К	Начальная цена, руб. (без учета НДС)	27 260,87	Размер задатка, руб.
Лот № 4: капитальное строение с инвентарным номером 131/С-6739 (наименование: проходная; назначение: здание неустановленного назначения), площадью 26,0 кв. м, расположенное на земельном участке с кадастровым номером 12585100001003506, площадью 0,0174 га, по адресу: Брестская обл., Столинский р-н, г. Давид-Городок, ул. Калинина, 68Ж	Начальная цена, руб. (без учета НДС)	3 260,06	Размер задатка, руб.
Лот № 5: капитальное строение с инвентарным номером 131/С-6745 (наименование: здание моторной; назначение: здание неустановленного назначения), площадью 81,0 кв. м, расположенное на земельном участке с кадастровым номером 12585100001003509, площадью 0,0378 га, по адресу: Брестская обл., Столинский р-н, г. Давид-Городок, ул. Калинина, 68Г	Начальная цена, руб. (без учета НДС)	3 449,97	Размер задатка, руб.
Условия продажи	без условий		
Организатор торгов	Брестский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»		
Срок заключения договора купли-продажи	в течение 20 рабочих дней с момента подписания протокола о результатах аукциона		
Условия оплаты	в соответствии с заключенным договором купли-продажи		
Номер р/с для перечисления задатка	р/с ВУ76ВПСВ30121789380179330000 в ОАО «БПС-Сбербанк» Региональная дирекция № 100 по Брестской области, ВИС Банка ВПСВВУ2Х, УНП 201028245		
Аукцион состоится 6 августа 2019 г. в 11.00 по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10-325			
Сведения о документах, которые необходимо предоставить для участия в аукционе, а также иную информацию, можно узнать у организатора аукциона по телефонам: 8 (0162)-20-92-13, 21-88-81, 8 (029) 626-72-52			
Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10, 329 в рабочие дни с 9.00 до 17.00			
Последний день приема заявлений — 5 августа 2019 г. до 17.00			
* Участник аукциона, выигравший торги, оплачивает продавцу НДС в размере 20 % от продажной стоимости объекта, а также вознаграждение Организатору аукциона			

УП «Белконфискат» объявляет о проведении электронных торгов 26.07.2019 г. по продаже имущества, изъятого у ЧП «Дорстройсити».	
Самосвал «VOLVO FM12», 2001 г. в., начальная стоимостью 32 900 руб.лей. На сайте Belkonfiskat.by размещена информация о лоте, порядке проведения торгов и участия в них. Справки по тел.: 8(017)2269489, 8(029)7790809.	
УНН 190431606	

Центр Промышленной Оценки

- Организация аукционов
- Оценка всех видов имущества

Извещение о проведении повторного аукциона

Организатор аукциона ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703

Продавец ОАО «Пинагрузсервис», г. Пинск, ул. Рокоссовского, д. 2

Предмет аукциона				
Наименование	Назначение	Общая площадь	Инвентарный номер	Адрес
Здание склада с пристройками	Здание многофункциональное	388,7 кв.м	130/С-29679	Брестская обл., г. Пинск, ул. Рокоссовского, 2Г

Составные части и принадлежности: отопляемая пристройка, четыре пристройки, два ограждения территории, забор металлический, верхнее покрытие территории, двое ворот, наружные сети канализации

Сведения о земельном участке: пл. 0,5693 га, предоставлен продавцу на праве постоянного пользования для обслуживания склада с пристройкой. Ограничения (обременения) прав: охранные зоны электрических сетей напряжением до 1000 вольт, пл. 0,0302 га

Начальная цена с НДС 20% – 108 322,46 белорусского рубля

Задаток 10% от начальной цены предмета аукциона перечисляется на счет BY60BLBB30120191021390001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области (адрес банка: г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК BLBBVY2X, получатель платежа — ЗАО «Центр промышленной оценки», УНП 191021390

Срок подписания договора купли-продажи: 5 (пять) рабочих дней после проведения аукциона

Условия оплаты предмета аукциона

Победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5%, должен произвести оплату в течение 5 (пяти) рабочих дней после заключения договора купли-продажи

Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения за организацию аукциона оговорен в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by

Предыдущие извещения о проведении аукциона опубликованы в газете «Звезда» от 11.05.2019

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия

Дата и время проведения аукциона 18.07.2019 в 15.00 по адресу: г. Пинск, ул. Рокоссовского, д. 2, ОАО «Пинагрузсервис»

Дата и время окончания приема документов 16.07.2019 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, офис 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»

Контактные телефоны Тел.: +375 17-280-36-37; +375 29-317-95-42. E-mail: auction@cpo.by

УП «Белконфискат» объявляет о проведении электронных торгов 24.07.2019 г. по продаже имущества, изъятая у Шеремет Н. П.

Минивен «Мерседес-Бенц Вито», 2002 г. в., начальная стоимостью 6300 рублей. На сайте Belkonfiskat.by размещена информация о лоте, порядке проведения торгов и участия в них. Справки по тел.: 8 (017) 2269489, 8 (029) 7790809.

УНН 190431606

Дополнение к проектной декларации по объекту: «Многоквартирный жилой дом со встроенно-пристроенными объектами торгового-общественного назначения по ул. Купревича», опубликованной в газете «Звезда» от 22.02.2019 г. № 35 (28902).

Застройщик: ОАО «Минский домостроительный комбинат» зарегистрировано в Едином государственном реестре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей решением Мингорисполкома 14 февраля 2001 г. за № 100258980.

О ПРОЕКТЕ СТРОИТЕЛЬСТВА

Многоквартирный жилой дом запроектирован трехсекционным, 16-этажным, на 235 квартир.

Заказчиком и генеральным подрядчиком по строительству объекта выступает ОАО «Минский домостроительный комбинат».

Планируемый Заказчиком срок ввода объекта в эксплуатацию – декабрь 2019 года.

Строительство жилых помещений будет осуществляться в соответствии с заключенными договорами создания объектов долевого строительства (далее – договоры). Предметом договора будет являться строительство жилого помещения и машино-места в гараже-стоянке открытого типа.

Окончательная цена объекта долевого строительства определяется в договоре с учетом поэтажного расположения квартир.

Подлежащая оплате сумма определяется по официальному курсу белорусского рубля к соответствующей иностранной валюте, установленному Национальным банком на день платежа.

Первоначальный взнос в размере 50% вносится в течение 30 календарных дней с момента заключения договора в следующем порядке: в течение 5 календарных дней с даты регистрации договора в Мингорисполкоме — 20% от стоимости договора, в течение последующих 25 календарных дней — в размере 30% от стоимости договора. Оставшаяся сумма выплачивается поэтапно, в соответствии с графиком платежей, до декабря 2019 года.

Гражданам для заключения договоров предлагается 35 квартир (с включенным в стоимость строительства квартиры машино-местом):

- 7 однокомнатных квартир, общей площадью от 43,43 до 44,25 м². Стоимость строительства 1 м² общей площади квартиры с открытым м/местом – 1190 долларов США.
- 3 однокомнатные квартиры, общей площадью от 48,24 до 48,43 м². Стоимость строительства 1 м² общей площади квартиры с открытым м/местом – 1175 долларов США.
- 4 однокомнатные квартиры, общей площадью от 50,53 до 50,62 м². Стоимость строительства 1 м² общей площади квартиры с открытым м/местом – 1175 долларов США.
- 2 двухкомнатные квартиры, общей площадью от 57,16 до 57,36 м². Стоимость строительства 1 м² общей площади квартиры с открытым м/местом – 1190 долларов США.
- 8 двухкомнатных квартир, общей площадью от 63,31 до 63,81 м². Стоимость строительства 1 м² общей площади квартиры с открытым м/местом – 1160 долларов США.
- 8 трехкомнатных квартир, общей площадью от 80,74 до 82,66 м². Стоимость строительства 1 м² общей площади квартиры с открытым м/местом – 1100 долларов США.
- 3 трехкомнатные квартир, общей площадью от 92,72 до 92,89 м². Стоимость строительства 1 м² общей площади квартиры с открытым м/местом – 1100 долларов США.

Порядок приема заявлений от граждан, желающих принять участие в долевом строительстве

Прием заявлений от граждан осуществляется по адресу: г. Минск, ул. Пономаренко, 43, каб. 304Б с 11 июля 2019 года, понедельник — четверг с 8.15—16.50, обед с 12.00—12.45, пятница с 8.15—15.30, обед с 12.00—12.45. Дополнительная информация предоставляется по телефонам: +375 (44) 7771158, 017 2072060.

Для подачи заявления необходимо личное присутствие гражданина и его паспорт.

Если гражданин, желающий принять участие в долевом строительстве, в течение пяти календарных дней с момента регистрации его заявления не явился для заключения договора и не сообщил об уважительных причинах неявки, его заявление на участие в долевом строительстве утрачивает силу и ОАО «Минский домостроительный комбинат» оставляет за собой право заключить договор на заявленную квартиру с гражданином.

ИЗВЕЩЕНИЕ о проведении 29 июля 2019 года повторных торгов с условиями по продаже имущества, принадлежащего ОАО «ДСТ № 5»

Предмет торгов

«весовая проходная» общей площадью 62,2 кв. м, инв. № в ЕГРНИ 601/С-21229 (составные части и принадлежности: одноэтажное панельное здание весовой проходной с технологической асфальтобетонной площадкой а, пешеходной дорожкой а1); «административно-производственный корпус» общей площадью 346,6 кв. м, инв. № в ЕГРНИ 601/С-21228 (составные части и принадлежности: одноэтажное бетонное здание административно-производственного корпуса с двумя пристройками Б1/к, В1/к); «здание мехмастерских» общей площадью 347,7 кв. м, инв. № в ЕГРНИ 601/С-21226 (составные части и принадлежности: одноэтажное блочное здание мехмастерских с пристройкой Б1/к); «бытовой корпус» общей площадью 187,6 кв. м, инв. № в ЕГРНИ 601/С-21227 (одноэтажное кирпичное здание бытового корпуса); «туалет кирпичный» общей площадью 4 кв. м, инв. № в ЕГРНИ 601/С-21225 (одноэтажное здание кирпичного туалета); «водопроводная сеть» с инв. № в ЕГРНИ 601/С-21231 (составные части и принадлежности: водопроводная сеть В, артезианская скважина В1, водопровод В2); «электросеть» с инв. № 601/С-21234 (составные части и принадлежности: электросеть, состоящая из девяти участков сети 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 1.8, 1.9, комплектной трансформаторной подстанции 1.10 с опорой линии электропередачи 1.10.1); «трансформатор силовой», инв. № 706-1

Сведения о земельном участке: площадь — 1,1412 га, кадастровый номер — 623200000028000002

Местонахождение - Республика Беларусь, Минская обл., Логойский р-н, район г. п. Плещеницы

Начальная цена — 59 800,00 бел. руб. без учета НДС

Сумма задатка — 5 900,00 бел. руб.

Продавец имущества: ОАО «ДСТ № 5», г. Минск, ул. Лукьяновича, 4-253.

Организатор торгов: государственное предприятие «МГЦН», г. Минск, ул. К. Маркса, 39, к. 10.

Условия торгов: Победитель торгов (покупатель) оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона, в размере 1 процента от цены продажи предмета торгов, указанной в протоколе о результатах торгов, в течение 3 рабочих дней со дня проведения торгов.

Торги проводятся в соответствии со ст.ст. 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и порядком проведения аукциона по продаже имущества, принадлежащего ОАО «ДСТ № 5», утвержденным организатором торгов.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона, внесшие задаток, а также представившие организатору торгов следующие документы:

- заявление на участие в аукционе (по форме, установленной организатором торгов);
- заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, установленной организатором торгов);
- копию свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей);
- копию устава (для юридических лиц);
- копию платежного документа о внесении задатка; документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица; а также, при необходимости, иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток перечисляется на расчетный счет государственного предприятия «МГЦН» № BY34 BPSB 3012 1049 7101 9933 0000 в Региональную дирекцию № 700 по г. Минску и Минской области ОАО «БПС-Сбербанк», 220035, г. Минск, пр-т Машерова, 80, БИК BPSB VY2X, УНП 190398583 в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе.

Торги проходят в форме открытого аукциона с условиями на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов и не включает НДС. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона.

В случае если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в них подано только одним участником или для участия в них явился только один участник, предмет торгов продается этому участнику (покупателю) при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) заключается после предъявления копии платежного документа о перечислении суммы вознаграждения за организацию и проведение торгов и подписывается в течение 10 рабочих дней со дня проведения аукциона.

Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи. По согласованию с продавцом возможна рассрочка платежа.

Торги проводятся 29 июля 2019 года в 16.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. Прием документов, а также консультации по вопросам участия в торгах осуществляются с 05.07.2019 по 25.07.2019 включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.

Телефоны для справок: (017) 327-48-36 (государственное предприятие «МГЦН»); (017) 388-63-93, 388-43-58 (ОАО «ДСТ № 5»).

ИЗВЕЩЕНИЕ о прямой продаже пустующего дома в Знаменском сельском Совете Брестского района

Наименование объекта	Жилой дом
Местонахождение объекта	Брестский р/н, д. Дубрава, ул. Лесная, д. 3
Продавец объекта	Знаменский сельский исполнительный комитет
Описание объекта	Капитальное строение без инвентарного номера общей площадью здания 54,9 кв. м, общей площадью жилого помещения 35,6 кв. м, жилой площадью 19,2 кв. м (назначение: нет сведений, наименование: жилой дом), расположенное на условном земельном участке площадью 0,0063 га
Имущественные права / ограничения прав в отношении капитального строения и земельного участка	В ЕГРНИ не зарегистрированы
Рыночная стоимость, бел. руб.	3600,00
Возмещение затрат покупателем, бел. руб.	360,42 (расходы по изготовлению ведомости технических характеристик и независимой оценки жилого дома (возмещение расходов на объявления по акту выполненных работ, после размещения))
Адрес, время и порядок приема заявок	Брестский район, аг. Знаменка, ул. Юбилейная, д. 13 в административном здании (каб. № 1). Время приема с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 по рабочим дням. Последний срок подачи заявки 7 августа 2019 года до 17.00 (до истечения 30 календарных дней со дня опубликования сведений о прямой продаже пустующего дома)
Предоставление документов	Заявка по установленной форме, копия документа, удостоверяющего личность, без нотариального засвидетельствования
Контактные телефоны	Председатель 95-51-35, управляющий делами 95-51-36, главный бухгалтер 95-51-37

Не позднее 10 рабочих дней после истечения 30 календарных дней со дня опубликования сведений о прямой продаже пустующего дома местный исполнительный комитет при подаче одной заявки принимает решение о продаже пустующего дома, в котором указывается покупатель, цена продажи пустующего дома, текущий (расчетный) банковский счет, на который подлежит перечислению денежная сумма, срок перечисления, а также обязанность покупателя после подписания договора купли-продажи обратиться с заявлением о предоставлении земельного участка, необходимого для обслуживания проданного дома, и срок обращения, который не может быть более 1 месяца. В случае поступления двух заявок от претендентов на покупку пустующего дома его продажа будет осуществляться по результатам аукциона

Могилевский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» сообщает о проведении 06.08.2019 аукциона по продаже магазина в г. Могилеве

Лот № 1: капитальное строение с инв. № 700/С-92553 — магазин, площадь — 66,0 кв.м, назначение: здание специализированное розничной торговли, расположенное по адресу: Могилевская обл., г. Могилев, ул. Яницкая, 54, на земельном участке с кадастровым номером 74010000003006007 (площадь (га): 0,0180, право аренды).

Начальная цена продажи: 22 100,00 бел. руб. с учетом НДС **Сумма задатка 2 210,00 бел. руб.**

Дата, время и место проведения аукциона: Аукцион состоится 6 августа 2019 года в 12.00 по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 77, к. 352. Прием заявлений по 05.08.2019 до 15.00 в рабочие дни с 8.30 до 12.30, с 13.30 до 16.30 по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 77, к. 352. Аукцион может быть отменен в любое время, но не позднее чем за три дня до даты аукциона

Продавец: ОАО «Рассвет им. К. П. Орловского», УНП 700016020, Могилевская обл., Кировский р-н, аг. Мышковичи

Расчетный счет для внесения задатка: Получатель платежа РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182, р/сч IBAN BY21BPSB30121543370109330000 в ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, БИК BPSB VY2X

Порядок проведения аукциона: для участия в аукционе приглашаются резиденты и нерезиденты Республики Беларусь, которые внесли в установленном порядке задаток для участия в аукционе, своевременно подали заявление на участие в аукционе со всеми необходимыми документами, заключили с Организатором аукциона соглашение о правах и обязанностях сторон. Лот продается без условий на открытом аукционе с применением метода повышения начальной цены, шагом пять процентов от предыдущей названной аукционистом цены. Победителем аукциона признается участник, предложивший наивысшую цену. Единственный участник имеет право приобрести объект продажи по начальной цене, увеличенной на 5%

Срок и условия оплаты: победитель аукциона уплачивает вознаграждение за организацию и проведение аукциона в размере 5% от конечной цены продажи лота в течение 3 (трех) рабочих дней со дня проведения аукциона. Победитель аукциона обязан в течение 5 (пяти) рабочих дней со дня подписания протокола аукциона подписать договор купли-продажи предмета аукциона. Оплата предмета аукциона производится на условиях заключенного договора купли-продажи. Внесенный Победителем аукциона задаток засчитывается в счет оплаты предмета аукциона

Организатор аукциона: **Могилевский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»**, УНП 190055182, г. Могилев, ул. Первомайская, 77, к. 352, Mogilev@ino.by. Доп. информацию можно получить по тел.: +375222-72-41-14, +37529-624-26-25, +37529-550-09-56 и на сайте ino.by

Центр Промышленной Оценки

- Организация аукционов
- Оценка всех видов имущества

Извещение о проведении повторного аукциона

Организатор аукциона ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703

Продавец ОАО «Паритетбанк», г. Минск, ул. Киселева, 61а

Предмет аукциона: Изолированное помещение № 1 (1—2-й этаж) (административное помещение), инв. номер 100/D-73862, общ. пл. 173,8 кв. м, Брестская обл., г. Брест, ул. Задворская, 4.

Начальная цена с НДС 20% 107 057,30 бел. руб. (снижение 20%)

Задаток 10% от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях (BYN) перечисляется на счет BY60BLBB30120191021390001001; нерезидентами РБ задаток может перечисляться в валютном эквиваленте по курсу Нацбанка РБ на дату платежа на счет: в долларах США (USD) — BY76BLBB30120191021390001004 в евро (EUR) — BY33BLBB30120191021390001002; в российских рублях (RUB) — BY22BLBB30120191021390001006 в Дирекции «ОАО Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области (адрес банка: г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК BLBBVY2X, получатель платежа — ЗАО «Центр промышленной оценки», УНП 191021390

Срок подписания договора купли-продажи 10 рабочих дней после проведения аукциона

Условия оплаты предмета аукциона: в течение 30 (тридцати) календарных дней после заключения договора купли-продажи

Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения за организацию аукциона оговорен в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия

Предыдущие извещения о проведении аукциона опубликовано в газете «Звезда» 21.06.2019 г.

Дата и время проведения аукциона 16.07.2019 в 13.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки».

Дата и время окончания приема документов 15.07.2019 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки».

Контактные телефоны +375 17-280-36-37; +375 29-317-95-42. E-mail: auction@cpo.by

ИЗВЕЩЕНИЕ о проведении аукционов по продаже земельных участков в частную собственность для строительства и обслуживания многоквартирных жилых домов (для размещения объектов усадебной застройки) и на право заключения договора аренды земельного участка

Участки	Аукцион по продаже земельных участков в частную собственность для строительства и обслуживания многоквартирных жилых домов (для размещения объектов усадебной застройки)		Аукцион на право заключения договора аренды земельного участка
	№ 1	№ 2	
Местонахождение земельного участка	г. Ошмяны, ул. Зыгмунта Минейко, 21Л	г. Ошмяны, ул. Золотарева, 13	г. Ошмяны, ул. Эдуарда Кедо, 6
Площадь земельного участка, га	0,1206	0,1020	0,1020
Кадастровый номер участка	424950100001003267	424950100001003196	424950100001003326
Вещное право	частная собственность		срок аренды на 99 лет
Целевое назначение участка	для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома (земельный участок для размещения объектов усадебной застройки)		строительство и обслуживание многоквартирного жилого дома
Наличие инженерных коммуникаций	электроснабжение, водоснабжение, газоснабжение	электроснабжение, водоснабжение, газоснабжение, канализация	электроснабжение, водоснабжение, газоснабжение, канализация
Наличие ограничений прав на земельный участок	расположение в охранных зонах электрических сетей на площади 0,0032 га, сетей и сооружений водоснабжения на площади 0,0061 га	расположение в охранный зоне электрических сетей на площади 0,0015 га	расположение в охранный зоне электрических сетей на площади 0,0046 га
Особые условия аукциона	нет		нет
Начальная цена предмета аукциона, рублей	8 500	6000	2034
Сумма задатка, рублей	850	600	250
Дата проведения аукциона	15 августа 2019 г.		
Место проведения аукциона	каб. 71, 5-й этаж, г. Ошмяны, ул. Советская, 103		
Время проведения аукциона	11.00	11.30	12.00
Последний срок подачи заявления на участие в аукционе	12 августа 2019 г. до 13.00		
Расходы на подготовку документации для аукциона, рублей	1 569,4	1 488,76	1 508,19

Для участия в аукционе приглашаются граждане Республики Беларусь (далее – граждане) и негосударственные юридические лица Республики Беларусь (далее – юридические лица).

Гражданин, юридическое лицо (лично либо через своего представителя или уполномоченное должностное лицо) в установленном в извещении срок подает заявление об участии в аукционе с указанием кадастровых номеров и адресов земельных участков, которые они желают приобрести в частную собственность, а также заверенную копию платежного поручения о внесении суммы задатка, а также заключает с Ошмянским районным исполнительным комитетом соглашение.

Кроме того, представляются: гражданином – копия документа, содержащего его идентификационные сведения, без нотариального засвидетельствования; представителем гражданина – нотариально удостоверенная доверенность; представителем или уполномоченным должностным лицом юридического лица – доверенность, выданная юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии документов, подтверждающих государственную регистрацию юридического лица (свидетельство и устав), документ с указанием банковских реквизитов юридического лица.

При подаче документов на участие в аукционе граждане, представители граждан и юридических лиц, уполномоченные должностные лица юридических лиц предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.

Заявления для участия в аукционе принимаются, с момента публикации данного извещения в печатных СМИ, с предоставлением документа, подтверждающего внесение суммы задатка, по адресу: г. Ошмяны, ул. Советская, 103, кабинет 70, с 8.00 до 17.00, кроме обеденного перерыва с 13.00 до 14.00, контактные телефоны: (801593) 4-21-69, 4-32-18, 4-35-85.

Сумма задатка для участия в аукционе перечисляется на специальный счет Ошмянского районисполкома № BY43AKBB36415230009794200000, УНП 500088419, в ЦБУ № 418 г. Ошмяны филиала № 413 ОАО «АСБ Беларусбанк» г. Лида, БИК АКBBVY21413, получатель – Ошмянский райисполком, назначение платежа – внесение задатка для участия в аукционе.

Осмотр на местности земельных участков осуществляется в рабочее время с 8.00 до 17.00 (по требованию), кроме обеденного перерыва с 13.00 до 14.00.

Аукцион проводится при наличии не менее двух участников в соответствии с Положением о порядке организации и проведения аукционов по продаже земельных участков в частную собственность, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26.03.2008 № 462.

Победитель аукциона возмещает затраты, связанные с подготовкой и проведением аукциона, подготовкой документации, необходимой для его проведения, публикацией извещений в средствах массовой информации

Усходні гараскоп на наступны тыдзень

АВЕН. На гэтым тыдні вас могуць парадаваць прывабныя дзелавыя прапановы. Аднак у гэтым жа ёсць і адмоўны бок: з радасці вы можаце ўзваліць на сябе непасільную ношу. У выніку атрымаеце пшык, а выматаецеся моцна. Так што лепш не гарэць на працы і не забываць пра асабістае жыццё. Разлічваць давядзеца, як заўсёды, толькі на сябе. На шчасце, на адсутнасць сіл скардзіцца не выпадае.

ЦЯЛЕЦ. Вашы сілы, уменні і здольнасці будуць у поўнай меры запатрабаваны. Разбірайцеся ў справах паступова, не варта ладзіць нязменныя працоўныя вахты. Можна пацягнуць на любоўныя подзвігі — гэтыя парывы лепш стрымаць. Пачатае ў пятніцу павінна быць у пятніцу ж і закончана. Тое, што немагчыма змясціць у адзін дзень, лепш адкласці на будучыню. Хатнія клопаты толькі папелшаць настрой.

БЛІЗНЯТЫ. Тыдзень можа прынесці новы ўсплёск пачуццёвасці, энергію, здароўе і поспех. Чакайце прыемных сюрпрызаў. Вас акружаць любоўю і клопатам. Толькі пастарайцеся справіцца са сваёй эмацыянальнасцю і настроіцца на лепшае — і яно абавязкова здарыцца. Могуць аднавіцца важныя страчаныя кантакты і сувязі. Выпадковыя сустрэчы адкрыюць новыя перспектывы. Дзеці парадуюць. А калі ў вас іх пакуль няма, то хутка будуць.

РАК. Можна атрымаць проста казачны тыдзень. Здароўе, кар'ера і свецкае жыццё будуць радаваць. Цяжар непатрэбных абавязкаў спадзе з вашых плячэй. Праўда, у сераду падзеі могуць прыняць не той абарот, якога вы чакалі. Найбольш значным днём тыдня можа аказацца аўторак, толькі дакладна вызначце, чаго вы хочаце дасягнуць у найбліжэйшы час, і настойліва прасоўвайцеся да мэты,

нягледзячы на цяжкасці. У канцы тыдня можна разлічваць на актыўны адпачынак і прыгоды.

ЛЕЎ. На рабоце могуць узнікнуць праблемы, якія некаму будзе вырашыць, акрамя вас. Пры гэтым становішча ў калектыве можа лёгка распаліцца, і больш за ўсё шанцаў яго разрадзіць — зноў жа ў вас. Зоркі абячаюць, што вашы старанні будуць ацэнены належным чынам. У аўторак можна спадзявацца на сваю інтуіцыю, але памятайце, што саступаючы і згаджаючыся вы больш набудзеце, чым страціце. У нядзелю паспрабуйце добра адпачыць, каб скінуць напружанне.

ДЗЕВА. У сераду любая справа будзе атрымоўвацца і практычна любая ма-ра мае шанец спраўдзіцца, калі, вядома, для гэтага не давядзеца ўшчаміць інтарэсы іншых. У чацвер можа з'явіцца непераадольнае жаданне змяніць кола зносін. Ёсць вялікая верагоднасць з'яўлення блізкіх па духу сяброў, аднак сцеражыцеся нядобранадзейных людзей, яны могуць падвесці. У суботу накіруйце сваю энергію на рашэнне хатніх спраў.

ШАЛІ. Праца — прыярытэт гэтага тыдня. Ад яе выніку могуць залежаць настрой, кар'ера і прыбытак. Некаторыя планы давядзеца змяніць, жыццё будзе карэктаваць іх па-свойму. Можна адправіцца ў далёкую паездку. Паспрабуйце даваць парады калегам і сябрам ненавзліва — тады вас ацэняць і будуць прыслухоўвацца.

СКАРПІЁН. Будуць шанцы дамагчыся поспеху. Вы ў ліку першых даведзецеся пра важныя навіны. Многія справы і праекты завершацца ўдала і прыбытковы. Не бойцеся расставіцца з непатрэбнымі рэчамі і старымі прынцыпамі — будзе магчыма абзавесціся новымі. Уядаць кагосьці на гэтым тыдні не рэкамендуецца, лепш казаць

сур'эзна і шчыра. Любоўнае спатканне запомніцца на доўга.

СТРАЛЕЦ. Самае важнае — засяродзіцца і нічога не забываць. Можна спатрэбіцца здольнасць хутка перамяшчацца і змяняць планы. Магчымы камандзіроўкі, якія будуць спрыяць паляпшэнню матэрыяльнага становішча. Паспрабуйце не ленавацца і не адкладваць назапашаныя справы, а па магчымасці вырашаць іх адразу. Пятніца — добры дзень для абмеркавання новых ідэй з начальствам.

КАЗЯРОГ. Высокая імавернасць канфліктаў і спрэчак на пустым месцы, прычым як на рабоце, так і дома. Лепш стрымаць свой гнеў і раздражняльнасць. У чацвер пачнуць рэалізоўвацца запаветныя жаданні. Не забудзьцеся наведваць сваякоў, ім неабходна ваша ўвага. Паспрабуйце суразмерна выкарыстоўваць свае сілы, каб не вельмі стаміцца да канца тыдня.

ВАДАЛІЎ. Шматлікія перашкоды і абмежаванні на вашым шляху проста знікнуць. Дзейнічайце, рухайцеся наперад. У панядзелак удача будзе спадарожнічаць вам, многія справы паспяхова вырашацца, але не варта спяшацца з пачаткам новых праектаў. У сераду неабходна старанна ўсё перагледзець, прызнацца ў дапушчаных памылках і пастарацца заняцца іх выпраўленнем. У выхадныя ад вас будзе залежаць сямейны дабыты, не сыходзьце ад адказнасці.

РЫБЫ. Неабходна навучыцца жыць у згодзе з самім сабой і навакольнымі. Непажадана ў парыве праведнага гневу сварыцца з блізкімі людзьмі. Вашы энергія і напор зробіць вялікі ўплыў на ўсіх, з кім трэба будзе мець зносіны. Сярэдзіна тыдня добрая для рашучых дзеянняў у асабістым жыцці. Бліжэй да канца тыдня займіцеся добраўпарадкаваннем дома або дачы. Дзякуючы невялікім зменам, створаным вашымі рукамі, усё стане яшчэ больш утульным.

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск —	4.45	21.43	16.58
Віцебск —	4.26	21.40	17.14
Магілёў —	4.35	21.33	16.58
Гомель —	4.41	21.20	16.39
Гродна —	5.02	21.56	16.54
Брэст —	5.12	21.48	16.36

Месяц

Маладзік 2 ліпеня.
Месяц у сузор'і Льва.

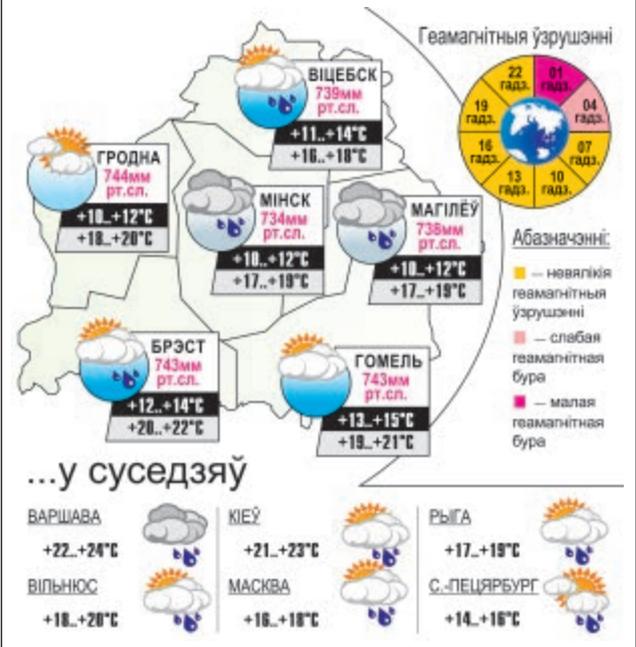
Імяніны

Пр. Ульяны, Генадзя, Яўсея.
К. Зои, Караліны, Марыі, Антона, Апанаса, Міхала, Якуба.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ЗАЎТРА

Даты

Падзеі

Людзі

5 ЛІПЕНЯ

Україне

1789 год — нарадзіўся (маёнтак Пыратава, цяпер у Уздзенскім раёне) Фадзей Венядзіктавіч Булгарын, рускі журналіст, пісьменнік. Выдаваў газету «Северная пчела», часопіс «Сын отечества». Як літаратурны крытык выступаў супраць рэалістычнага кірунку ў літаратуры. У рамана «Іван Выжыгін», ва ўспамінах і некаторых нарысах адлюстраваны побыт беларусаў. Памёр у 1859 годзе.

1899 год — нарадзіўся Андрэй Фёдаравіч Печуроў, беларускі вучоны ў галіне меліярацыі, доктар тэхнічных навук, прафесар, заслужаны дзеяч навукі Беларусі. Распрацаваў метады рэгулявання рэк — водапрыёмнікаў, асушальных сістэм, удасканаліў разлікі рэчышчаў рэк і каналаў. Памёр у 1996 годзе.

1949 год — нарадзіўся Аляксандр Афанасьевіч Стаўроў, беларускі фізік, доктар фізіка-матэматычных навук. Распрацаваў метады ўліку характарыстык атмасферы пры лазернай лакацыі паветрана-касмічных аб'ектаў, метады аптымізацыі параметраў аптыка-лакацыйных комплексаў і іх інфармацыйных каналаў.

1954 год — нарадзіўся Віктар Сяргеевіч Аверын, беларускі вучоны ў галіне радыябіялогіі і радыяэкалогіі, доктар біялагічных навук. З 1990 года — намеснік дырэктара Інстытута радыялогіі НАН Беларусі, з 2005-га — загадчык аддзела Рэспубліканскага навукова-практычнага цэнтру радыяцыйнай медыцыны і экалогіі чалавека (Гомель). Аўтар навуковых прац па аптымізацыі аграпрамысловай вытворчасці, вядзенні асабістай дапаможнай гаспадаркі ва ўмовах радыяактыўнага забруджвання.

1969 год — на Лагойшчыне адбылося адкрыццё мемарыяльнага архітэктурна-скульптурнага

комплексу «Хатынь». Аўтары — архітэктары Юрый Градаў, Валяцін Занковіч, Леанід Левін, скульптар Сяргей Селіханаў — за стварэнне гэтага помніка найвялікшага эмацыянальнага і патрыятычнага гучання былі ўдастоены ў 1970 годзе Ленінскай прэміі. У гэты ж дзень адкрыты Віцебскі абласны музей Героя Савецкага Саюза М. П. Шмырова.

1889 год — нарадзіўся Жан Както, французскі пісьменнік-авангардыст, кінарэжысёр, акцёр і мастак. Памёр у 1963 годзе.

1954 год — у Мемфісе 19-гадовы Элвіс Прэслі запісаў сваю першую песню, якая называлася «That's All Right, Mama» («Усё ў парадку, мама»). Многія лічаць гэтую дату не проста пачаткам творчага шляху спевака, але і днём нараджэння рок-н-рола. Прэслі з'явіўся на запіс у ружовым гарнітуры, белых туфлях і з вялізным чубам. Калі запіс быў выкананы, адзін з музыкаў вымавіў: «Людзі нас лінчуюць, калі гэта пачуюць».

1959 год — нарадзіўся Ігар Юр'евіч Волкаў, расійскі акцёр. Здымаўся ў многіх фільмах, сярод якіх — «Міхала Ламаносаў», «Глушэц», «Трэцяя сусветная».

У свеце

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА. ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: В. АНУФРЬЕВА (намеснік галоўнага рэдактара), Н. ДРЫНДРОЖЫК, Н. КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. ЛЯЎКОВІЧ (першы намеснік дырэктара), М. ЛІТВІНАЎ (намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧУК, Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК.

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ ў МІНСКУ: прыёмнай — 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: лісьмаў — 287 18 64, маркетынгу — 337 44 04, бухгалтэрыі: 287 18 81.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў, іх меркаванні не з'яўляюцца меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй лісты. Перадруку матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

<http://www.zviazda.by>;

e-mail: info@zviazda.by,

(для зваротаў): zvarot@zviazda.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку», ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004.

220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень.

Тыраж 20.008. Індэкс 63850. Зак. № 2334.

Нумар падпісаны ў 19.30

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

ПРЫЁМ тэл./факс: 287 17 79,

РЭКЛАМЫ e-mail: reklama@zviazda.by

4 ліпеня 2019 года.

МЯСЦОВАЕ САМАКІРАВАННЕ

5 ліпеня 2019 г. № 27 (512)

ШТОТЫДНЁВЫ ДАДАТАК ГАЗЕТЫ ЗВЯЗДА

ГАЗЕТА ДЛЯ ВЫБАРШЧЫКАЎ І ДЭПУТАТАЎ МЯСЦОВЫХ САВЕТАЎ

ЛЕТА ГОД КОРМІЦЬ

ТЭМА ТЫДНЯ

Ураджай мала вырасціць — трэба захаваць і на ім зарабіць

Падрыхтоўка да сезона масавых нарыхтовак кожнага новага ўраджаю пачынаецца ранняй вясной.

Па словах начальніка ўпраўлення нарыхтовак Белкаапсаю-за Аксаны СКІНДЭР, для зручнасці насельніцтва і максімальнага набліжэння да месцаў вытворчасці прадукцыі і павышэння ступені яе засваення ў сістэме спажывецкай кааперацыі краіны за-

дзейнічаюць больш за 700 прыёма-нарыхтоўчых пунктаў, звыш пяці тысяч магазінаў, размешчаных у сельскай мясцовасці. Працуюць каля 750 штатных нарыхтоўшчыкаў, дадаткова да сезона масавых нарыхтовак плодаагародніннай і дзікарослай прадукцыі прымаюцца на работу пазаштатныя нарыхтоўшчыкі.

ПРАЦЯГ ТЭМЫ — на стар. 13

ДАЗВОЛЕНА БРАЦЬ ЗУСІМ МАЛЕНЬКУЮ ЛІСІЧКУ

НАРЫХТОЎКІ

Міністэрства лясной гаспадаркі зняло амаль усе забароны на збор грыбоў і ягад у лесе для насельніцтва

УСЕ любяць грыбы. Выдатна дастаць слоічак марынаваных белых зімой. Асаблівым кулінарным шыкам лічацца прыгатаваныя цэлыя, маленькія грыбочкі. Чым менш, тым лічыцца лепш... Аднак збіраць дробныя грыбы ў нас па законе было забаронена. Нават вызначылі норму — памер дыяметра шапачкі не менш за два сантыметры. Усё, больш няма такіх забаронаў.

Цяпер насельніцтва можа бясплатна нарыхтоўваць, збіраць і выкарыстоўваць прадукцыю лясоў. Плата за нарыхтоўку і пабочнае лесакарыстанне прадугледжана толькі для юрыдычных асоб і прадпрыемстваў, паведамляе першы намеснік міністра лясной гаспадаркі нашай краіны Валянцін ШАТРАЎКА.

Ён адзначае, што, згодна з нормамаі Ляснога кодэкса Беларусі, пры зборы грыбоў забараняецца толькі разграбленне ляснога

падсцілу. Усе астатнія забароны, па словах спецыяліста, знятыя. У тым ліку адменена забарона на збор дробных лісчак. «Так, раней былі заканадаўча замацаваны абмежаванні па памерах, але кантраляваць гэтае пытанне не ўдалося. Было прынятае рашэнне, што трэба адмяніць нормы, якія не выконваюцца», — сказаў Валянцін Шатраўка.

А яшчэ 29 сакавіка гэтага года ўступіла ў сілу пастанова Міністэрства «Аб зборы дзікарослых ягад». Згаданы дакумент дазваляе збіраць лясныя ягады як уручную, так і з дапамогай ручных прыстасаванняў (так званых камбайнаў, грабянцоў і іншага). «Пры гэтым людзі павінны выконваць шэраг патрабаванняў, асноўнае з якіх — адлегласць паміж зубамі гэтых камбайнаў павінна быць не менш за 0,5 сантыметра. Таксама фаскі прыстасаванняў не павінны мець вострых краёў для таго, каб не пашкодзіць хмызнякі», — удакладніў спецыяліст. Тым часам пачатак тэрмінаў нарыхтоўкі брусніцы і журавін устанавілі ва ўладах мясцовымі ўладамі.

Варта адзначыць, што забаронаў стала менш, але яны сталі больш жорсткія. За парушэнні ўстаноўленых тэрмінаў і прымяненне забароненых сродкаў і метадаў збору ягад і грыбоў прадугледжаны штраф у памеры да 20 базавых велічынь (510 рублёў).

Сяргей КУРКАЧ.

СЁННЯ Ў НУМАРЫ

Гарантыі добрасумленным

Каму з работнікаў наймальнік павінен працягваць працоўны дагавор на максімальны тэрмін?

стар. 2

Аўдытарская палата

З'явіцца ў Беларусі, і чаму Мінфін хоча перадаць ёй свае функцыі?

стар. 3

Ці прайшоў бум на лісчкі?

У Гродзенскім раёне прагназуюць зніжэнне нарыхтоўкі лясных грыбоў. І не толькі з-за змены клімату.

стар. 13

Каб раслі інвестары і грыбы

Пасля слоў да клубнічнага сезона на Брэстчыне.

стар. 14

Што пачым?

«МС» сабрала цэны па ўсіх рэгіёнах: цяпер мы ведаем, дзе парэчкі на вагу золата

стар. 14-15

БЕЛАРУСЬ ПАМЯТАЕ

ВАЖНА ЗАСВОІЦЬ УРОКІ ВАЙНЫ

І перадаць гэтыя веды наступным пакаленням

СТАРШЫНІ Савета Рэспублікі і Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Беларусі Міхаіл Мясніковіч і Уладзімір Андрэйчанка прынялі ўдзел у акцыі «Беларусь памятае. Памятаем кожнага», у рамках якой усклалі кветкі да мемарыяльнага комплексу «Масюкоўшчына».

Мемарыял быў пабудаваны на месцы, дзе ў гады вайны знаходзіўся лагер смерці шталаг-352. Нямецка-фашысцкія акупанты арганізавалі яго ў ліпені 1941 года. Тут у брацкіх магілах пахавана каля 80 тысяч чалавек. Ужо пасля заканчэння вайны былі выяўлены імёны больш як дзевяці тысяч загінулых вязняў канцлагера.

— Гэта рубцы на сэрцы, якія застануцца назаўжды. Тыя ахвяры, якія вынес наш народ, яны сапраўды незаменныя, і гэта закранула практычна кожную сям'ю», — прыводзіць словы Міхаіла Мясніковіча прэс-служба Савета Рэспублікі.

Спікер верхняй палаты беларускага парламента перакананы: важна захаваць памяць аб ахвярах Вялікай Айчыннай вайны, аб падзвігах, якія здзяйснялі савецкія салдаты дзеля таго, каб адстаяць і абараніць Радзіму. Галоўнае — перадаць гэтую памяць наступным пакаленням.

Старшыня Савета Рэспублікі таксама расказаў журналістам, што ў вайне ўдзельнічаў і яго бацька: «Ён прымаў удзел у вызваленні Варшавы і ўзяцці Берліна. Дзяліўся сваімі ўспамінамі».

У сваю чаргу Уладзімір Андрэйчанка дадаў, што важна заўсёды памятаць пра ўрок вайны, захоўваць гістарычную праўду.

— Гісторыя вайны не павінна перапісвацца, — падкрэсліў ён.

У мерапрыемстве таксама прынялі ўдзел намеснік старшыні Савета Рэспублікі Мар'яна Шчоткіна і члены Прэзідыума Савета Рэспублікі.

Фота БелТА.

ГАЛОЎНЫЯ

РЭСПУБЛІКАНСКІ бюджэт: даходы і выдаткі за мінулы год, рост пенсій і дапамог, гарантыі добрасумленным работнікам і прагрэсіўны аўдыт, зразумелы для інвестара. Гэтыя і некаторыя іншыя тэмы былі ў цэнтры ўвагі сенатараў на апошняй у гэтым сезоне сесіі парламента, які завяршыў сваю работу ў мінулую пятніцу.

Колькі мы трацім і на што?

Сенатары адобрылі выкананне рэспубліканскага бюджэту за 2018 год

Аб асноўных артыкулах расходаў і даходаў расказаў міністр фінансаў Максім ЕРМАЛОВІЧ.

Даходаў больш, чым планавалі

Галоўны фінансіст краіны прадставіў праект закона «Аб зацвярджэнні справаздачы аб выкананні рэспубліканскага бюджэту за 2018 год». Ён паведаміў, што першапачаткова законам аб рэспубліканскім бюджэце даходы былі зацверджаны ў суме 20,5 мільярда, выдаткі — 19,8 мільярда рублёў. Прафіцыт павінен быў склаасці 0,7 мільярда рублёў.

Дакладчык нагадаў, што бюджэт 2018 года фарміраваўся, зыходзячы з кансерватыўнага сцэнарыя развіцця эканомікі. Выкананне ж бюджэту па факце ажыццяўлялася ва ўмовах спрыяльнай знешнеэканамічнай кан'юнктуры і паляпшэння найважнейшых параметраў сацыяльна-эканамічнага развіцця краіны ў параўнанні з прагнозам. У выніку даходы рэспубліканскага бюджэту за 2018 год склалі 24,4 мільярда рублёў, што на 3,9 мільярда перавышае першапачаткова зацверджаныя.

— Станоўчы ўплыў на паступленне ў бюджэт аказала павелічэнне цэн на асноўныя сыравінныя тавары, а таксама агульнае павелічэнне знешнегандлёвага абароту, — адзначыў міністр фінансаў.

Што фарміруе бюджэт?

Як і ў папярэднія гады, асноўная доля прыпадае на падаткі — больш за 2/3 ад прыбыткавай часткі. Каля 12 % — непадатковыя даходы. Таксама каля 12 % — гэта трансферты з бюджэту іншых узроўняў, у прыватнасці, для агульнага выраўноўвання сацыяльна-эканамічнага развіцця рэгіёнаў і горада Мінска ўжываецца адмоўны трансферт на суму 800 мільёнаў рублёў.

Аснову падатковых даходаў фарміруюць падаткі.

— Усе гэтыя крыніцы са значным перавышэннем першапачатковага плана былі выкананы, — падкрэсліў Максім Ермаловіч.

Непадатковыя паступленні фарміруюць даходы, атрыманыя ад выкарыстання маёмасці, якая знаходзіцца ў дзяржуласнасці.

Куды ідуць грошы

Расходы рэспубліканскага бюджэту за 2018 год склалі 19,7 мільярда рублёў, пры гэтым, як адзначыў міністр фінансаў, усе заяўленыя ў органы казначэйства дакументы для аплаты расходаў былі цалкам выкананы.

Асноўныя траты прыпадаюць на ўтрыманне бюджэтнай сферы — гэта больш за палову ўсіх выдаткаў рэспубліканскага бюджэту. Яшчэ крыху больш за 20 % перадаецца ў бюджэты абласцей для захавання бюджэтнай збалансаванасці рэгіёнаў. 16 % ідзе на нацыянальную эканоміку.

Не засталася без увагі тэма росту заробку бюджэтнікаў. У 2018 годзе іх даходы прырасталі апераджальнымі тэмпамі ў параўнанні з ростам заробатнай платы ў эканоміцы:

— У бюджэтным сектары гэты рост склаў 14 %, у той час як у нацыянальнай эканоміцы зарплаты прырасталі на 11,6 % у намінальным выражэнні, — удакладніў Максім Ермаловіч.

Суадносіны заробатнай платы склалі за год у цэлым 77,2 % у бюд-

жэтным сектары ад сярэдняй заробатнай платы па эканоміцы.

Дарэчы, па прагнозах Мінфіна, сёлета даходы бюджэтнікаў таксама не дацягнуць да ўзроўню 80 % ад сярэдняга заробку ў эканоміцы. Фінансвае ведамства плануе дасягнуць гэтай планкі толькі ў 4-м квартале і падтрымліваць паказчык на працягу ўсяго наступнага года.

Сацыяльна арыентаваны бюджэт

Калі паглядзець выдаткі рэспубліканскага бюджэту на сацыяльную сферу, асноўныя прыпадаюць на ахову здароўя: закупка лекаў і вырабаў медыцынскага прызначэння складае больш за палову ўсіх трат, астатняя частка ідзе на аплату працы работнікаў арганізацыі, што фінансуецца з рэспубліканскага бюджэту.

Расходы на адукацыю другія па значнасці сярод выдаткаў на «сацыялку». У выніку 870 мільёнаў рублёў, якія трацяцца на згаданыя мэты, дазваляюць на досыць высокім узроўні фінансаваць вышэйшую школу і рэалізоўваць праграмы ў галіне адукацыі. Шмат у чым дзякуючы гэтаму Беларусь захоўвае свае пазіцыі ў групе краін з высокім паказчыкам па ўзроўні развіцця чалавечага патэнцыялу ў сферы адукацыі.

На фінансаванне навукі было затрачана амаль 250 мільёнаў рублёў, гэта ўсяго 0,2 % ад ВУП. Дадатковай крыніцай фінансавання навуковай дзейнасці летась сталі сродкі інавацыйных фондаў (цэнтралізаванага рэспубліканскага і мясцовых) з агульным аб'ёмам фінансавання больш чым 320 мільёнаў рублёў.

Значныя сродкі выдаткоўваюцца на фінансаванне дэмаграфічнай бяспекі: асноўныя артыкулы расходаў прыпадаюць на выплату сямейнага капіталу. На працягу мінулага года адкрыта 15 466 дэпазітных рахункаў для шматдзетных сем'яў. У цэлым жа за

ўвесь перыяд існавання праекта адкрыта больш за 62 тысячы рахункаў грамадзян, якія могуць прэтэндаваць на такую падтрымку.

Запас бяды не чыніць

На нацыянальную эканоміку летась накіравана 3,5 мільярда рублёў. Асноўныя сферы — гэта субсідзіраванне працэнтных ставак па інвестыцыйных кірунках, падтрымка аграпрамысловага комплексу.

Расходы на дзяржаўную інвестыцыйную праграму склалі ў раёне 700 мільёнаў рублёў: было ўведзена ў эксплуатацыю 38 аб'ектаў сацыяльнай сферы (восем жылых дамоў для сем'яў, якія выхоўваюць дзяцей-сірот і тых, якія засталіся без апекі бацькоў, школа ў Бабруйску, завершана будаўніцтва цэнтральнай раённай бальніцы ў Мёрах і шэраг іншых сацыяльных аб'ектаў).

У цэлым рэспубліканскі бюджэт у 2018 годзе выкананы з прафіцытам, памер якога склаў 4,7 мільярда рублёў (3,8 % да ВУП, дарэчы, гэта самы высокі паказчык у рэгіёне на сённяшні дзень).

— Асноўным прыярытэтам бюджэтнай палітыкі з'яўлялася захаванне макрэканамічнай збалансаванасці, таму назапашваўся прафіцыт бюджэту, гэта было рэалізавана ў рамках антыцыклічнай эканамічнай палітыкі дзяржавы, — растлумачыў міністр фінансаў.

Сёлета Мінфін працягнуў збалансаваную бюджэтную палітыку, забяспечваючы выкананне прагнозных параметраў па бюджэце, даходы фарміруюцца ў адпаведнасці з планам апераджальным паступленнем даходаў у значных аб'ёмах, пры гэтым назапашаны прафіцыт. Гэта стане фактарам, які будзе ўплываць на рэалізацыю бюджэтнай палітыкі ў наступным годзе. І ў выпадку запаволення нацыянальнай эканомікі запас, што ўтварыўся, можна будзе накіраваць на падтрымку дзяржаўных праграм.

У ТЭМУ

Колькі на пенсіі, а колькі на пуцёўкі?

На якія мэты выдаткоўваліся летась сродкі фонду сацыяльнай абароны насельніцтва

Праект закона «Аб зацвярджэнні справаздачы аб выкананні бюджэту дзяржаўнага пазабюджэтнага фонду сацыяльнай абароны насельніцтва за 2018 год» прадставіла міністр працы і сацыяльнай абароны Ірына КАСЦЕВІЧ.

Даходы фонду за мінулы год склалі 13,9 мільярда, выдаткі — 13,6 мільярда, прафіцыт — 315 мільёнаў рублёў. У параўнанні з 2017 годам даходы фонду павялічыліся на 11,8 %. Амаль 92 % усіх бюджэту фонду сфарміраваны за кошт узносаў, якія склалі 12,8 мільярда рублёў, што вышэй за леташні ўзровень на 1,9 мільярда рублёў ці на 17,4 %.

Асноўныя траты фонду — гэта пенсіі і дапамогі. На выплату працоўных пенсій, напрыклад, было накіравана 10,3 мільярда рублёў.

Дарэчы, летась пераразлік працоўных пенсій рабіўся тройчы. Акрамя таго, у сувязі з павелічэннем бюджэту пражыткавага мінімуму ў сярэднім на душу насельніцтва чатыры разы павышаліся мінімальныя працоўныя пенсіі, сацыяльныя пенсіі, надбаўкі і павышэнні, а таксама даплаты пенсіянерам, якія старэйшыя за 75 гадоў. Агульны рост пенсій у параўнанні з 2017-м склаў 15 %.

Нагадаем, што сярэдні памер пенсіі па ўзросце за 2018 год склаў 352 рублі. На выплату ўсіх відаў дапамог было накіравана 2,9 мільярда рублёў (ці 21,3 % выдаткаў). З фонду накіроўваліся сродкі на аказанне матэрыяльнай дапамогі пажылым і працаздольным грамадзянам, якія жывуць у нястачы, — усяго 6,3 мільёна рублёў. Дапамогу атрымала больш за 91 тысячу тых, хто звярнуўся па яе.

Выдаткі на фінансаванне мерапрыемстваў у сферы занятасці насельніцтва склалі 29,7 мільёна, на санаторна-курортнае лячэнне і аздаруленне насельніцтва — 39,3 мільёна, на спецыялізаваныя спартыўныя ўстановы прафсаюзаў — 30,9 мільёна рублёў.

ЖЫЦЦЁВЫЯ АСПЕКТЫ

Добрасумленным — кантракт па максімуме Якія змены чакаюць Працоўны кодэкс?

Навацыі ў сферы працоўных адносін — дыстанцыйная работа, часовы перавод на паўгода да іншага наймальніка, сацыяльны адпачынак для бацькі немаўляці і іншыя. Міністр працы і сацыяльнай абароны Ірына КАСЦЕВІЧ паведамляе аб зменах, якія рыхтуюцца ў Працоўны кодэкс. Іх шмат — засяродзімся на галоўных.

За што могуць звольніць?

Новай падставай для звальнення работніка па ініцыятыве наймальніка становіцца парушэнне работнікам вытворча-тэхналагічнай, выканальніцкай або працоўнай дысцыпліны, якое пацягнула прычыненне арганізацыі шкоду ў памеры, што перавышае тры налічаныя сярэднямесячныя заработныя платы па краіне.

Таксама павялічваецца з адной да трох сярэднямесячных заработных плат памер шкоды, які можа быць утрыманы па распараджэнні наймальніка з заробтнай платы работніка пры прычыненні шкоды.

У дапаўненне да існуючых мер дысцыплінарнага спагнання ў выглядзе заўвагі, вымовы, звальнення з'яўляецца новая ў выглядзе пазбаўлення цалкам альбо часткова дадатковых выплат стымуляцыйнага характару на тэрмін да 12 месяцаў.

Гарантыі бацькам

Законапраектам ствараюцца дадатковыя ўмовы па прыцягненні бацькі да выхавання дзіцяці. Так, замацоўваецца права бацькі на атрыманне неаплачанага адпачынку пры нараджэнні дзіцяці. Адпачынак дадуць на 14 календарных дзён. Большая працягласць, а таксама аплата могуць быць прадугледжаны калектыўным дагаворам або самім наймальнікам. Адпачынак можна будзе атрымаць па заяве бацькі на працягу шасці месяцаў пасля нараджэння дзіцяці і дазволіць стварыць умовы па доглядзе за нованароджаным абодвум бацькам адначасова, калі ў іх будзе такое жаданне.

Акрамя таго, здымаюцца асобныя бар'еры для жанчын, якія маюць дзя-

цей ва ўзросце да 3 гадоў. Наймальнік зможа прыцягнуць іх да звышурочных работ, працы ў дзяржаўных святы, выхадныя дні, накіроўваць іх у службовую камандзіроўку, але толькі з іх згоды.

Хачу на Балі, а можа, на дачы!

Яшчэ адной навацыяй законапраекта з'яўляецца замацаванне паняцця «дыстанцыйная работа». Сёння магчымыя такія сітуацыі, калі работніку няма неабходнасці мець канкрэтна вызначанае месца работы: узровень лічбавізацыі эканомікі і грамадства дазваляе выконваць неабходны аб'ём работы на адлегласці ад асноўнага офіса. Галоўным становяцца наяўнасць доступу да сеціва і тэхнічных сродкаў сувязі.

— Відавочна, што колькасць такіх работнікаў з часам будзе павялічвацца. Наша задача заключаецца ў тым, каб вывесці з нефармальнага сектара і далучыць іх да сістэмы працоўных адносін, — растлумачыла міністр працы.

Асноўная асаблівасць — гэта магчымасць выконваць работу ў любым месцы, дзе зручна самому работніку. Умовы абмену інфармацыяй і дакументамі ў працэсе працоўнай дзейнасці, асаблівасці рэжыму працы і адпачынку, іншыя ўмовы работы на адлегласці бакі будуць вызначаць самастойна ў працоўным дагаворы.

Часовыя пераводы

З'явіўся цэлы шэраг навацый, накіраваных на ўзмацненне гнуткасці працоўнага заканадаўства. Напрыклад, вызначаны новы від часовага пераводу — пераводу на іншую работу, у тым ліку да іншага наймальніка на тэрмін да шасці месяцаў на працягу календарнага года.

Дарэчы, для згаданага часовага пераводу наяўнасць такіх умоў, як вытворчая неабходнасць або прасцей, не патрабуецца. Неабходна толькі жаданне наймальніка, яго дамоўленасць з іншым наймальнікам, і, вядома ж, згода работніка.

Законапраектам устанаўліваюцца асаблівасці прававога становішча работніка пры такім часовым пераводзе: працоўны дагавор, заключаны з работнікам, не спыняецца, а новы дагавор — не заключаецца. У перыяд работы ў іншага наймальніка работнік абавязаны падпарадкоўвацца правілам унутранага працоўнага распарадку іншага наймальніка. Са свайго боку наймальнік, да якога пераведзены работнік, абавязаны забяспечыць яму адпаведныя ўмовы, у тым ліку якія адпавядаюць патрабаванням па ахове працы. Пры гэтым заробак работніка павінен быць не ніжэй за яго сярэдні заробак на ранейшым месцы.

На які тэрмін працягваць кантракт?

Законапраектам прадугледжваецца ўзмацненне гарантый, што датычацца падаўжэння, заключэння новага кантракта для добрасумленнага работніка, які не парушае вытворча-тэхналагічную, выканальніцкую і працоўную дысцыпліну. Такія падыходы маюць на мэце выключэнне з практыкі падаўжэнне кантрактаў не больш чым на адзін год. У прыватнасці, прадугледжваецца, што падаўжэнне кантрактаў у межах пяцігадовага тэрміну дзеяння з работнікам, які не дапускае парушэння вытворча-тэхналагічнай, выканальніцкай і працоўнай дысцыпліны, будзе ажыццяўляцца да заканчэння максімальнага тэрміну дзеяння кантракта. Як гэта працуе? Напрыклад, з работнікам заключылі кантракт на два гады, за гэты тэрмін нараканняў не было, адпаведна наймальнік павінен працягнуць яго на тры гады, каб сумарна атрымалася пяць. Калі ён скончыцца, новы кантракт з такім работнікам будзе заключацца не менш, чым на тры гады. Важным з'яўляецца тое, што прыняцце гэтага рашэння будзе ажыццяўляцца па пагадненні бакоў, гэта значыць, калі адзін з бакоў прыме рашэнне аб непадаўжэнні кантракта, ён падлягае спыненню. На меншыя тэрміны кантракты будуць працягвацца і заключацца новыя толькі з пісьмовай згоды работніка.

Згодна з міжнароднымі стандартамі

Рэгуляваць працу аўдытараў у краіне будзе аўдытарская палата. Ініцыятыва Мінфіна па стварэнні новага інстытута падтрымана ў Саўеце Рэспублікі

Міністр фінансаў Максім Ермаловіч спыніўся на асноўных палажэннях законапраекта «Аб змяненні закона «Аб аўдытарскай дзейнасці».

Паводле яго слоў, першая навацыя — гэта ўвядзенне на тэрыторыі Беларусі міжнароднага стандарту аўдытарскай дзейнасці.

Другое новаўвядзенне — гэта стварэнне ў краіне рэестра аўдытарскіх арганізацый, аўдытараў — індывідуальных прадпрыемстваў і аўдытараў, якія вядуць гэтую дзейнасць самастойна. Гэта неабходна для ўпарадкавання аўдытарскай дзейнасці ў рамках стварэння адзінага рынку аўдытарскіх паслуг у ЕАЭС. Пры гэтым ажыццяўленне аўдытарскай дзейнасці юрыдычнымі асобамі і індывідуальнымі прадпрыемствамі, не ўключанымі ў рэестр, будзе з'яўляцца незаконным і забараняцца.

І трэцяя важная мера — стварэнне ў Беларусі аўдытарскай палаты як адзінага органа самакіравання аўдытарскіх арганізацый на ўмовах абавязковага іх удзелу. Мінфін плануе перадаць усе свае функцыі па рэгуляванні гэтай сферы аўдытарскай палатае, стварыўшы ў краіне тым самым першую самарэгулявальную арганізацыю.

Акрамя пашырэння паўнамоцтваў самой супольнасці, мяркуецца і ўзмацненне адказнасці за парушэнні ў сферы аўдыту і ўзмацненне кантролю за правядзеннем абавязковага аўдыту суб'ектамі гаспадарання. Гэта датычыцца прадпрыемстваў, якія не хочуць праводзіць аўдыт уласных паказчыкаў, а таксама адаб'ецца на якасці аўдытарскіх праверак.

— Гэтыя меры сапраўды з'яўляюцца досыць прагрэсіўным крокам у рэалізацыі дзяржаўнай палітыкі ў сферы павышэння якасці справаздачнасці прадпрыемстваў, выхаду іх на міжнародныя рынкі капіталу, павышэння якасці аўдытарскіх паслуг, — перакананы міністр фінансаў.

Віцэ-спікер Савета Рэспублікі Мар'яна ШЧОТКІНА пацікавілася, як гэта звязана з Саюзнай дзяржавай і ці адсочваецца вопыт Расіі ў гэтым кірунку.

— Законапраект адпавядае самым высокім міжнародным стандартам, ён прадугледжвае значна большую рэформу гэтай сферы, чым зрабілі ўсе нашы партнёры па ЕАЭС, — падсумаваў Максім Ермаловіч. — Ён з'яўляецца тым, да чаго ЕАЭС павінен прыйсці да 2025 года. Мы паспрабуем прайсці гэты шлях хутчэй, і Расійская Федэрацыя будзе пераймаць вопыт ужо ў нас.

Судакладчык па тэме **Мікалай МАРТЫНАЎ, член Пастаяннай камісіі па эканоміцы, бюджэце і фінансах Савета Рэспублікі**, растлумачыў, што прапанаваныя змены ў закон аб аўдытарскай дзейнасці з'яўляюцца працэсам аўдыту ў Беларусі зразумелым і празрыстым для міжнародных арганізацый, карыстальнікаў фінансавай справаздачнасці, прадпрыемстваў і банкаў і перш за ўсё для інвестараў.

Дарэчы, 126 краін ужываюць міжнародныя стандарты аўдытарскай дзейнасці.

Вольга АНУФРЫЕВА.
Фота з сайта Савета Рэспублікі.

ЗАХАВАЦЬ БАЛАНС ІНТАРЭСАЎ

Мы хочам глядзець бясплатна новыя серыялы, а тыя, хто выдаткаваў на фільм грошы, жадаюць сродкі вярнуць і атрымаць прыбытак. Кампанія інвестуе ў пабудову новага завода, а насельніцтва заклапочана, ці не пагоршыць будучая вытворчасць экалогію. Аграрый выкарыстоўвае для абароны ўраджаю пестыцыды, а спажывец жадае быць упэўнены ў чысціні прадуктаў харчавання... Прыклады можна доўжыць да бясконцасці. Як памірыць супрацьлеглыя інтарэсы, захаваць іх баланс, знайсці кампраміс, абараніць усіх? Менавіта дзеля гэтага былі прыдуманыя калісьці правілы і законы, і людзі дамовіліся паміж сабой іх выконваць, каб можна было не проста неяк жыць, але каб жыццё сваё рабіць лепшым: больш бяспечным, здаровым, багатым і шчаслівым. Прымерыць інтарэсы розных бакоў з дапамогай законаў не проста, бо штодзённасць значна багацейшая за любыя прапісаныя нормы і вельмі зменлівая. Таму законы ўвесь час абнаўляюцца, карэктуюцца, ствараюцца новыя — працэс жывы, творчы і бясконцы. Адно з апошніх пасяджэнняў шостаі сесіі шостага склікання Савета Рэспублікі гэта чарговы раз прадэманстравала. Сенатары разгледзелі 24 пытанні, сярод якіх карэкціроўкі ў законы аб аўтарскім праве і сумежных правах, аб санітарна-эпідэміялагічным дабрабыце насельніцтва, аб дзяржаўна-экалагічнай экспертызе, стратэгічнай экалагічнай ацэнцы ўздзеяння на навакольнае асяроддзе і іншыя.

Паміж бізнесам і прыродай

Праект Закона Рэспублікі Беларусь «Аб змяненні Закона Рэспублікі Беларусь «Аб дзяржаўнай экалагічнай экспертызе, стратэгічнай ацэнцы ўздзеяння на навакольнае асяроддзе» сенатарам прадставіў **міністр прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя Беларусі Андрэй Худык**.

«Перш за ўсё законапраект нацэлены на тое, каб прывесці ў адпаведнасць з палажэннямі Дэкрэта № 7 Прэзідэнта Беларусі «Аб развіцці прадпрыемства» нормы закона «Аб экалагічнай экспертызе, стратэгічнай ацэнцы і ацэнцы ўздзеяння на навакольнае асяроддзе», — пракаментываў ён дакумент журналістам. — У закон унесеныя прынцыпы лібералізацыі эканомікі: значна зменшылася колькасць праектаў, для якіх прадугледжана абавязковая дзяржаўная экалагічная экспертыза. Для праектаў, якім патрабуецца такая экспертыза, прадугледжана перадпраектная інвестыцыйная дакументацыя. Гэта дазволіць на ранніх стадыях вызначыць магчымасць размяшчэння таго або іншага аб'екта на тым або іншым зямельным участку. У выніку бізнес сэканоміць час і фінансы».

Законапраектам пашыраны правы грамадзян. Па заяве як юрыдычных, так і фізічных асоб заказчык абавязаны азнаёміць іх з інфармацыяй пра дзяржаўную экалагічную экспертызу. «Гэта дазволіць нашаму ведамству і ў цэлым краіне больш поўна выконваць палажэнні Орхускай канвенцыі («Аб доступе да інфармацыі, удзелу грамадскасці ў прыняцці рашэнняў і доступе да правасуддзя па пытаннях, што датычацца навакольнага асяроддзя». — «Зв.»), удзельнікам якой мы з'яўляемся», — заўважыў кіраўнік ведамства.

Андрэй Худык запэўніў, што нормы, якія закладзены ў дакумент, дазваляюць на досыць высокім узроўні кантраляваць захаванне прыродаахоўнага заканадаўства і не дапусціць пагаршэння экалагічнай абстаноўкі ў краіне. «Лібералізацыя бізнесу не павінна прывесці да негатывага ўплыву на прыроду. У гэтым законапраекце знойдзены баланс», — сказаў ён.

Адказваючы на пытанні журналістаў пра сітуацыю з акумулятарным заводам у Брэсце, міністр пацвердзіў, што ўсе работы на згаданым аб'екце пакуль спыненыя. Разам з тым па рэкамендацыі Міністэрства прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя прадпрыемства выконвае мерапрыемствы па дасягненні параметраў праектных работ, бо адна з крыніц забруджвання не адпавядала ім. «Пасля гэтага мы будзем разглядаць усе заявы ад прадпрыемства», — сказаў ён.

Паміж аўтарам і грамадствам

Член Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па адукацыі, навуцы, культуры і сацыяльным развіцці Ірына СТАРАВОЙТАВА далажыла калегам пра вынікі работы над законапраектам «Аб змяненні закона Рэспублікі Беларусь «Аб аўтарскім праве і сумежных правах».

Указам кіраўніка дзяржавы было вызначана, што адказным за распрацоўку гэтага дакумента будзе Савет Рэспублікі, нагадала яна. «З таго моманту ў Савеце Рэспублікі пачалася актыўная работа над дакументам, была створана рабочая група, якая збіралася не менш за 40 разоў для абмеркавання актуальных пытанняў, якія датычацца законапраекта, — паведаміла сена-

тар журналістам. — У выніку мы распрацавалі законапраект, і ён быў унесены ў Палату прадстаўнікоў ва ўстаноўленыя тэрміны. Там работа прадоўжылася, было яшчэ больш за 30 пасяджэнняў рабочай групы, асобныя пытанні абмяркоўваліся на ўзроўні Савета Міністраў. Акрамя таго, законапраект праз Міністэрства замежных спраў паступаў у Сусветную гандлёвую арганізацыю, дзе абмяркоўваліся пытанні абароны інтэлектуальнай уласнасці. Заўваг адтуль не паступіла».

Законапраект змяшчае важныя навіны, якія датычацца «адкрытых ліцэнзій». Апошнія дазваляюць праваўладальніку пры выкарыстанні сучасных інфармацыйных тэхналогій у спрощаным парадку ўступаць у дагаворныя адносіны з неаб-

самастойны спосаб выкарыстання твораў. Адпаведна, ім трэба атрымліваць асобны дазвол ад праваўладальніка і выплачваць яму дадатковае ўзнагароджанне.

— Пытанне, якое абмяркоўвалася: «Ці неабходна за рэтрансляцыю выплачваць грошы?» У адпаведнасці з міжнароднымі дагаворамі, напрыклад Бернскай канвенцыі (па ахове літаратурных і мастацкіх твораў. — «Зв.»), да якой мы далучыліся, і ў выніку шматлікіх узгадненняў з міжнароднымі экспертамі было прынятае рашэнне пра тое, што гэты спосаб выкарыстання твораў патрабуе ўзнагароджання, — расказала парламентарый.

Здавалася, праблема магла быць вырашана шляхам заклю-

чэння дагавораў з арганізацыяй па калектыўным кіраванні маёмаснымі правамі (Нацыянальным цэнтрам інтэлектуальнай уласнасці), але некаторыя аўтары свядома на час спынялі дагаворныя адносіны з НЦІУ і звярталіся ў суд з мэтай спагнання кампенсацыі.

У выніку аператары электрасувязі, якія выконваюць патрабаванне закона аб СМІ і распаўсюджваюць тэлепраграмы, уключаныя ў абавязковы агульнадаступны пакет, неслі значныя матэрыяльныя страты. У законапраекце прапануецца ўвесці неабходнасць папярэджання за шэсць месяцаў аб намеры выхату аўтара з арганізацыі калектыўнага кіравання. Дакумент таксама прапануе вызваліць кабельнага аператара ад выплаты кампенсацыі за выкарыстанне агульнадаступнага абавязковага пакета. Акрамя таго, да адной базавай зніжаецца велічыня мінімальнага памеру кампенсацыі, якая можа быць спагнана па рашэнні суда з парушальніка выключнага аўтарскага права або сумежных правоў замест пакрыцця страт, прычыненых такім парушэннем. Пры гэтым аўтар, які дакажа ў судзе страты з-за парушэння яго аўтарскіх правоў, можа разлічваць на іх пакрыццё, заўважыла кіраўнік рабочай групы па распрацоўцы законапраекта.

Паміж вучоным і дзяржавай

Старшыня Савета Рэспублікі Міхаіл Мясніковіч звярнуў увагу на іншую сферу, дзе аўтарскае права, на яго погляд, недастаткова абаронена: «Мне здаецца, што пытанні абароны аўтарскіх правоў вучоных, навуковай супольнасці могуць прэтэндаваць на тое, каб яшчэ раз паглядзець, ці ўсё ў нас тут урэгулявана. Асабліва тое, што датычыцца патэнтна-ліцэнзійнай дзейнасці. Але гэта ўжо не столькі норма закона як публічнага права, а ўзаемаадносіны дзяржавы і вучонага, які працуе ў дзяржаўнай навуковай установе. Сёння існуе рашэнне: тыя распрацоўкі, рэзультаты навуковых даследаванняў, якія атрыманы ў выніку выканання навуковых заданняў у дзяржаўных навуковых арганізацыях, належаць дзяржаве, а не аўтару».

Спікер Савета Рэспублікі падкрэсліў: «Маё суб'ектыўнае меркаванне: калі мы ўсё ж такі хочам матываваць вучонага на адкрыццё, на больш высокі ўзровень і глыбіню навуковых даследаванняў, думаю, што менавіта вучоны, як носьбіт ведаў, мае права таксама прэтэндаваць хоць бы на частку рэзультатаў свайго навуковага даследавання».

Цяпер на навуковае дасягненне неабходна атрымаць патэнт, і калі яно будзе ўкаранёнае, уладальнік патэнта мае права на атрыманне долі прыбытку ад арганізацыі, якая яго ўкараніла, растлумачыў Міхаіл Мясніковіч. «Дастаткова складаны, цяжкі і не заўсёды паспяховы шлях, — сказаў ён. — Але над гэтым трэба думаць. Гэта як бы дамашняе заданне». Праблема датычыцца беларускіх медыкаў, якія робяць унікальныя аперацыі і распрацоўваюць унікальныя тэхналогіі і, на жаль, не ўсе абароненыя адпаведнымі патэнтамі, дадаў старшыня верхняй палаты. «Сёння за мяжою ўжо ёсць цэлыя арганізацыі, якія крадуць дасягненні навукі, медыцынскай практыкі, навукаёмістых галін», — канстатаваў Міхаіл Мясніковіч.

Вольга МЯДЗВЕДЗЕВА.

Запрашалынік

Пад гітару, каля вогнішча і з бутэрбрэдамі ад Барыса Бурды

Дзясятае музычна-спартыўнае свята «Вялікая бард-рыбалка» чакае гасцей

Фестываль пройдзе ў апошнія выхадныя ліпеня на Магілёўшчыне, на беразе Чыгірынскага вадасховішча ў пасёлку Грудзічына Быхаўскага раёна. Удзельнікамі яго стануць выканаўцы з розных краін свету: Беларусі, Расіі, Украіны, Польшчы, Чэхіі, Літвы, Эстоніі, Іспаніі, таксама, паводле слоў арт-дырэктара «Вялікай бард-рыбалкі» Вольгі Залескай, чакаюцца музыканты з ЗША.

«Вялікая бард-рыбалка» адбываецца штогод, пачынаючы з 2010-га, і паступова вырасла з міжрэгіянальнага творча-спартыўнага форуму да міжнароднага. Як падлічылі арганізатары, за ўсе гады правядзення тут выступілі аўтары-выканаўцы і калектывы з 14 краін свету, а паслухала і паглядзела канцэрты звыш 15 тысяч гасцей.

У праграме фэсту 2019 года — сольныя канцэрты і творчыя праекты папулярных выканаўцаў аўтарскай песні, джазавых і інструментальных ансамбляў, выступленне лаўрэатаў і пераможцаў розных гадоў конкурсу «3 песняй па жыцці», конкурс «Гітара па крузе», а таксама ўжо традыцыйныя спаборніцтвы па спартыўнай рыбнай лоўлі, лазнева-аздараўленчая праграма, адкрыты

турнір па пляжным валеболе, танцавальны марафон, конкурс «Каралева бард-рыбалкі» з майстрам беларускага фітнес-руху Наталляй Наважылавай, кубак па бегу і іншыя мерапрыемствы. Сярод навінак — музычная пляцоўка «Адэскі дворык», брэйн-рынг, кулінарныя шоу, майстар-класы і конкурсы пад кіраўніцтвам барда, пісьменніка, інтэлектуала і тэлеведучага Барыса Бурды. У адным з кулінарных спаборніцтваў, напрыклад, удзельнікам трэба будзе «сканструяваць» бутэрбрэд — з прадуктаў кампаній-партнёраў, а таксама з уласных, прычым фантазію і колькасць інгрэдыентаў ніхто не абмяжоўвае, але трэба ўкласціся ў час: 20 хвілін.

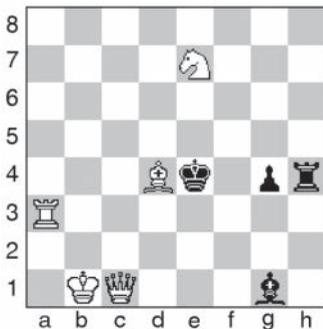
Квітка на «Вялікую бард-рыбалку» коштам у 20 рублёў можна будзе набыць непасрэдна на месцы правядзення фестывалю. Акрамя таго, ахвотныя могуць загадзя арандаваць месца ў палатачным гарадку, паставіць сваю палатку на спецыяльна адведзеных пляцоўках альбо размясціцца ў навакольных аграасядзібах. Падрабязней з праграмай фэсту, картай праезду і ўмовамі рэгістрацыі і размяшчэння можна азнаёміцца на сайце мерапрыемства <http://bard-rybalka.by>.

Вікторыя ЦЕЛЯШУК.

ШАХМАТНЫ КЛУБ

Выпуск № 72

Сваю новую задачу прапануе чытачам Міхаіл Кошалъ з Мінска (гл. дыяграму).

Белыя: Krb1, Фс1, Ла3, Cd4, Ке7 (5)

Чорныя: Кре4, Лh4, Cg1, pg4 (4).

Мат за 2 хады. Дасылайце рашэнні на адрас рэдакцыі («Звязда», вул. Б. Хмяльніцкага, 10а, 220013, г. Мінск) або на электронны адрас вядучага аддзела: vadim_ne67@mail.ru

* * *

Як мы ўжо паведамылі, завяршыліся сёлетнія чэмпіянаты Беларусі па шахматах. У мужчын змагаліся чатыры гросмайстры, тры міжнародныя

майстры і тры майстры ФІДЭ. Адсутнічаў адзін з наймацнейшых беларускіх шахматыстаў Уладзіслаў Кавалёў. А перамог гросмайстар Аляксей Аляксандраў (чэмпіёнам ён стаў шосты раз, прычым двойчы запар у апошнія два гады). На другім месцы — гросмайстар Кірыл Ступак, на трэцім — міжнародны майстар Міхаіл Нікіценка. У турніры змагаліся два зусім яшчэ маладыя шахматысты: 12-гадовы Арцём Стрыбук з дзевяці партый восем прайграў пры адной нічыёй, а вось 13-гадовы Дзяніс Лазавік заняў шостае месца, набраўшы 50 % магчымых ачкоў.

Вось адна з вырашалальных перамог чэмпіёна.

Аляксей Аляксандраў — Міхаіл Нікіценка. 1. c4 e5 2. Кс3 Кf6 3. Кf3 Кс6 4. e4 Сb4 5. d3 d6 6. a3 Ca5 7. h3 h6 8. g3 Ce6 9. Cg2 Kh7 10. b4 Сb6 11. Ka4 Kg5 12. K:b6 K:f3+ 13. Ф:f3 ab 14. Сb2 Kd4 15. C:d4 ed 16. e5 Ла7 17. 0-0 de 18. Фh5 Фg5 19. Фе2 0-0 20. h4 Фf6 21. f4 Фg6 22. Крh2 Cg4 23. Фd2 Cf5 24. fe C:d3 25. Лf4 c5 26. Cd5 Cf5 27. g4 C:g4 28. Фg2 Ch5 29. Фf2 Лаa8 30. Лg1 Фd3 31. e6 Фе2 32. Ф:e2 C:e2 33. e7 d3 34. eФ+ Л:f8 35. Cf3 Ле8 36. C:e2 Л:e2+ 37. Кpg3 Ла2 38. Кpf3 Л:a3 39. b5, 1:0.

У жанчын барацьбу вялі тры гросмайстры, адзін міжнародны майстар і два майстры ФІДЭ. Чэмпіятат сенсацыйна выйграла 12-гадовая Аляксандра Тарасенка, сямякласніца з Брэста (трэнер Уладзіслаў Каташук). Перад тым яна гэтак жа нечакана стала чэмпіёнкай краіны да 20 гадоў, а цяпер атрымала запар сем перамог, нічыёй у восьмым туры забяспечыла сабе чэмпіёнскі тытул і толькі ў апошнім туры адну партыю прайграла. На другім месцы — майстар ФІДЭ Наталля Кусянкова, на трэцім — гросмайстар Генрыета Лагвілава.

Прапануем дзве пераможныя партыі новай чэмпіёнкі.

Аляксандра Тарасенка — Яна Ільючык. 1. d4 Kf6 2. Кс3 g6 3. e4 d6 4. Cg5 Cg7 5. e5 Kfd7 6. f4 h6 7. Ch4 g5 8. Cf2 de 9. fe Kf8 10. Cc4 Ce6 11. d5 Cf5 12. Фf3 Cg6 13. e6 Фс8 14. 0-0-0 Kh7 15. h4 h5 16. g4 Kf6 17. hg K:g4 18. Cg3 Ke5 19. Фе2 K:c4 20. Ф:c4 Ka6 21. Kf3 c6 22. Ce5 C:e5 23. K:e5 cd 24. ef+ C:f7 25. Фа4+ Kpf8 26. Лhf1, 1:0.

Аляксандра Тарасенка — Рахіль Эйдэльсон. 1. f4 d6 2. g3 g6 3. Cg2 Cg7 4. d3 e5 5. Кс3 ef 6. C:f4 Кс6 7. Kf3 Kf6 8. 0-0 h6 9. e4 Cg4 10. h3 Ce6 11. d4 d5 12. ed K:d5 13. K:d5 C:d5 14. Фе2+ Фе7

15. Ф:e7+ Кр:e7 16. Лаe1+ Крd8 17. Ке5 C:g2 18. K:f7+ Крd7 19. Кр:g2 Лhe8 20. Ке5+ K:e5 21. C:e5 C:e5 22. Л:e5 Л:e5 23. de Лe8 24. Лf7+ Крd8 25. Лf6 Л:e5 26. Крf3 Лb5 27. b3 Лb6 28. Л:b6 ab 29. Кре4 Кре7 30. Кре5 Крf7 31. a4 Кре7 32. b4 Крf7 33. c4 Кре7 34. a5 ba 35. ba Крd7 36. Крf6 Крd6 37. Кр:g6 Крc5 38. Кр:h6 Кр:c4 39. g4 Крd5, 1:0.

* * *

Кірыл Ступак на турніры ў Сочы (52 удзельнікі) падзяліў 1—2-е месцы з украінскім гросмайстрам Станіславам Багдановічам і перамог яго ў дадатковым матчы з дзвюх партый. Аляксей Аляксандраў падзяліў тут 3—5-е месцы. Аляксей Фёдараў падзяліў 5—6-е месцы на Мемарыяле Чабаненкі ў сталіцы Малдовы. У Гродне на Мемарыяле Дабкуса ў прызавую тройку ўвайшлі: у рапідзе — Уладзімір Верамейчык, Андрэй Малюш і Андрэй Альховік, у бліцы — Андрэй Кавалёў, Уладзімір Верамейчык і Андрэй Альховік.

* * *

Рашэнне задачы з мінулага выпуску: 1. Фс5! Першымі правільна адказалі Ігар Ананіч, Уладзімір Ізотаў, Васіль Жуковіч, Віктар Жук, Сяргей Цяльпук.

Вадзім ЖЫЛКО.

ТЭЛЕТЫДЗЕНЬ

Сядзі і глядзі

Тры нагоды ўключыць тэлевізар

ФЕСТИВАЛЬ

Калі ўбачыць «Славянскі базар у Віцебску» хочацца, а выбрацца ў Віцебск на наступным тыдні ніяк не атрымаецца, засмучацца не варта. Значную частку фестывальных канцэртаў пакажуць тэлеканалы Белтэлерадыёкампаніі.

Так, цырымонію адкрыцця міжнароднага форуму мастацтваў 11 ліпеня пакажуць «Беларусь 1» і «Беларусь 24», не ўпускаючы ніводнага ўдзельніка — ад аксакалаў эстрады Валерыя Лявонцьева і гурта «Сябры» да сучасных трукачоў інструменталістаў, хору Свята-Елісавецкага жаночага манастыра, артыстаў балета Людмілы Уланцавай і Эвена Капітэна, завядных барабаншчыкаў са школы Рассоо Ватусадзі і спецыяльных гасцей з Італіі, ЗША, Швецыі, Малдовы, Украіны, Чэхіі і Казахстана.

12 ліпеня ў прамой трансляцыі будзе паказаны канцэрт «Саюзная дзяржава запрашае...», прысвечаны 50-годдзю легендарнага ансамбля «Песняры» і 20-годдзю ўласна Саюзнай дзяржавы Беларусі і Расіі.

10—12 ліпеня «Беларусь 3» пакажа дзіцячы міжнародны конкурс «Віцебск-2019», ад першага выступлення да ўзнагароджання пераможцаў, а 13 і 14 ліпеня ў прамым эфіры выступяць удзельнікі конкурсу выканаўцаў эст-

раднай песні «Віцебск-2019» са славянскімі і сусветнымі хітамі — першыя прагучаць пад аркестр пад кіраўніцтвам маэстра Міхаіла Фінберга, другія — пад фанараму «мінус 1». Нарэшце ўрачыстую цырымонію закрыцця тэлегледачы ўбачаць адначасова з публікай у Летнім амфітэатры 15 ліпеня — таксама на «Беларусь 1» і «Беларусь 24».

Акрамя таго, ужо з 8 ліпеня на «Беларусь 1» будуць выходзіць штодзённыя «Базарныя гісторыі» — квінтэсэнцыя культурных навін і ўражанняў. А пазней у эфір каналаў медыяхолдынга выйдучы канцэрты «Залаты хіт», «Шансон-ТБ — усе зоркі», праграма Ірыны Дарафеевай «Акрыляй» і Прэзідэнцкага аркестра Беларусі «Уверцюра да фестывалю: ад класікі да рока» і іншыя, якія запіша Генеральны прадыюсарскі цэнтр Белтэлерадыёкампаніі.

ЮБІЛЕЙ

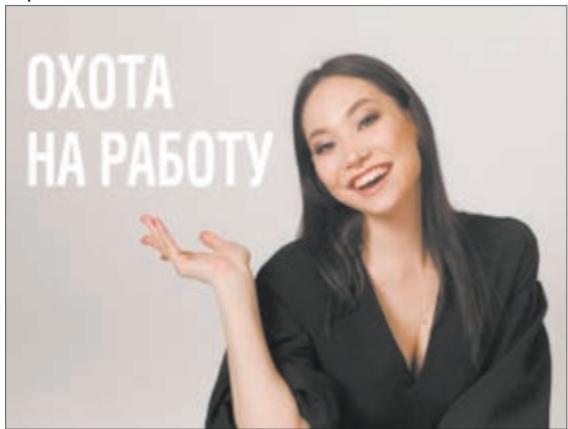
Да 70-годдзя вядомага савецкага і расійскага кінарэжысёра Паўла Лунгіна, якое здарыцца 12 ліпеня, тэлеканал «Культура» парадуе гледачоў падборкай фільмаў майстра.

У гэтым спісе, натуральна, не ўсе чатыры дзясяткі карцін, знятых рэжысёрам, а толькі маленькая частка, нібыта зрэз творчасці Лунгіна розных гадоў: «Таксі-

блюз» (1990), з якім майстар атрымаў прыз Канскага фестывалю за найлепшую рэжысуру, «Вяселле» (2000), «Востраў» (2006), які прынёс Лунгіну некалькі прэстыжных расійскіх кінапрэмій, «Цар» (2009), «Дырыжор» (2012), а таксама дакументальная стужка «Маналогі кінарэжысёра». У апошнім рэжысёр, сцэнарыст, акцёр і прадыюсар распавядае не толькі пра атрыманыя ўзнагароды і ганаровыя званні, але пра творчыя і жыццёвыя прыныцы і паказ у кожнай карціне «прачынання душы» чалавека...

СПРАВЕ ЧАС

Як знайсці падпрацоўку на адзін дзень — калі вы раптоўна трапілі пад скарачэнне, альбо тэрмінова патрэбныя гро-

шы, альбо часова не маеце магчымасці працаваць пастаянна? Адказ на гэта пытанне шукаюць і, што характэрна, знаходзяць стваральнікі праграмы «Паляванне на работу», якая выходзіць на канале «МІР».

Масажыст, фотамадэль і фатограф, работнік сферы грамадскага харчавання... Кожны тыдзень па нядзелях вядучыя на ўласным вопыце пераконваюцца, у чым плюсы і мінусы розных відаў разавых падпрацовак, на якія падводныя камяні можна наступіць па няведанні, і на якую суму заробку можна разлічваць пры свабодным рабочым графіку. «Зарабляем лёгка і з радасцю!» — заклікаюць тэлевізійнікі. Наколькі гэта атрымаецца — глядзіце самі.

1 Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 «Добрай раніцы, Беларусь!»
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), 9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 1.00 Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 18.15, 0.40 «Зона X» (16+).

2 Беларусь 2

7.00 «Уключайся!» (12+)
9.00, 18.40 Тэлебарометр.
9.05, 20.05 Серыял «Зразумець. Дараваць» (16+).

3 Беларусь 3

7.00 «Дабраранак».
7.35 «Беларуская кухня». Цымес.
8.05, 12.00, 20.15 Навіны культуры.

11.20, 21.05 «Апошні дзень». Лідзія Русланава (12+).
12.25 «Беларусь як песня». Ансамбль «Верасы».
12.50 «Наперад у мінулае».
13.20 «Запіскі на палях». Максім Гарэцкі: рукапісы не гараць [СЦ].

5 Беларусь 5

7.00 Футбол. Беларусбанк — чэмпіят Беларусі. «Іслач» (Мінск р-н) — «Славія» (Мазыр).
8.55 Футбол. Чэмпіят Беларусі. Агляд тура.
9.35 Вынікі тыдня.
10.20 Баскетбол. Чэмпіят Еўропы. Жанчыны. Матч за 3-е месца.

АНТ

6.00, 7.05, 8.05 «Наша раніца».
7.00 (з субцітрамі), 8.00 (з субцітрамі), 9.00 (з субцітрамі), 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 (з субцітрамі), 20.30 Нашы навіны.
9.10 Кантуры.
10.00 «Жыць здорава!» (16+)

18.50 «Удача ў прыдачу!» Дзёнік (12+).
18.55 «Няхай гавораць» (16+).
20.00 Час.
21.10 «Удача ў прыдачу!» Дзёнік. Спецвыпуск (12+).

СТБ

5.30 «Вялікі горад».
6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 Навіны «24 гадзіны».
6.10, 20.15 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою» (6+).

МІР

6.00, 10.10 Серыял «Здрада» (16+).
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 0.00 Навіны.
13.15 «Зала суда. Бітва за грошы» (16+).

РТР-Беларусь

7.00 «Раніца Расіі».
10.45 «Плюс мінус». Надвор'е на тыдзень.
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.25 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу (12+).

НТБ-Беларусь

6.00 «Астрапрагноз».
6.05, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
6.10 Спецыяльны рэпартаж (12+).
6.30 «Рэальны свет» (12+).

8 канал

7.00, 15.55, 19.00, 21.05, 0.25 «Надвор'е».
7.05, 16.05 М/с «Прынцэса Алена».
7.25 Фантастыка «Гадзіла» (12+).

ВТВ

6.05 «Лаві момант» (16+).
7.00 «Дурні і дарогі» (16+).
8.20, 3.45 Скетч-шоу «Даша моладзь» (16+).

22.55 «Пары на Канары» (16+).
23.50 Скетч-шоу «Нерэальная гісторыя» (12+).

Культура

6.30 Чалавек перад Богам. «Тайства Еўхарыстыі».
7.00 «Тайна трэцяй планеты». «Шчаўкунчык». М/ф.

14.15 «Карамзін. Праверна часам». Дак. серыял
14.45 «Першыя ў свеце». Дак. серыял.
15.00, 23.35 «Трэмбаіта». Маст. фільм.

Настальгія

6.00 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1970-ы. 1-я частка. 2009 год (12+).

0.00 «Яловая субмарына» з Аляксандрам Ліпніцкім: «Гісторыя рускага рока». «Сяргей Курохін». 2006 год (16+).

EuroSport 1

1.10, 4.00, 7.30, 11.00, 14.00, 16.00, 21.00 Веласпорт. «Тур дэ Франс».
2.05, 6.00, 8.30, 19.00, 22.00 Аўтагонкі. Формула Е.

Кінакамедыя

0.50 Нездаволеное сексуальнае напружанне (18+).
2.30 Рыцары каралеўства крутасці (18+).

ТВ3

6.00 М/ф (6+).
7.45 Калекцыя Беларусь-фільма. «Дзяржаўная мяжа». Маст. фільм (12+).

10.10, 5.30 «Заўтра сёння» (12+).
10.40 «Выратуйце, я не ўмею гатаваць!» (12+)

20.20 «Без падману» (16+).
21.15 «Асцярожна, маляры!» (16+)

TV 1000 ТБ1000

6.10, 17.45 Улада страху (16+).
8.50 Ультыматум Борна (16+).

ТВ1000 Рускае кіно

6.20 Аднакласніцы: новы паварот (16+).
7.50 Бой з ценем-2: рэванш (16+).

0.25 Гітлер капут! (16+)

National Geographic

6.00, 10.30, 5.10 Навуковыя недарэчнасці (16+).
6.40 Інжынерныя ідэі (16+).

Discovery

8.00, 17.35 Як гэта ўстроена? (12+)
9.20, 18.30 Як гэта зроблена? (12+)

1 Беларусь 1

7.05 Меладрама «Курортны раман» (16+). 9.00, 12.00, 15.00 Навіны. 9.20 «Арсенал» (12+). 9.55 Серыял «Сваты-6» (12+). 10.55 «На вылет!» (12+). 11.40 «Незабыты подзвіг». Дак. фільм (12+). 12.10 Навіны. Цэнтральны рэгіён. 12.35 Маршрут пабудаваны (12+). 13.10 Меладрама «Ружа і чартапалох» (16+). 15.15 Твой горад. 15.30 Вакол планеты. 16.15 Меладрама «Курортны раман-2» (16+). 20.30 Галоўны эфір. 22.00 XXVIII Міжнародны конкурс выканаўцаў эстраднай песні «Віцебск-2019». Дзень другі: «Сусветны хіт». 0.00 Навіны надвор'я. 0.20 Меладрама «Час кахаць» (16+).

2 Беларусь 2

7.00 М/с «Пінгвіны з Мадагаскара» (0+). 8.40, 20.00 Тэлебарометр. 8.50 М/с «Чаралашкі-ніндзя» (12+). 9.45 «Свет навыварат. Японія» (16+). 10.35 «ЖаннаПажані» (16+). 11.35 Баявік «Лара Крофт. Раскрадальніца грабніц. Калыска жыцця» (12+). 13.25 Драма «Ляўшун» (16+). 15.30 «Тата папаў» (16+). 17.55 «Бітва экстрасэнсаў. 17-ы сезон» (16+). 20.30 «Абмен жонкамі» (16+). 22.00 Спортлато 5 з 36, КЕНО. 22.05 «Трэці лішні» (16+) [СЦ]. 23.00 «Калі мы дома». Скэтчкам (16+). 23.30 «Ароп і рэшка. Рай і пекла» (16+).

3 Беларусь 3

7.30 М/ф (0+). 8.05, 12.35, 18.40 Навіны культуры. 8.25, 12.55 Гэты дзень. 8.30 «Пена». Камедыя (12+) [СЦ]. 9.50 «Наперад у мінулае». 10.15 «Нацыянальны хіт-парад». 11.10 «Хлеб дзяцінства майго». Маст. фільм (12+) [СЦ]. 13.00 «Дзесяць фатаграфій». Ганна Шацілава (12+).

13.40 «Адзінокая жанчына жадае пазнаёміцца». Меладрама (12+) [СЦ]. 15.05 «Корцік». Фільм — дзецям (6+) [СЦ]. 19.00 XXVIII Міжнародны фестываль мастацтваў «Славянскі базар у Віцебску». Саюзная дзяржава запрашае... «Песнярам» — 50». 20.40 «Калыханка» (0+). 21.05 «Барман з «Залатога якра». Дэтэктыў (12+) [СЦ]. 22.20 «Злодзей». Драма (16+).

5 Беларусь 5

7.00 Тэніс. Уімблдон. Жанчыны. Фінал. 9.05 Футбол. Беларусбанк — чэмпіят Беларусі. БАТЭ (Барысаў) — «Тарпеда-БелАЗ» (Жодзіна). 11.00 Жанчыны і спорт. Наталля Марчанка. 11.30, 12.40 Спорт-мікс. 11.40 Чэмпіят свету па водных відах спорту. Воднае пола. Жанчыны. Групавы этап. Грэцыя — Іспанія. 12.50 Чэмпіят свету па водных відах спорту. Сінхроннае плаванне. Тэхнічны дует. Фінал. 14.50 Чэмпіят свету па водных відах спорту. Воднае пола. Жанчыны. Групавы этап. Італія — Аўстралія. 15.25 Легенды сусветнага спорту. 16.00 Тэніс. Уімблдон. Мужчыны. Фінал. 19.00 Гульні «навыраст». 19.30 Піт-стоп. 20.00 Спорт-цэнтр. 20.10 Футбол. Беларусбанк — чэмпіят Беларусі. Прэв'ю. 20.35 Футбол. Беларусбанк — чэмпіят Беларусі. «Дынама» (Брэст) — «Дынама-Мінск». 22.50 Футбол. Чэмпіят Беларусі. Агляд тура. 23.35 Вынікі тыдня.

АНТ

7.00, 9.00, 16.00 (з субцітрамі) Нашы навіны. 7.10 М/ф «Машыны казкі» (0+). 7.45 «Жыццё іншых» (12+). 8.40 «Метэагід». 9.10 «Нядзельная пропаведзь» (з субцітрамі). 9.25 «Здароўе» (16+). 10.25 «Бесталковыя нататкі» (12+). 10.45 «Бачылі відэа?» (6+) 12.10 «Вяселле ў Малінаўцы». Непрыдуманая гісторыя (16+). 13.10 Камедыя «Вяселле ў Малінаўцы» (6+).

14.55, 16.20 «Сямейныя тайны» (16+). 16.50 «Кропля ў кроплю» (16+). 20.00 Контурсы. 21.05 Серыял «Лепш, чым людзі» (16+). 23.05 «Спартклуб» (16+). 23.25 Міжнародны музычны фестываль «Белыя ночы» Санкт-Пецярбурга» (12+).

СТБ

6.00 «Эліксір маладосці» (16+). 7.40, 20.35 Дакументальны спецпраект (16+). 9.10 «Мінтранс» (16+). 10.00 «Скардзіцца дазваляецца». 10.30 «Вялікі горад». 11.00 «Дзень сакрэтных праектаў» (16+). 11.30, 13.40, 16.40 «Невыпадковая сустрэча». Серыял (16+). 13.30, 16.30 Навіны «24 гадзіны». 19.30 «Тыздзень». 23.00 1/4 фіналу Міжнароднай лігі КВЗ. Трэцяя гульня (16+). 0.50 «Востраў непатрэбных людзей». Серыял (16+).

МІР

6.00, 6.25 М/ф (0+). 6.15 «Мільён пытанняў пра прыроду» (6+). 6.40 «Беларусь сёння» (12+). 7.10 «Паляванне на працу» (12+). 7.45 «Культ/Турызм» (16+). 8.20 «Яшчэ танней» (12+). 8.50 «Сусветныя гульні розуму» (0+). 9.25 «Наша кіно. Гісторыя вялікага каханьня» (12+). 10.00, 16.00 Навіны (бягучы радок). 10.15 Маст. фільм «Фанфан-Цюльпан». 12.15 Маст. фільм «Паміж анёлам і чортам» (16+). 14.35, 16.15 Маст. фільм «Адзін шанц на дваіх» (16+). 17.20, 19.39 Маст. фільм «Д'Артаньян і тры мушкетэры» (0+). 18.30, 0.00 «Разам». 1.05 XXVIII Міжнародны конкурс выканаўцаў эстраднай песні «Віцебск-2019». Фінал. Дзень першы: «Славянскі хіт» (12+). 2.40 Маст. фільм «Калі б...» (16+).

АНТ

7.00 Маст. фільм «Мой любімы геній». 10.30 «Смехапанарама Яўгена Петрасяна» (16+). 11.00, 20.00 Весткі.

11.20 «Сто да аднаго» (12+). 12.15 «Ранішняя пошта» (16+). 13.00 «Калі ўсе дома» (12+). 14.00 «Смяяцца дазваляецца» (16+). 16.00 Маст. фільм «Каб ды калі б». 18.00, 20.55 Маст. фільм «Каханне гаворыць» (12+). 22.00 Масква. Крэмль. Пуцін. 22.40 «Нядзельны вечар».

НТБ—Беларусь

6.15 «Астрапрагноз». 6.20 Terra incognita. Беларусь невядомая (6+). 6.50, 22.55 «Зразумець і абясшодзіць» (12+). 7.25 «Падазраюцца ўсе» (16+). 8.00, 10.00, 16.00, 19.00 Сёння. 8.20 Спецыяльны рэпартаж (12+). 8.40 «Вуснамі дзіцяці» (0+). 9.20 «Хто ў доме гаспадар?» (16+). 10.25 «Першая перадача» (16+). 11.00 «Цуд тэхнікі» (12+). 11.50 «Дачны адказ» (0+). 13.00 «НашСпажыўНагляд» (16+). 14.00 Серыял «Мянтаўскія войны» (16+). 16.20 «Следства вялі...» (16+). 19.35 Маст. фільм «Адстаўнік. Адзін за ўсіх» (16+). 21.15 Баявік «Параграф 78. Фільм другі» (16+). 23.30 «Таямнічая Расія» (16+).

8 канал

7.00, 16.00, 18.45, 21.05, 0.15 «Надвор'е». 7.05 М/ф «Баранчык Шон». 7.15 Дак. фільм «Дзіцяняты ў дзікай прыродзе». 7.45 М/ф «Пакемон. Гіраціна і нябесны воін». 9.25 «Утрамдзізя». 9.30 «Сустрэча Луўра з забароненым горадам» (0+). 10.15 «Вячэрні квартал-95» (18+). 11.30 Камедыя «Паласаты рэйс» (12+). 13.00 Камедыя «Аперацыя «Ы» і іншыя прыгоды Шурыка» (12+). 14.30 Серыял «Застацца ў жывых» (16+). 16.05 «Глядзім усёй сям'ёй». Прыгоды «3 жыцця сабак» (12+). 17.40 «Сябры дзядулі Марка». 18.00 Серыял «Касл» (12+). 18.50 Меладрама «Фрэнкі і Джоні» (16+). 20.50 «Вечарніца». 21.10 Фільм-катастрофа «2012» (16+). 23.35 Серыял «Сарвігалава» (12+).

ВТВ ВТВ

6.05 «Лаві момант» (16+). 7.00 «Наш рамонт» (16+). 7.45 «Пары на Канары» (16+). 8.40 М/ф «Тры каты» (0+). 9.05 М/ф «Маша і Мядзведзь» (0+). 9.35, 4.20 Серыял «Анжэліка» (16+). 10.40, 17.30 Серыял «Шчаслівыя разам» (16+). 12.05, 5.10 Серыял «Пакуль цвіце папараць» (16+). 13.10, 1.05 Серыял «Вароніны» (12+). 14.45, 3.35 Скэтч-шоу «Адна за ўсіх» (16+). 15.20 Анімацыйны фільм «Ранга» (12+). 19.00, 0.05 «Уральскія пельмені» (16+). 20.00 Серыял «Атэль «Элеон» (16+). 22.00 Камедыя «Адна-класнікі» (12+). 22.20 Серыял «Бязмоўны сведка» (16+).

Культура

6.30, 7.00, 10.00, 15.00, 19.30, 23.15 Навіны культуры. 6.35 «Пешшу...» Масква брытанская. 7.05 «Продкі нашых продкаў». Дак. серыял [СЦ]. 7.45, 22.30 «Першыя ў свеце». Дак. серыял. 8.00 «Легенды сусветнага кіно». Фрэд Астэр. 8.30, 23.35 «Сакрэтны фарватар». Серыял. 1-я серыя [СЦ]. 9.40 Колер часу. Леон Бакст. 10.15 «Пётр Капіца. Вольны спадшчына свабоды». Дак. фільм [СЦ]. 11.00 «Сіта і Рама». Серыял. 12.35 «Паліглот». Англійская з нуля за 16 гадзін! № 5. 13.25 «Маленькія капітаны». Дак. серыял. Фільм 1-ы. 13.55 IV Міжнародны конкурс маладых оперных рэжысёраў «Нана-опера» ў тэатры «Гелікон-опера».

15.10 Тэатр на экране. Спектакль БДТ імя Г. А. Таўстанова «Каліфарнійская сюіта». 17.20 «Людзі і страсці Алісы Фрэйндліх». Дак. фільм. 18.10 Колер часу. Уладзімір Татлін. 18.25, 1.40 Майстры выканальніцкага мастацтва. Скрыпка. Дэніэл Хоўп. 19.45 Да 80-годдзя з дня нараджэння Прымадонны. «Алена Абраццова. Самая знакамітая і амаль незнаёмая». Дак. серыял. 1-я серыя [СЦ]. 20.25 «Добрай ночы, малыя!» 20.40 Да 70-годдзя Паўла Лунгіна. «Таксі-блюз». Маст. фільм (18+). 22.45 «Дваццатае стагоддзе. Страта нявіннасці». Дак. серыял (16+) [СЦ]. 0.45 «Праўда пра працоўны Настрадамуса». Дак. фільм [СЦ]. 2.40 Колер часу. Эдвард Мунк. «Крык».

Настальгія

6.00, 22.00 «Народжаныя ў СССР» (12+). 7.05 «Андрэй Пятроў. Патрэбна добрая мелодыя». Фільм-канцэрт. 1980 год (12+). 8.05 «Расказ пра некалькі дзён». Гастролі Рыкарда Фольі ў Маскве. 1985 год (12+). 9.00 «Быў час». 2009 год (16+). 10.00 Тэлеспектакль «Узнагарода — тысяча франкаў». 1983 год (16+). 12.00 «Ялова субмарына». Жанна Агузарова. 2005 год (16+). 12.40, 14.40, 15.45, 17.45, 18.40, 21.45, 23.00, 1.00, 3.45, 5.00 Музыкальная настальгія (12+). 13.15 «Вакол смеху». «Пародыя». 1982 год (12+). 15.00, 21.00, 3.00 «Мінулы час» (12+). 16.00 Тэлеспектакль «Усяго некалькі слоў у гонар спададары Мальера». 1973 год (16+). 18.00 «...Да 16 і старэйшым». 1991 год (16+). 19.00 Тэлеспектакль «Марцін Ідэн». 1-я серыя. 1976 год (16+).

20.00 Кінаканцэрт «Спявае Андрэй Міронаў». 1988 год (12+). 0.00 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1987-ы. 2-я частка. 2010 год (16+). 1.15 Тэлеспектакль «У адным мікрараёне». 4-я серыя. 1976 год (12+). 2.45 Фільм-канцэрт «Спявае Івіца Шэрфезі». 1970 год (12+). 4.00 «Колба часу» (16+).

EUROSPORT I EuroSport 1

1.00, 4.00, 7.30, 9.30, 11.55, 15.00, 22.00 Веласпорт. «Тур дэ Франс». 2.00, 8.30, 20.00, 23.00 Аўтагонкі. WTCC. 3.30, 6.00, 11.00 Супербайк. Этап чэмпіянату свету. 11.45, 19.10, 21.30 Watts. 18.35 Веласпорт. «Тур дэ Франс»-экстра. 19.30 Конны спорт. Global Champions League.

Кінакамедыя

0.45 Мужчыны супраць жанчын (16+). 2.55 Жанчыны супраць мужчын (16+). 4.50 Афіснае бязмежжа (18+). 6.25 Я ніколі не буду тваёй (16+). 8.20 Скарбы В. К. (12+). 10.25 Рыцары каралеўства крутасці (18+). 12.05 Як я стаў рускім (16+). 14.00 Эвалюцыя (12+). 15.55 Маё вялікае грэчаскае лета (16+). 17.40 Нездаволеннае сексуальнае напружанне (18+). 19.30 1+1 (16+). 21.40 Без пачуццяў (16+). 23.25 Каханне з перашкодамі (16+).

12.40 «Асцярожна, маляры!» (16+). 13.15 «Без падману» (16+). 14.10 «Сын». Маст. фільм (12+). 16.00, 23.10 «Нераскрытыя тайны» (12+). 16.40 «Мой герой» (12+). 17.30 «Развітанне» (16+). 18.30 «Мы проста звяры, спадары!» Дак. фільм (12+). 19.25, 2.45 «Жанчына ў бядзе». Серыял (12+). 21.20 «Менталіст». Серыял (16+). 19.25, 2.45 «Жанчына ў бядзе». Серыял (12+). 21.20 «Менталіст». Серыял (16+). 0.05 «Звышнатуральнае». Серыял (16+). 0.50 «Копы ў спадніцах». Камедыя (16+). 5.05 «Часова даступны» (12+).

National Geographic

6.00 Навуковыя недарэчанасці (16+). 6.25, 9.40, 15.00, 0.25 Асушыць акіян (16+). 7.15 Інстынкт выжывання (16+). 8.05 Дзікі тунец (16+). 10.25 Расплаўленыя грошы (16+). 11.10, 20.30 Аўта-SOS (16+). 12.45 Сіла племені (16+). 13.30 Тайны светабудовы (16+). 14.15 Космас: прастора і час (16+). 15.50, 21.15, 3.35 Расследаванні авіякатастроф (16+). 17.20 Апалон: Месяцавая місія (16+). 19.00, 22.00, 1.10, 4.25 Армстронг (16+). 19.45, 22.50 Трагедыя «Чаленджэра» (16+). 23.35 Марс (16+). 2.00 Ліхтугі за мяжой (16+). 2.45 Гарачыя межы (16+). 5.15 Даследчык 2.0 (16+).

TV 1000 ТБ1000

6.10, 17.30 Афера па амерыканску (16+). 9.05 Перавага Борна (12+). 11.30 Арбіта 9 (16+). 13.25 Дракула (16+). 15.50 Бетховен (12+).

8.00, 11.10, 13.55, 15.45, 21.15 Як гэта ўстроена? (12+). 8.25, 18.30 Аляска: сям'я з лесу (16+). 9.20, 16.40, 22.10 Махінатары (12+). 10.15, 17.35, 4.35 Хуткія і гучныя (12+). 12.05, 23.05 Паляўнічыя на склады (16+). 13.00, 3.40 Аперацыя «Выратаванне дома» (12+). 14.50 Як гэта зроблена? (12+). 19.25, 7.10 Металаломшчыкі (12+). 20.20, 5.30 Бітвы за кантэйнеры (16+). 0.00 Амерыканскі чопер (12+). 0.55, 6.20 Выжыць разам (16+). 1.50 Самагоншчыкі (18+). 2.45 Голья і напалоханцы (16+).

ТВ1000 Рускае кіно

6.20 Высоцкі. Дзякуй, што жывы (16+). 8.55 Сем вячэр (12+). 10.40 Як сустрэць святыя не па-дзіцячы (16+). 12.20, 4.15 Зводныя сестры (12+). 14.20 Выратаваць Пушкіна (6+). 16.00 Скарб (6+). 17.50 Дачны раманс (16+). 20.20 Пра каханне (16+). 22.10 Русалка. Возера мёртвых (16+).

ТВ3 ТБ3

6.00 М/ф (6+). 7.50 «M&S» (12+). 8.20 «Дзяржаўная мяжа». Маст. фільм (12+). 10.40 «Перыскоп» (16+). 11.00, 4.20 «Судовыя страсці». Дак. серыял (16+).

1 Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 «Добрай раніцы, Беларусь!»
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), 9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 1.05 Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 18.15, 0.45 «Зона X» (16+).
9.20, 22.10 Серыял «След» (16+).
10.55, 12.10, 18.35, 19.20 Серыял «Вераніка. Страчанае шчасце» (16+).
13.05 Дзіцячы доктар.
13.35, 15.25, 17.05 Серыял «Чаўночніцы» (16+).
15.15, 18.00 Навіны рэгіёна.
21.00 Панарама.
21.50 Спецыяльны рэпартаж (12+).
0.25 Сфера інтарэсаў.
1.25 Дзень спорту.

2 Беларусь 2

7.00 «Уключайся!» (12+)
9.00, 18.00 Тэлебарометр.
9.05, 20.00 Серыял «Зразумець. Дараваць» (16+).
9.40, 20.35 Серыял «Сямейныя гісторыі» (16+) [СЦ].
10.15, 23.35 «Экстрасэнсы-дэтэктывы» (16+).
11.10, 18.05 Серыял «Без тэрміну даўнасці». 1-я і 2-я серыі (16+).
13.10, 0.25 Серыял «Жаночы доктар-2» (16+).
14.05 «Да пабачэння» (16+).
14.55 М/с «Чып і Дэйл спяшаюцца на дапамогу» (0+).
15.40 Нічога сабе ньюз (12+).
15.45 «Пін_код». Інтэрактыўны маладзёжны праект (12+).
16.35 М/с «Пінгвіны з Мадагаскара» (0+).
17.30 «Калі мы дома». Скетч-кам (16+).
21.05, 22.05 «Тата папаў» (16+).
22.00 Спортлато 6 з 49, КЕНО.

3 Беларусь 3

7.00 «Дабрананак».
7.35 «Беларуская кухня». Сырнікі.
8.05, 12.00, 20.15 Навіны культуры.
8.25, 12.20, 20.35 Гэты дзень.
8.30, 16.45 «Пяшчота да равуцага зверга». Маст. фільм. 1-я серыя (12+).
9.40, 15.10 «Сем нявест яфрэйтара Збруева». Камедыя (12+) [СЦ].

11.20, 21.05 «Апошні дзень». Клаўдзія Шульжэнка (12+).
12.25 «Беларусь як песня». Якаў Навуменка.
12.50 «Артэфакты». Пояс Вітаўта [СЦ].
13.20 «Запіскі на палях». Сяргей Грахоўскі: паэзія і проза жыцця [СЦ].
13.45, 18.50 «Курская бітва. Час перамагаць». «Разменная манета фюрэра» (12+).
14.25, 21.40 «Аперацыя «Гаргона». Маст. фільм. 1-я серыя (16+).
17.55 «Залаты шлягер-2017».
19.30 «Ваша лато», «Пяцёрчэнка».
20.00 «Суразмоўцы».
20.40 «Калыханка» (0+).
22.30 «Якуб Наркевіч-Ёдка. Утаймавальнік маланак, ці «Электрычны чалавек». Дак. фільм (12+).
23.25 «Архітэктура Беларусі».

5 Беларусь 5

7.00, 14.00, 23.15 Тэніс. Уімблдон.
9.35 Лёгкая атлетыка. Брыльянтавая ліга. Лазана.
11.40, 13.50 Спорт-мікс.
11.50 Футбол. Чэмпіянат свету. Жанчыны. Фінал.
22.00 Спорт-цэнтр.
22.10 Матч-пойнт.
22.40 Спорт-кадр.

АНТ

6.00, 7.05, 8.05 «Наша раніца».
7.00 (з субцітрамі), 8.00 (з субцітрамі), 9.00 (з субцітрамі), 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 (з субцітрамі), 20.30 Нашы навіны.
9.10 «Бесталковыя нататкі» (12+).
9.50 «Жыць здорава!» (16+)
11.10 Серыял «Участак» (12+).
12.05 «Модны прыговор» (12+).
13.10 Серыял «Таццяніна ноч» (16+).
15.00 «Давай пажэнімся!» (16+)
16.20, 0.00 «Мужчынскае/Жаночае» (16+).
17.25, 18.20, 23.00 «На самай справе» (16+).
18.50 «Удача ў прыдачу!» Дзённік (12+).
18.55 «Няхай гавораць» (16+).
20.00 Час.
21.10 Серыял «25-я гадзіна» (16+).

СТБ

5.30 «Цэнтральны рэгіён».
6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 Навіны «24 гадзіны».
6.10, 20.15 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою» (6+).
9.10, 23.00 «Загадкі чалавецтва» (16+).
10.40 «Белыя ваўкі-2». Серыял (16+).
12.30 «Вадзіць па-руску» (16+).
12.40, 21.20, 23.50 «Самыя шакіруючыя гіпотэзы» (16+).
13.45, 20.30 «Неверагодна цікавыя гісторыі» (16+).
14.45 «Дзень сакрэтных праектаў» (16+).
15.15, 16.50 «Знішчальнікі. Апошні бой». Серыял (12+).
20.00, 22.55 «СТБ-спорт».
20.05 «Сталічныя падрабязнасці».
22.00 «Скардзіцца дазваляецца».

МІР

6.00, 10.10, 5.30 Серыял «Дрэнная кроў» (16+).
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 0.00 Навіны.
13.15 «Зала суда. Бітва за грошы» (16+).
14.10, 2.05 «Справы сямейныя. Бітва за будучыню» (16+).
15.05, 2.50 «Справы сямейныя. Новыя гісторыі» (16+).
16.15, 1.40 «Такому мама не навучыць» (12+).
17.15, 19.20 Серыял «Вяртанне Мухтара-2» (16+).
19.55 «Гульня ў кіно» (12+).
20.40, 0.10 Серыял «Пляж» (16+).
3.30 Серыял «Бальзакаўскі ўзрост, або Усе мужыкі св... Праз 5 гадоў» (12+).
5.05 «Вой, мамачкі!» (16+)

РТР—Беларусь

7.00 «Раніца Расіі».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вестнікі.
11.25 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу (12+).
12.35, 14.30 Серыял «Вакзал» (16+)

13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
15.35 «Лёс чалавека» (12+).
17.25 «60 хвілін». Ток-шоу.
18.35 «Андрэі Малахаў. Прамы эфір» (16+).
20.40, 23.10 Серыял «Сядзелка» (12+).
23.55 «Хто супраць?» Ток-шоу.

НТБ—Беларусь

6.00 «Астрапрагноз».
6.05, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
6.10 Спецыяльны рэпартаж (12+).
6.30 «Рэальны свет» (12+).
7.15 «Мальцава» (12+).
7.50, 8.05 Серыял «Мухтар. Новы след» (16+).
8.40, 10.20 Серыял «Адвакат» (16+).
9.35, 22.35 «НЗ.by».
11.10, 23.00 Серыял «Банды» (16+).
12.05 «Суд прысяжных» (16+).
13.25 Агляд. Надзвычайнае здарэнне.
14.00 Серыял «Марскія д'яблы» (16+).
15.40, 16.25 Серыял «Справа гонару».
18.10, 19.55 Серыял «Марскія д'яблы. Смерч» (16+).
19.40 Сёння. Галоўнае.
20.45 Серыял «Высокія стаўкі» (16+).

8 канал

7.00, 15.55, 19.05, 21.05, 0.05 «Надвор'е».
7.05, 16.05 М/с «Прынцэса Алена».
7.25, 16.00 «Гумарынка».
7.30 Маст. фільм «Белы палон» (12+).
9.30, 19.10 Серыял «Варожасць» (18+).
10.30 «Сустрэча Луўра з забароненым горадам» (0+).
11.15 Трылер «Дзень Незалежнасці» (12+).
13.45, 20.05 Серыял «Падман» (16+).
14.30 Серыял «Застаца ў жывых» (16+).
16.30 Дак. серыял «Дарога ў школу. Бірма».
17.00 Камедыя «Аферысты паняволі» (16+).
18.30 Дак. фільм «Сацсеткі».
20.50 «Вечарніца».
21.05 «Надвор'е».
21.10 Прыгоды «Айсберг» (12+).
23.15 Серыял «Сарвігалава» (12+).

ВТВ ВТБ

6.05 «Лаві момант» (16+).
7.00 «Дурні і дарогі» (16+).
8.20, 4.00 Скетч-шоу «Даеш моладзь» (16+).
9.10 М/ф «Чычылэнд» (0+).
9.30 М/ф «Тры каты» (0+).
9.55 М/ф «Чарадзейная кніга» (0+).
10.15 М/ф «Дамавяня Плюх» (0+).
10.20 Скетч-шоу «Асцярожна: дзэці!» (6+)
11.05 Анімацыйны фільм «Сакрэтная служба Санта-Клауса» (0+)
13.00 «Руса турыста» (16+).
14.00 «Зоркі руляць» (16+).
15.00 Серыял «#Сеня-Федзя» (16+).
16.30 Фантастыка «Людзі ў чорным» (12+).

Настальгія

18.30 Фантастыка «Людзі ў чорным-2» (12+).
20.15 Фантастыка «Людзі ў чорным-3» (12+).
22.25 Фэнтэзі «Іншы свет: паўстанне ліканаў» (16+).
0.10 Жакі «Чорная вада» (16+).
2.25 «Хачу верыць!» (16+)
4.25 Скетч-шоу «6 кадраў» (16+).

Культура

6.30 Біблейскі сюжэт.
7.05 «Малы і Карлсан». «Карлсан вярнуўся». М/ф.
7.50 «Чарадзейны голас Джэльсаміна». Маст. фільм.
10.00 «Перадзвіжнікі. Павел Коруны».
10.30 «У пагоні за славай». Маст. фільм [СЦ].
11.55 «Больш, чым каханне». Георгій Юматаў і Муза Крэпкагорская [СЦ].

12.40 «Культурны адпачынак». Дак. серыял [СЦ].
13.10, 1.20 «Дзікая прырода астравоў Інданезіі». Дак. фільм [СЦ].
14.05 Фрайбургскі барочны аркестр іграе Моцарта.
15.40 Да 80-годдзя Іраклія Квірыкадзэ. «Лінія жыцця» [СЦ].
16.30 «Плывец». Маст. фільм [СЦ].
17.40 «Продкі нашых продкаў». Дак. серыял [СЦ].
18.20 «Мой сярэбраны шар. Пётр Алейнікаў» [СЦ].
19.05 «Трактарысты». Маст. фільм [СЦ].
20.30 «Мозг. Другі сусвет». Дак. фільм.
21.55 «Вестсайдская гісторыя». Маст. фільм.
0.20 Жан-Люк Панці і яго бэнд.
2.20 «Вялікая бітва слава з кітом». «Перавал». М/ф для дарослых.

Кінакамедыя

0.40 Вячэра з прыдуркам (12+).
2.10 Хлапечнік па-ірландску (16+).
3.55 Паедзем да чортавай бабулі (12+).
5.35 Ад сям'і не ўцячэш (16+).
7.40 Як я стаў рускім (16+).
9.30 На кручку (16+).
11.15 Лепш не бывае (12+).
14.00 Вайна полаў (16+).
15.40 1+1 (16+).
17.55 Жывёла (12+).
19.30 21 і больш (16+).
21.05 Халасцякі ў адрыве (16+).
23.00 Турэцкая для пачаткоўцаў (16+).

0.00 «Спяем, сябры!» з Таццянай Візбар. 2007 год (12+).
1.05 Тэлеспектакль «Марцін Ідэн». 3-я серыя. 1976 год (16+).

EUROSPORT 1 EuroSport 1

0.30, 4.00, 7.30, 9.30, 12.00, 15.00, 21.00 Веласпорт. «Тур дэ Франс».
2.00, 11.25, 18.40, 22.05 Аўтагонкі. Формула Е.
2.30, 8.30 Лёгкая атлетыка.
6.00 Watts.
6.30 Алімпійскія гульні. «Першае пакаленне».
10.55 Аўтагонкі. WTCR.
18.30 Веласпорт. «Тур дэ Франс»-экстра.
20.00 Універсіада.
23.55 Супербайк. Этап чэмпіянату свету.

Кінакамедыя

0.40 Вячэра з прыдуркам (12+).
2.10 Хлапечнік па-ірландску (16+).
3.55 Паедзем да чортавай бабулі (12+).
5.35 Ад сям'і не ўцячэш (16+).
7.40 Як я стаў рускім (16+).
9.30 На кручку (16+).
11.15 Лепш не бывае (12+).
14.00 Вайна полаў (16+).
15.40 1+1 (16+).
17.55 Жывёла (12+).
19.30 21 і больш (16+).
21.05 Халасцякі ў адрыве (16+).
23.00 Турэцкая для пачаткоўцаў (16+).

ТВ3

6.00 Дакументальная калекцыя Беларусьфільма (12+).
6.40 М/ф (6+).
9.00 «У выдатнай форме» (12+).
9.30 «Паехалі» (12+).
10.00, 0.15 «Перыскоп» (16+).
10.20 «Хронікі маскоўскага побыту» (16+).
11.10, 2.05 «Пад'ём з глыбіні». Серыял (12+).

15.00 «Сямейка Крудс». Анімацыйны фільм (0+).
16.40 «Развітанне» (16+).
17.35 «Мы проста зьяры, спадары!» Дак. фільм (12+).
18.25, 5.20 «Знак якасці» (16+).
19.20 «10 самых» (16+).
20.00 «Сёмы госьць». Маст. фільм (12+).
22.00 «300 спартанцаў». Фэнтэзі (16+).
0.35 «Звышнатуральнае». Серыял (16+).

National Geographic

6.00, 10.25, 5.10 Навуковыя недарэчнасці (16+).
6.25 Інжынерныя ідэі (16+).
7.20 Інстынкт выжывання (16+).
8.05, 12.00, 2.45 Аўтасос (16+).
8.50 Цяжкае золата Аляскі (16+).
9.35 Рабі стаўкі і ўзрывай (16+).

TV 1000 ТВ1000

6.10 Захавальнік Месяца (6+).
8.00, 18.25 Я не ведаю, як яна робіць гэта (16+).
9.45 Анёлы і Дэманьы (12+).
12.20 Даруй, хачу з табой ажаніцца (12+).
14.25 Прыгоды Цінціна: тайна «Аднарога» (12+).
16.25 Агент Джоні Інгліш: перазагрузка (12+).
20.10 Вяселле найлепшага сябра (12+).
22.15 Ультыматум Борна (16+).
0.30 Пабочны эфект (16+).
2.40 Твары ў натоўпе (16+).
4.30 Інтуіцыя (12+).

ТВ1000 Рускае кіно

6.20 Аднакласніцы (16+).
7.50 Бой з ценем (16+).
10.25 Марафон (12+).
12.25 Взяць замка Іф. Абат Фарыя. 1-я серыя (12+).
13.45 Ваўкадаў з роду Шэрых Сабак (16+).
16.30 Дуэлянт (16+).
18.40 Лаві момант (16+).
20.20 Аднакласніцы: новы паварот (16+).
21.50 Бой з ценем-2: рэванш (16+).

1 Беларусь 1

6.15 Існасць.
6.40, 16.45 Меладрама «Курортны раман» (16+).
8.25 Кулінарная дыпламатыя (12+).
9.00, 12.00, 15.00 Навіны.
9.20 Маршрут пабудаваны (12+).
9.55 Здароўе (12+).
10.45 Дача (12+) [СЦ].
11.25, 12.10, 0.00 Меладрама «Час кахаць» (16+).
15.15 Краіна.
15.45 Серыял «Сваты-6» (12+).
21.00 Панарама.
22.00 XXVIII Міжнародны конкурс выканаўцаў эстраднай песні «Віцебск-2019». Дзень першы «Славянскі хіт».
1.40 Дзень спорту.

2 Беларусь 2

6.55 М/с «Пінгвіны з Мадагаскара» (0+).
8.35, 21.55 Тэлебарометр.
8.40 Анімацыйны фільм «Шрэк назаўсёды» (0+).
10.05 «Пагоня за смакам» (16+).
10.55 Хто я? (12+).
11.20 Капейка ў капейку (12+).
11.55 «Муж напрат» (16+).
12.55 «Вясельны памер» (16+).
13.55 «Арол і рэшка. Рай і пекла» (16+).
14.50 Меладрама «Прыкінься маім хлопцам» (16+).
16.25 «Тата папаў» (16+).
18.00 Баявік «Лара Крофт. Раскрадальніца грабніц. Калыска драцця» (12+).
19.50 Жыма «Ляўшун» (16+).
22.00 Спортлато 6 з 49, КЕНО.
22.05 Баявік «Місія: невыканальная» (12+).

3 Беларусь 3

7.30 М/ф (0+).
8.05, 14.55, 18.40 Навіны культуры.
8.25 Гэты дзень.
8.30 «Адзінокая жанчына жадае пазнаёміцца». Меладрама (12+) [СЦ].
10.00 «Жывая культура». Творчасць майстра па вырабе драўляных музычных народных інструментаў Аляксандра Харкевіча (Круглянскі раён, Магілёўская вобласць).
10.30 «Беларуская кухня». Варэнікі з чарніцамі на казіным малаце.

10.55 «Корцік». Фільм — дзецям (6+) [СЦ].
14.30 «Навукаманія» (6+).
15.15 «Барман з «Залатога якара». Дэтэктыў (12+) [СЦ].
16.30 «Дзесяць фатаграфій». Ганна Шацілава (12+).
17.10 «Хлеб дзяцінства майго». Маст. фільм (12+) [СЦ].
19.00 Урачыстае адкрыццё XXVIII Міжнароднага фестывалю мастацтваў «Славянскі базар у Віцебску».
20.40 «Калыханка» (0+).
21.05 «Пена». Камедыя (12+) [СЦ].
22.30 «У дзень нараджэння артыста». Прысвячэнне Аляксандру Ціхановічу.

5 Беларусь 5

6.30 Футбол. Беларусбанк — чэмпіят Беларусі. ФК «Мінск» — «Іслач» (Мінскі р-н). 8.15 Тэніс. Уімблдон. Мужчыны. 1/2 фіналу.
10.00 Вялікі спорт.
10.45 Лёгкая атлетыка. Брыльянтавая ліга. Манака.
12.50 Чэмпіят свету па водных відах спорту. Сінхроннае плаванне. Тэхнічнае сола. Фінал.
14.55 Легенды сусветнага спорту.
15.25 Трэнеравачны дзень.
16.00 Тэніс. Уімблдон. Жанчыны. Фінал.
18.00, 22.40 Лёгкая атлетыка. Чэмпіят Еўропы. U-23. Вячэрняя сесія.
20.35 Футбол. Беларусбанк — чэмпіят Беларусі. БАТЭ (Барысаў) — «Тарпеда-БелАЗ» (Жодзіна). (У перапынку — Спорт-цэнтр.)

Н АНТ

7.00, 9.00, 16.00 (з субцітрамі) Нашы навіны.
7.10 «Іграй, гармонік любы!» (12+)
8.00 Да юбілею артыста. «Егіпецкая сіла Барыса Ключова» (12+).
9.10 «Тэорыя змовы» (16+).
10.00 «Аляксандр Абдулаў. Жыццё на вялікай хуткасці» (16+).
11.55 Меладрама «Карнавал» (6+).
14.45 «Жанін». Дак. фільм (16+).
16.20 «Хто хоча стаць мільянерам» (12+).
18.00 «Сёння вечарам» (16+).

20.00 «Нашы навіны». Суботні выпуск.
20.45 «Метэагід».
21.10 Серыял «Лепш, чым людзі» (16+).
23.10 Міжнародны музычны фестываль «Белыя ночы» Санкт-Пецярбурга» (12+).

С СТБ

6.15 «Эліксір маладосці» (16+).
7.55 «Анфас».
8.15 «Самая карысная праграма» (16+).
9.05, 23.15 Дакументальны праект (16+).
10.00 «Мінск і мінчане».
10.35 «Цэнтральны рэгіён».
11.05, 13.40, 16.40, 20.05 «Знішчальнікі. Апошні бой». Серыял (12+).
13.30, 16.30, 19.30 Навіны «24 гадзіны».
19.55 «СТБ-спорт».
0.40 «Востраў непатрэбных людзей». Серыял (16+).

МІР МІР

6.00 М/ф (0+).
6.15 «Мільён пытанняў пра прыроду» (6+).
6.25 «Саюзнікі» (12+).
6.55 «Такія розныя» (16+).
7.20 «Сакрэтныя матэрыялы» (16+).
7.55 М/ф (0+).
8.55 «Вой, мамачкі!» (16+)
9.25 «Наша кіно. Гісторыя вялікага каханьня» (12+).
10.00, 16.00, 19.00 Навіны (бягучы радок).
10.15 «Як у рэстаране» (12+).
10.45, 16.15 Маст. фільм «Д'Артаньян і тры мушкецёры» (0+).
16.40, 19.15 Серыял «Сэрцы трох» (16+).
22.25 Маст. фільм «Чалавек-аркестр» (12+).
0.15 Пра што базар-2019 (12+).
0.20 XXVIII Міжнародны фестываль мастацтваў «Славянскі базар у Віцебску». Саюзная дзяржава запрашае... (12+)
1.55 Маст. фільм «Пра беднага гусара закінце слова» (12+).
4.50 «Наша кіно. Гісторыя вялікага каханьня. Дзве вайны Гусарскай балады» (12+).
5.45 М/ф (0+).

Н АНТ

7.00 «Раніца Беларусі».
10.00 «Сто да аднаго» (12+).
11.00, 14.00, 20.00 Весткі.

БЕЛАРУСЬ РТР Беларусь

11.20 «Па сакрэце ўсяму свету» (12+).
11.45 Прэміі «Ніка» і «Залаты арол». Маст. фільм «Востраў» (16+).
14.20 «Гумар! Гумар! Гумар!!!»
16.10 «Далёкія блізкія» (12+).
17.20, 20.30 Серыял «Дзявочнік» (12+).
19.45 «Плюс мінус». Надвор'е на тыдзень.

НТБ—Беларусь

6.15 «Астрапрагноз».
6.20 Terra incognita. Беларусь невядомая (6+).
6.50 «Зразумець і абясшкодзіць» (12+).
7.25 «Падазраюцца ўсе» (16+).
8.00, 10.00, 16.00, 19.00 Сёння.
8.20 «НЗ.by».
8.50 «Урачэбныя тайны плюс» (12+).
9.25 «Гарады Беларусі» (6+).
10.25 Галоўная дарога (16+).
11.10 «Ежа жывая і мёртвая» (12+).
12.00 Кватэрнае пытанне (0+).
13.05 «Паедзем, паядзім!» (0+)
14.00 Серыял «Мянтоўскія войны» (16+).
16.25 «Следства вялі...» (16+)
19.20 Маст. фільм «Адстаўнік-3» (16+).
21.40 Баявік «Параграф 78» (16+).
23.20 «Таямнічая Расія» (16+).

8 канал мой

7.00, 14.40, 18.45, 21.15, 0.45 «Надвор'е».
7.05 М/ф «Баранчык Шон».
7.15 Дак. фільм «Дзіцяняты ў дзікай прыродзе».
7.45 М/ф.
9.00 «Утрамдзія».
9.05 Фантастыка «Апошні герой».
11.40 Трылер «Цуд на Гудзоне» (16+).
13.10 Серыял «Застаца ў жытых» (16+).
14.45 «Глядзім усёй сям'ёй». М/ф «Сарыла — закінутая зямля».
16.10 «Сябры дзядулі Марка».
16.30 Баявік «Джэймс Бонд — агент 007» (12+).
18.50 Трылер «Містар і місіс Сміт» (16+).
20.50 «Вечарніца».
21.05 «Фэшн is my прафэшн».
21.20 «Жорсткія мужчынскія гульні». Вестэрн «Джанга вызвалены» (18+).
0.05 Серыял «Сарвігалава» (12+).

ВТВ ВТВ

6.05 «Лаві момант» (16+).
7.00 «Дурні і дарогі» (16+).
8.20 «Ералаш» (6+).
8.40 М/ф «Тры каты» (0+).
9.05 М/ф «Маша і Мядзведзь» (0+).
9.35, 4.20 Серыял «Анжэліка» (16+).
10.40, 17.30 Серыял «Шчаслівыя разам» (16+).
12.05, 5.10 Серыял «Пакуль цвіце папараць» (16+).
13.10, 1.05 Серыял «Вароніны» (12+).
14.45, 3.35 Скетч-шоу «Адна за ўсіх» (16+).
15.25 Камедыя «Аднакласнікі» (12+).
19.00, 0.05 «Уральскія пельмені» (16+).
20.00 Серыял «Атэль «Элеон» (16+).
21.30 Серыял «Атэль «Элеон»-2» (16+).
22.00 Камедыя «Аднакласнікі-2» (12+).
2.20 Серыял «Бязмоўны сведка» (16+).

КУЛЬТУРА Культура

6.30, 7.00, 10.00, 15.00, 19.30, 23.15 Навіны культуры.
6.35 «Пешшу...» Масква французская.
7.05 «Праўда пра праротвы Настрадамуса». Дак. фільм [СЦ].
8.00 «Легенды сусветнага кіно». Грэта Гарбо.
8.30, 23.35 «Сакрэтныя фарватары». Серыял [СЦ].
9.40 Колер часу. Эдвард Мунк. «Крык».
10.15, 19.45 «Алена Абразцова. Самая знакамітая і амаль незнаёмая». Дак. серыял [СЦ].
11.00 «Сіта і Рама». Серыял.
12.35 «Паліглот». Англійская з нуля за 16 гадзін! № 6.
13.25 «Маленькія капітаны». Дак. серыял.
13.55 ІV Міжнародны конкурс маладых оперных рэжысёраў «Нана-опера» ў тэатры «Гелікон-опера».

15.10 Тэатр на экране. Спектакль тэатра імя А. С. Пушкіна «Шалёныя грошы».
17.50 «Раману Козаку прысвячаецца...» Дак. фільм.
18.30 Колер часу. Васіль Паленаў. «Маскоўскі дворык».
18.40, 1.40 Майстры выканальніцкага мастацтва. Скрыпка. Мікалай Цнайдэр.
20.25 «Добрай ночы, малы!»
20.40 Да 70-годдзя Паўла Лунгіна «Вяселле». Маст. фільм.
22.35 Колер часу. Альбрэхт Дзюрэр. «Меланхолия».
22.45 «Дваццатае стагоддзе. Страта нявіннасці». Дак. серыял (16+), [СЦ].
0.45 «Леанарда — чалавек, які выратаваў навуку». Дак. фільм [СЦ].
2.30 Раман у камяні. «Крым. Мыс Плака». Дак. фільм.

НОВАЛЬГІЯ Настальгія

6.00 «Яловая субмарына». Жанна Агузарава. 2005 год (16+).
6.40, 8.40, 9.45, 11.45, 12.40, 15.45, 17.00, 18.50, 21.45, 23.00 Музычная настальгія (12+).
7.15 «Вакол смеху». «Пародыя». 1982 год (12+).
9.00, 15.00, 21.00 «Мінулы час» (12+).
10.00 Тэлеспектакль «Усяго некалькі слоў у гонар спадара дэ Мальера». 1973 год (16+).
12.00 «...Да 16 і старэйшым». 1991 год (16+).
13.00, 19.20 Тэлеспектакль «Марцін Ідэн». 1976 год (16+).
14.00 Кінаканцэрт «Спявае Андрэй Міронаў». 1988 год (16+).
16.00, 22.00, 0.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
18.00 «Быў час» з Аляксандрам Палітоўскім: «У адзінай сям'і брацкіх народаў». 2006 год (16+).
20.30 Фільм-канцэрт «Спявае Валерыя Лявонцьеў». 1988 год (12+).

1.05 «Андрэй Пятроў. Партрэбна добрая мелодыя». Фільм-канцэрт. 1980 год (12+).
2.05 «Расказ пра некалькі дзён». Гастролі Рыкарда Фолы ў Маскве. 1985 год (12+).
3.00 «Быў час». 2009 год (16+).
4.00 Тэлеспектакль «Узнагарода — тысяча франкаў». 1983 год (16+).

EUROSPORT 1 EuroSport 1

0.30, 4.00, 7.30, 9.30, 12.00, 15.00 Веласпорт. «Тур дэ Франс».
2.00, 8.30 Супербайк. Этап чэмпіянату свету.
2.30, 6.00, 23.00 Аўтагонкі. WTCC.
9.15, 19.35 Watts.
10.55 Мотакрос. Этап чэмпіянату свету.
18.30 Веласпорт. «Тур дэ Франс»-экстра.
19.00 «Дух паруснага спорту».
19.55 «Найлепшае з каннага спорту».
20.30 Лёгкая атлетыка.
23.30 Аўтагонкі. Формула Е.

КИНОКОМЕДИЯ Кінакамедыя

1.15 Хот-дог (18+).
3.45 Хлапечнік па-ірландску (16+).
5.40 Усё пуцём (16+).
7.40 Мужчыны супраць жанчын (16+).
9.50 Жанчыны супраць мужчын (16+).
11.45 Ад сям'і не ўцячэш (16+).

14.00 Паедзем да чортавай бабулі (12+).
15.50 Эвалюцыя (12+).
17.45 Без пачуццяў (16+).

19.30 Вячэра з прыдуркам (12+).
21.00 Адчыніце, паліцыя! (16+)
23.05 Лепш не бывае (12+).

ТВ ТБЗ

6.00 М/ф (6+).
7.20 «Школа доктара Камароўскага» (6+).
7.50 «Доктар I...» (16+).
8.20, 19.10, 2.50 «Жанчына ў бядзе». Серыял (12+).
10.00, 23.50 «Улегцы» (12+).
10.30, 4.25 «Судовыя страсці». Дак. серыял (16+).
12.10, 17.55 «Варажбітка» (12+).
13.45, 16.50 «Містычныя гісторыі» (12+).
14.50 «Суд ідзе» (16+).
15.55 «Натуральны адбор» (12+).
21.05 «Менталіст». Серыял (16+).
22.55 «90-я» (16+).
0.20 «Звышнатуральнае». Серыял (16+).
1.05 «Ахоўнік». Трылер (16+).

TV 1000 ТБ1000

6.10, 17.55 1+1 (16+).
8.30 Залаты век (16+).
10.50 Бандыты (16+).
13.15 Код да Вінчы (16+).
16.05 Скнара (16+).
20.10 Я не ведаю, як яна робіць гэта (16+).
21.55 Агент Джоні Інгліш: перазагрузка (12+).
0.00 Пастка (18+).
2.00 Арбіта 9 (16+).
3.55 Ідэнтыфікацыя Борна (12+).

ТВ1000 Рускае кіно

6.20 Русалка. Возера мёртвых (16+).
8.15 Пра каханне (16+).
10.20 Ціхая застава (16+).
12.20, 4.30 З Сібіры з любоўю. 1—2-я серыі (12+).
14.10 Рубеж (12+).
16.10 Паддубны (6+).
18.35 Усё ці нічога (16+).
20.20 Лаві момант (16+).

22.00 Ваўкадаў з роду Шэрых Сабак (16+).
0.45 Дуэлянт (16+).
2.55 Уцячы, дагнаць, закахацца (12+).

National Geographic

6.00 Навуковыя недарэчанасці (16+).
6.25, 15.05, 0.20 Асушыць акіян (16+).
7.15, 12.50 Сіла племені (16+).
8.05 Дзікі тунец (16+).
9.45 Армстронг (16+).
10.30 Расплаўленыя грошы (16+).
11.15, 20.30 Аўта-SOS (16+).
13.35 Тайны светабудовы (16+).
14.20 Космас: прастора і час (16+).
15.55, 21.15, 3.35 Расследаванні авіякатастроф (16+).
17.25 Інстынкт выжывання (16+).
18.15, 22.00, 1.10, 4.25 Суперкар са сметніка (16+).
19.45 Трагедыя «Чэленджэра» (16+).
22.50 Унутры неверагоднай механікі (16+).
23.35 Марс (16+).
1.55 Ліхтугі за мяжой (16+).
2.40 Гарачыя межы (16+).
5.15 Даследчык 2.0 (16+).

Discovery Discovery

8.00, 11.10, 15.45, 21.15 Як гэта ўстроена? (12+)
8.25 Аляска: сям'я з лесу (16+).
9.20, 16.40, 22.10 Махінатары (12+).
10.15, 17.35, 4.35 Хуткія і гучныя (12+).
12.05, 23.05 Паляўнічыя на склады (16+).
13.00 Браты Дызель (12+).
14.50, 3.40 Амерыканскі чопер (12+).
18.30 Што хаваюць муміі? (12+)
19.25, 7.10 Металаломшычкі (12+).
20.20, 5.30 Бітвы за кантэйнеры ((16+).
0.00 Аўтабан А2 (12+).
0.55, 6.20 Выжыць разам (16+).
1.50 Самагоншычкі (18+).
2.45 Закінутыя вікінгі Амерыкі (16+).

1 Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 «Добрай раніцы, Беларусь!»
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), 9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 0.55 Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 18.15, 0.35 «Зона Х» (16+).
9.20, 22.05 Серыял «След» (16+).
10.55, 12.10, 18.35, 19.20 Серыял «Вераніка. Страчанае шчасце» (16+).
13.05 Дзіцячы доктар.
13.35, 15.25, 17.05 Серыял «Чаўночніцы» (16+).
15.15, 18.00 Навіны рэгіёна.
21.00 Панарама.
21.50 «На кантролі Прэзідэнта».
0.15 Сфера інтарэсаў.
1.15 Дзень спорту.

2 Беларусь 2

7.00 «Уключайся!» (12+)
9.00, 17.55 Тэлебарометр.
9.05, 19.55 Серыял «Сляпяя» (16+).
10.00, 22.10 «Экстрасэнсы-дэтэктывы» (16+).
10.55, 18.00 Серыял «Без тэрміну даўнасці» (16+).
12.55, 23.10 Серыял «Жаночы доктар-2» (16+).
13.50 «Муж напраткат» (16+).
14.50 М/с «Чып і Дэйл спяшаюцца на дапамогу» (0+).
15.40 Нічога сабе нюз (12+).
15.45, 0.00 «Пін_код». Інтэрактыўны маладзёжны праект (12+).
16.30 М/с «Пінгвіны з Мадагаскара» (0+).
17.25 «Калі мы дома». Скетч-кам (16+).
20.45 «Абмен жонкамі» (16+).
22.05 Спортлато 5 з 36, КЕНО.

3 Беларусь 3

7.00 «Дабраранак».
7.35 «Беларуская кухня». Лешч у гарчыцы.
8.05, 12.00, 18.40 Навіны культуры.
8.25, 12.20 Гэты дзень.
8.30, 16.50 «Пяшчота да рывучага зверга». Маст. фільм (12+).

9.40, 15.10 «Пяць вечароў». Драма (12+) [СЦ].
11.20, 21.05 «Апошні дзень». Аляксандр Вярцінскі (12+).
12.25 «Беларусь як песня». Ансамбль «Чараўніцы».
12.50 «Артэфакты». Страдзецкі скарб [СЦ].
13.20 «Запіскі на палях». Пімен Панчанка: сінія касачы для паэта-філосафа [СЦ].
13.45, 18.00 «Курская бітва. Час перамагаць». «Пачатак канца» (12+).
14.25, 21.40 «Аперацыя «Гаргона». Маст. фільм (16+).
19.00 XVII Міжнародны дзіцячы музычны конкурс «Віцебск-2019». Дзень першы.
20.40 «Калыханка» (0+).
22.30 «Ігнацій Дамейка. Доўгае вяртанне». Дак. фільм (12+).
23.10 «Архітэктура Беларусі».

5 Беларусь 5

7.00, 14.00, 22.35 Тэніс. Уімблдон.
10.05 Спорт-кадр.
10.35, 12.10 Спорт-мікс.
10.45 Козел пра футбол.
11.05 Легенды сусветнага спорту.
11.35 Жанчыны і спорт. Наталля Цылінская.
12.20 Гульні «навыраст».
12.55 Піт-стоп.
13.25 Матч-пойнт.
22.05 Слэм-данк.

Н АНТ

6.00, 7.05, 8.05 «Наша раніца».
7.00 (з субцітрамі), 8.00 (з субцітрамі), 9.00 (з субцітрамі), 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 (з субцітрамі), 20.30 Нашы навіны.
9.10 «Бесталковыя нататкі» (12+).
9.50 «Жыць здрава!» (16+)
11.10 Серыял «Участак» (12+).
12.05 «Модны прыгавор» (12+).
13.10 Серыял «Таццяніна ноч» (16+).
15.00 «Давай пажэнімся!» (16+)
16.20, 0.10 «Мужчынскае/Жаночае» (16+).
17.25, 18.20, 23.10 «На самай справе» (16+).
18.50 «Удача ў прыдачу!» Дзённік (12+).

18.55 «Няхай гавораць» (16+).
20.00 Час.
21.10 Серыял «Крылы імперыі» (16+).

С СТБ

5.35, 22.05 «Глядзец усім!» (16+)
6.10, 20.15 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою» (6+).
9.10 «Мінск і мінчане».
9.40, 23.00 «Загадкі чалавецтва» (16+).
10.40 «Белыя ваўкі-2». Серыял (16+).
12.30 «Вадзіць па-руску» (16+).
12.40, 21.20, 23.50 «Самыя шакіруючыя гіпотэзы» (16+).
13.45, 20.30 «Неверагодна цікавыя гісторыі» (16+).
14.45 «Дзень сакрэтных праектаў» (16+).
15.10, 16.50 «Знішчальнікі. Апошні бой». Серыял (12+).
20.00, 22.55 «СТБ-спорт».
20.05 «Сталічныя падрабязнасці».
0.35 «Сакрэты старажытных прыгажунь» (16+).

МІР МІР

6.00, 10.10 Серыял «Дрэнная кроў» (16+).
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 0.00 Навіны.
13.15, 3.30 «Зала суда. Бітва за грошы» (16+).
14.10, 2.05 «Справы сямейныя. Бітва за будучыню» (16+).
15.05, 2.50 «Справы сямейныя. Новыя гісторыі» (16+).
16.15, 1.40 «Такому мама не навучыць» (12+).
17.15, 19.20 Серыял «Вяртанне Мухтара-2» (16+).
19.55 «Гульня ў кіно» (12+).
20.40, 0.10 Серыял «Пляж» (16+).
4.15 Маст. фільм «Блізняты» (0+).
5.35 «Трымайся, шоубіз!» (16+)

8 канал

7.00, 15.55, 19.05, 21.05, 0.25 «Надвор'е».
7.05, 16.05 М/с «Прынцэса Алена».
7.25, 16.00 «Гумарынка».
7.30 Баявік «Джэймс Бонд — агент 007» (12+).
9.40, 19.10 Серыял «Варожасць» (18+).
10.30 Дак. фільм «Падробкі».
11.00 Прыгоды «Айсберг» (12+).
13.00 Дак. фільм «Паляванне на ўран. Краснаярская справа» (12+).
13.45, 20.05 Серыял «Падман» (16+).
14.30 Серыял «Застаца ў жывых» (16+).
16.45 Драма «Экіпаж» (16+).
20.50 «Вечарніца».
21.10 Трылер «Метро» (16+).
23.30 Серыял «Сарвігалава» (12+).

БЕЛАРУСЬ РТР РТР— Беларусь

7.00 «Раніца Расіі».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.25 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу (12+).

12.35, 14.30 Серыял «Вакзал» (16+)
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
15.35 «Лёс чалавека» (12+).
17.25 «60 хвілін». Ток-шоу.
18.35 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір» (16+).
20.40, 23.10 Серыял «Сядзелка» (12+).
23.55 «Хто супраць?» Ток-шоу.

НТБ—Беларусь

6.00 «Астрапрагноз».
6.05, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
6.10 Спецыяльны рэпартаж (12+).
6.30 «Рэальны свет» (12+).
7.15 «Мальцава» (12+).
7.50, 8.05 Серыял «Мухтар. Новы след» (16+).
8.40, 10.20 Серыял «Адвакат» (16+).
9.35, 22.35 «НЗ.by».
11.10, 23.00 Серыял «Банды» (16+).
12.05 «Суд прысяжных» (16+).
13.25 Агляд. Надзвычайнае здарэнне.
14.00 Серыял «Марскія д'яблы» (16+).
15.40, 16.25 Серыял «Справа гонару».
18.10, 19.55 Серыял «Марскія д'яблы. Смерч» (16+).
19.40 Сёння. Галоўнае.
20.45 Серыял «Высокія стаўкі» (16+).

мой

7.00, 15.55, 19.05, 21.05, 0.25 «Надвор'е».
7.05, 16.05 М/с «Прынцэса Алена».
7.25, 16.00 «Гумарынка».
7.30 Баявік «Джэймс Бонд — агент 007» (12+).
9.40, 19.10 Серыял «Варожасць» (18+).
10.30 Дак. фільм «Падробкі».
11.00 Прыгоды «Айсберг» (12+).
13.00 Дак. фільм «Паляванне на ўран. Краснаярская справа» (12+).
13.45, 20.05 Серыял «Падман» (16+).
14.30 Серыял «Застаца ў жывых» (16+).
16.45 Драма «Экіпаж» (16+).
20.50 «Вечарніца».
21.10 Трылер «Метро» (16+).
23.30 Серыял «Сарвігалава» (12+).

ВТВ ВТВ

6.05 «Лаві момант» (16+).
7.00 «Дурні і дарогі» (16+).
8.20 «Ералаш» (6+).
8.45 М/ф «Чычылэнд» (0+).
9.05 М/ф «Маша і Мядзведзь» (0+).
9.35, 19.00 «Уральскія пельмені» (16+).
10.40, 17.30 Серыял «Шчаслівыя разам» (16+).
12.05, 5.10 Серыял «Пакуль цвіце папараць» (16+).
13.10 «Наш рамонт» (16+).
13.55 «Галерэя прыгажосці-2» (16+).
14.55, 3.40 Скетч-шоу «Адна за ўсімі» (16+).
15.15 Камедыя «Клік: з пультам па жыцці» (12+).

20.00 Серыял «Атэль «Элеон» (16+).
22.00 Камедыя «Прыкінся маёй жонкай» (12+).
0.20 Жакі «Туман» (16+).
2.20 Серыял «Бязмоўны сведка» (16+).
4.20 Скетч-шоу «6 кадраў» (16+).

КУЛЬТУРА Культура

6.30, 7.00, 10.00, 15.00, 19.30, 23.00 Навіны культуры.
6.35 «Пешшу...» Масква нямецкая.
7.05 «Тампліеры: ахвяра праклятага караля?» Дак. фільм [СЦ].
8.00 «Легенды сусветнага кіно». Сяргей Сталярэў.
8.35 «Блакiтныя дарогі». Маст. фільм [СЦ].
10.15 «Алена Абразцова. Самая знакамітая і амаль незнаёмая». Дак. фільм [СЦ].
11.00 «Сіта і Рама». Серыял.

12.35 IV Міжнародны конкурс маладых оперных рэжысёраў «Нана-опера» ў тэатры «Гелікон-опера».
14.45 Колер часу. Альбрэхт Дзюрэр. «Меланхолія».
15.10 Да 75-годдзя Барыса Клюева. Тэатр на экране. Спектакль Малага тэатра «Пікавая дама».
17.40 «Лінія жыцця». Барыс Клюеў.
18.40 Майстры выканальніцкага мастацтва. Скрыпка. Рэно Капюсон.
19.45 «Шукальнікі». «Талісман Месінга».
20.40 70 гадоў Паўлу Лунгіну. «Маналогі кінарэжысёра». Дак. фільм [СЦ].
21.25 «Дырыжор». Маст. фільм.
23.20 «Уладар мух». Маст. фільм.
0.50 «Толькі класіка». Анці Сарпіла і яго «Swing Band».
1.30 «Дзікая прырода астравоў Інданезіі». Дак. фільм [СЦ].
2.25 «Кот у ботах». «Цудоўны Гоша». М/ф для дарослых.

НОВАЛЬГІЯ Настальгія

6.00 «Спяем, сябры!» з Таццянай Візбар. 2007 год (12+).
7.00, 1.20 Тэлеспектакль «Марцін Ідэн». 1976 год (16+).
8.10, 9.45, 11.00, 13.00, 14.40, 15.45, 17.00, 19.00, 20.30, 21.45, 23.00, 1.00, 3.45, 5.00 Музычная настальгія (12+).
9.00, 15.00, 21.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
10.00, 16.00, 4.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
12.00 «Ялова субмарына» з Аляксандрам Ліпніцкім: «Гісторыя рускага рока». «Сяргей Курохін». 2006 год (16+).
13.20, 19.20 Тэлеспектакль «Капітанская дачка». 1978 год (12+).
18.00 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1970-ы. 1-я частка. 2009 год (12+).

22.00 «Колба часу» (16+).
0.00 «Быў час» з Аляксандрам Паліткоўскім: «У адзінай сям'і брацкіх народаў». 2006 год (16+).
2.30 Фільм-канцэрт «Спявае Валерыя Лявонцьеў». 1988 год (12+).

EUROSPORT 1 EuroSport 1

1.00, 4.00, 7.30, 11.00, 15.00, 22.00 Веласпорт. «Тур дэ Франс».
2.00 Супербайк. Этап чэмпіянату свету.
2.30, 6.00 Аўтагонкі. WTCR.
3.00 Аўтагонкі. «24 гадзіны Ле-Мана».
6.30, 23.05 Аўтагонкі. Формула Е.
7.00, 18.40 Watts.
9.30 Лёгка атлетыка.
18.10 Веласпорт. «Тур дэ Франс»-экстра.
19.00 Універсіада.
21.35 Алімпійскія гульні. «Сіла асобы».
23.35 Стэндавая стральба. Чэмпіянат свету.

КИНОКОМЕДИЯ Кінакамедыя

0.45 Скарбы В. К. (12+).
3.05 Хот-дог (18+).
5.20 Каханне з перашкодамі (16+).
7.20 Лепш не бывае (12+).
10.00 Нездаволеннае сексуальнае напружанне (18+).
11.45 1+1 (16+).

14.00 Маё вялікае грэчаскае лета (16+).
15.45 Анёлы Чарлі (12+).
17.35 Анёлы Чарлі-2: толькі наперад (12+).
19.30 Жывёла (12+).
21.00 Бамбіза Салман (16+).
22.55 Усё пуцём (16+).

TV 1000 ТБ1000

6.00 Дакументальная калекцыя Беларусьфільма (12+).
6.40 М/ф (6+).
8.10 «M&S» (12+).
8.40 «Жанчына ў бядзе-2». Серыял (12+).
10.20, 4.00 «Судовыя страсці». Дак. серыял (16+).
12.00, 16.40 «Варажбітка» (12+).
13.35 «Містычныя гісторыі» (12+).
14.40 «Суд ідзе» (16+).
15.45 «Мой герой» (12+).
17.55, 2.45 «Фальшак». Дак. фільм (16+).
19.20 «Бацькоўскае бязмежжа». Камедыя (12+).

21.25 «Бруклінскія паліцэйскія». Драма (16+).
0.00, 5.30 «Вокладка» (16+).
0.35 «90-я» (16+).
1.20 «Лінія абароны» (16+).
1.50 «Уся праўда» (16+).

ТВ3 ТБЗ

6.10, 17.55 Бандыты (16+).
8.25 Ла-Ла Лэнд (16+).
10.45 Бетховен-2 (12+).
12.25 Разна (16+).
14.00 Залаты век (16+).
16.10 Інтуіцыя (12+).
20.10 Прыгоды Цінціна: тайна «Аднарога» (12+).
22.10 Анёлы і Дэман (12+).
0.45 Даруй, хачу з табай ажаніцца (12+).
2.40 Пастка (18+).
4.15 Агент Джоні Інгліш: перазагрузка (12+).

ТВ1000 Рускае кіно

6.20 Тэрмінова выйду за муж (16+).
8.30 Добры хлопчык (12+).

10.30 На краі стаю (16+).
12.25, 4.25 Учора. Сёння. Назаўжды (16+).
14.25 Пра каханне (16+).
16.25 Ціхая застава (16+).
18.25 Русалка. Возера мёртвых (16+).
20.20 Аднакласніцы (16+).
21.50 Бой з ценем (16+).
0.25 Марафон (12+).
2.25 Дуэлянт (16+).

NATIONAL GEOGRAPHIC CHANNEL National Geographic

6.00, 5.40 Навуковыя надарэчнасці (16+).
6.25, 15.05, 0.20 Асушыць акіян (16+).
7.15, 12.50, 17.25 Сіла племені (16+).
8.00 Дзікі тунец (16+).
9.40, 15.55, 18.15, 21.15, 2.40 Раследаванне авіякатастроф (16+).
10.30 Расплаўленыя грошы (16+).
11.15, 20.30, 3.25 Аўтасос (16+).
13.35 Экспедыцыя на Марс (16+).
19.00, 22.00, 4.10 Варожая планета (16+).
23.30 Марс (16+).
1.10 Ліхтугі за мяжой (16+).
1.55 Гарачыя межы (16+).

Discovery Discovery

8.00, 11.10, 15.45, 21.15 Як гэта ўстроена? (12+)
8.25, 18.30 Што хаваюць муміі? (12+)
9.20, 16.40, 22.10 Махінатары (12+).
10.15, 17.35, 4.35 Хуткія і гучныя (12+).
12.05, 23.05 Паляўнічыя на склады (16+).
13.00 Голыя і напалоханыя (16+).
13.55 Аўтабан А2 (12+).
14.50, 3.40 Залаты шлях Паркера Шнабеля (16+).
19.25, 7.10 Металаломшчыкі (12+).
20.20, 5.30 Паляўнічыя на старызну (12+).
0.00 Аперацыя «Выратаванне дома» (12+).
0.55, 6.20 Выжыць разам (12+).
1.50 Самагоншчыкі (18+).
2.45 Экстрэмальныя фургоны (12+).

1 Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 «Добрай раніцы, Беларусь!»
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), 9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00 Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 18.15 «Зона X» (16+).
8.50 Слова Мітрапаліта Паўла на Дзень Святых апосталаў Пятра і Паўла.
9.20 Меладрама «Ружа і чартапалох». 1-я і 2-я серыі (16+).
11.00, 12.10, 18.45, 19.20 Серыял «Вераніка. Страчанае шчасце» (16+).
13.05 Дзіцячы доктар.
13.35, 15.25, 17.05 Серыял «Чаўночніцы» (16+).
15.15, 18.00 Навіны рэгіёна.
21.00 Панарама.
22.00 XXVIII Міжнародны фестываль мастацтваў «Славянскі базар у Віцебску». «Саюзная дзяржава запрашае...» «Песнярам» — 50».
0.00 Меладрама «Загадай жаданне» (12+).
1.30 Дзень спорту.

2 Беларусь 2

7.00 «Уключайся!» (12+)
9.00, 18.00 Тэлебарометр.
9.05, 20.00 Серыял «Спячая» (16+).
10.00, 20.55 «Арол і рэшка. Рай і пекла» (16+).
11.00, 18.05 Серыял «Без тэрміну даўнасці» (16+).
13.00 Серыял «Жаночы доктар-2» (16+).
13.55 «Вясельны памер» (16+).
14.55 М/с «Чып і Дэйл спяшаюцца на дапамогу» (0+).
15.40 Нічога сабе ньюз (12+).
15.45, 0.10 «Пін_код». Інтэрактыўны маладзёжны праект (12+).
16.35 М/с «Пінгвіны з Мадагаскара» (0+).
17.30 «Калі мы дома». Скетчкам (16+).
22.00 Спортлато 5 з 36, КЕНО.
22.05 «Бітва экстрасенсаў. 17-ы сезон» (16+).

3 Беларусь 3

7.00 «Дабрананак».
7.35 «Беларуская кухня». Яблычны пірог.
8.05, 12.00, 18.40 Навіны культуры.
8.25, 12.20 Гэты дзень.
8.30, 16.40 «Яна Вас кахае?» Меладрама (12+) [СЦ].
9.50, 15.10 «Падранкі». Маст. фільм (12+).
11.20, 21.05 «Апошні дзень». Валяціна Талкунова (12+).

12.25 «Беларусь як песня». Ансамбль «Песняры».
12.50 «Артэфакты». Канцылярскі ліст Боны Сфорцы [СЦ].
13.20 «Запіскі на палях». Іван Шамякін: трывожнае шчасце пісьменніка [СЦ].
13.45, 18.00 «Курская бітва. Час перамагаць». «Танкавая бітва стагоддзя» (12+).
14.25, 21.40 «Аперацыя «Гаргона». Маст. фільм, заключная серыя (16+).
19.00 XVII Міжнародны дзіцячы музычны конкурс «Віцебск-2019». Гала-канцэрт і цырымонія ўзнагароджання.
20.40 «Кальханка» (0+).
22.30 «Зігмунд Урублеўскі. Гарачы кісларод». Дак. фільм (12+).
23.20 «Архітэктура Беларусі».

13.05 Дзіцячы доктар.
13.35, 15.25, 17.05 Серыял «Чаўночніцы» (16+).
15.15, 18.00 Навіны рэгіёна.
21.00 Панарама.
22.00 XXVIII Міжнародны фестываль мастацтваў «Славянскі базар у Віцебску». «Саюзная дзяржава запрашае...» «Песнярам» — 50».
0.00 Меладрама «Загадай жаданне» (12+).
1.30 Дзень спорту.

5 Беларусь 5

7.00, 22.35 Лёгкая атлетыка. Чэмпіянат Еўропы. U-23. Вячэрняя сесія.
9.50 Чэмпіянат свету па водных відах спорту. Сінхроннае плаванне. Тэхнічны дуэт. Кваліфікацыя.
12.55, 15.05 Спорт-мікс.
13.05 Футбол. Ліга Еўропы УЕФА. 1-ы кваліфікацыйны раўнд. Першы матч.
15.15 Тэніс. Уімблдон. Мужчыны. 1/2 фіналу.
20.35 Футбол. Беларусбанк — чэмпіянат Беларусі. ФК «Мінск» — «Іслач» (Мінск р-н). (У перапынку — Спорт-цэнтр.)

АНТ

6.00, 7.05, 8.05 «Наша раніца».
7.00 (з субцітрамі), 8.00 (з субцітрамі), 9.00 (з субцітрамі), 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 (з субцітрамі), 20.30 Нашы навіны.
9.10 «Бесталковыя нататкі» (12+).
9.50 «Жыць здорава!» (16+)
11.10 Серыял «Зачараваны ўчастак» (12+).
12.05 «Модны прыгавор» (12+).
13.10 Серыял «Тацяніна ноч» (16+).
14.05 «Муслім Магамаеў. «Нет солнца без тебя...» (16+).
15.00 «Давай пажэнімся!» (16+)
16.20, 0.50 «Трывожная кнопка» (16+).
16.40 «Мужчынскае/Жаночае» (16+).
17.30, 18.20 «На самай справе» (16+).
18.55 «Удача ў прыдачу!» Дзённік (12+).
19.00 «Поле цудаў» (16+).
20.00 Час.
21.10 «Тры акорды» (16+).
23.00 Маст. фільм «Не гульня» (12+).

СТБ

5.35, 22.05 «Глядзець усім!» (16+)
6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 Навіны «24 гадзіны».
6.10, 20.15 «Міншчына».
6.20, 7.50 «Раніца. Студыя добрага настрою» (6+).
7.40, 13.50, 16.50 «Экстранны выклік».
9.15, 23.00 «Загадкі чалавецтва» (16+).
10.40 Дакументальны спецпраект (16+).
12.30 «Вадзіць па-руску» (16+).
12.40, 21.20, 23.50 «Самыя шакаруючыя гіпотэзы» (16+).
14.00, 20.30 «Неверагодна цікавыя гісторыі» (16+).
14.50 «Дзень сакрэтных праектаў» (16+).
15.15, 17.00 «Невыпадковая сустрачка». Серыял (16+).
20.00, 22.55 «СТБ-спорт».
20.05 «Сталічныя падрабязнасці».
0.35 «Востраў непатрэбных людзей». Серыял (16+).

МІР

6.00, 10.20 Серыял «Пляж» (16+).
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Навіны (бягучы радок).
10.10 «У гасцях у лічбы» (12+).
13.15 «Зала суда. Бітва за грошы» (16+).
14.10 «Справы сямейныя. Бітва за будучыню» (16+).
15.05 «Справы сямейныя. Новыя гісторыі» (16+).
16.15 «Такому мама не навучыць» (12+).
16.45 Серыял «Вяртанне Мухтара-2» (16+).
19.20 «Сусветныя гульні розуму» (0+).
19.55 Маст. фільм «Пра беднага гусара закінце слова» (12+).
23.30 «Наша кіно. Гісторыя вялікага каханьня. Дзве вайны Гусарскай балады» (12+).
0.25 Пра што базар-2019 (12+).
0.30 Урачыстае адкрыццё XXVIII Міжнароднага фестывалю мастацтваў «Славянскі базар у Віцебску» (12+).
2.05 «Трымайся, шоубізі!» (16+)
2.30 Маст. фільм «Загадка» (16+).
4.50 «Наша кіно. Гісторыя вялікага каханьня» (12+).
5.15 М/ф (0+).

РТР— Беларусь

7.00 «Раніца Расіі».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.25 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу (12+).

12.35, 14.30 Серыял «Вакзал» (16+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
15.30 «60 хвілін». Ток-шоу.
18.00 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір» (16+).
20.40 Серыял «Сядзелка» (12+).
23.10 «Хто супраць?» Ток-шоу.
0.10 Урачыстая цырымонія адкрыцця XXVIII Міжнароднага фестывалю «Славянскі базар у Віцебску».

12.35, 14.30 Серыял «Вакзал» (16+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
15.30 «60 хвілін». Ток-шоу.
18.00 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір» (16+).
20.40 Серыял «Сядзелка» (12+).
23.10 «Хто супраць?» Ток-шоу.
0.10 Урачыстая цырымонія адкрыцця XXVIII Міжнароднага фестывалю «Славянскі базар у Віцебску».

НТБ— Беларусь

6.00 «Астрапрагноз».
6.05, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
6.10 Спецыяльны рэпартаж (12+).
6.30 «Рэальны свет» (12+).
7.15 «Мальцава» (12+).
7.50, 8.05 Серыял «Мухтар. Новы след» (16+).
8.45, 10.20 Серыял «Адвакат» (16+).
9.35, 22.50 «НЗ.by».
11.10, 23.25 Серыял «Банды» (16+).
12.05 «Суд прысяжных» (16+).
13.25 Агляд. Надзвычайнае здарэнне.
14.00 Серыял «Мянтоўскія войны» (16+).
16.25 Серыял «Справа гонару».
18.30, 19.55 Серыял «Марскія дзяблы. Смерч» (16+).
19.40 Сёння. Галоўнае.
21.00 Серыял «Высокія стаўкі» (16+).

8 канал

7.00, 15.55, 19.05, 21.05, 1.25 «Надвор'е».
7.05, 16.05 М/с «Прынцэса Алена».
7.25 «Гумарынка».
7.30 Меладрама «Чаго хочучь жанчыны».
9.35, 19.10 Серыял «Варожасць» (18+).
10.30 Дак. фільм «Наўмыснае састарванне тавараў».
11.20 Фантастыка «Апалон-13» (12+).
13.45, 20.05 Серыял «Падман» (16+).
14.30 Серыял «Застацца ў жытых» (16+).
16.30 «Сустрача Луўра з забароненым горадам» (0+).
17.15 Вестэрн «Чынгачук — Вялікі змей».
20.50 «Вечарніца».
21.10 «Вячэрні квартал-95» (18+).
22.25 «Героі коміксаў на экране». Фантастыка «Вяртанне дадому» (16+).
0.45 Серыял «Сарвігалава» (12+).

ВТВ ВТВ

6.05 «Лаві момант» (16+).
7.00 «Дурні і дарогі» (16+).
8.20 «Ералаш» (6+).
8.40 М/ф «Тры каты» (0+).
9.05 М/ф «Маша і Мядзведзь» (0+).
9.35, 4.20 Серыял «Анжалека» (16+).
10.40, 17.30 Серыял «Шчаслівія разам» (16+).
12.05, 5.10 Серыял «Пакуль цвіце папараць» (16+).
13.10, 0.55 Серыял «Вароніны» (12+).
14.45, 3.25 Скетч-шоу «Адна за ўсімі» (16+).
15.25 Камедыя «Аднакласнікі-2» (12+).

19.00, 23.55 «Уральскія пельмені» (16+).
20.00 Серыял «Атэль «Элеон-2» (16+).
22.00 Камедыя «Такія розныя блізняты» (12+).
2.10 Серыял «Бязмоўны сведка» (16+).

Культура

6.30, 7.00, 10.00, 15.00, 19.30, 23.15 Навіны культуры.
6.35 «Пешшу...» Масква яўрэйская.
7.05 «Леанарда — чалавек, які выратаваў навуку». Дак. фільм [СЦ].
8.00 «Легенды сусветнага кіно». Анатолий Кузнецов.
8.30, 23.35 «Сакрэтны фарватар». Серыял [СЦ].
9.45 Колер часу. Рэнэ Магрыт.
10.15, 19.45 «Алена Абразцова. Самая знакамітая і амаль незнаёмая». Дак. серыял [СЦ].
11.00 «Сіта і Рама». Серыял.
12.35 «Палілот». Англійская з нуля за 16 гадзін!
13.25 «Маленькія капітаны». Дак. серыял.

13.55 IV Міжнародны конкурс маладых оперных рэжысёраў «Нана-опера» ў тэатры «Гелікон-опера».
15.10 Тэатр на экране. Спектакль Маскоўскага тэатра юнага глядача «Чорны манах».
16.55 «Блізкае кола Генрыеты Яноўскай і Камы Гінкаса».
18.00 «Заўтра не памрэ ніколі». Дак. серыял.
18.30, 1.40 Майстры выканальніцкага мастацтва. Скрыпка. Янін Янсен.
20.25 «Добрай ночы, малы!»
20.40 Да 70-годдзя Паўла Лунгіна. «Востраў». Маст. фільм.
22.35 Колер часу. Васіль Паленаў. «Маскоўскі дворык».
22.45 «Дваццатае стагоддзе. Страта нявіннасці». Дак. серыял (16+), [СЦ].
0.45 «Жанна д'Арк, пасланая вышэйшай сілай». Дак. фільм [СЦ].
2.40 Колер часу. Сандра Батычэлі.

19.00, 23.55 «Уральскія пельмені» (16+).
20.00 Серыял «Атэль «Элеон-2» (16+).
22.00 Камедыя «Такія розныя блізняты» (12+).
2.10 Серыял «Бязмоўны сведка» (16+).

Настальгія

6.00 «...Да 16 і старэйшым». 1991 год (16+).
6.40, 9.45, 11.00, 12.50, 15.45, 17.00, 20.10, 21.45, 23.00, 0.40, 2.40, 3.45, 5.45 Музычная настальгія (12+).
7.00, 13.20, 19.05 Тэлеспектакль «Марцін Ідэн». 1976 год (16+).
8.00 Кінаканцэрт «Спявае Андрэй Міронаў». 1988 год (12+).
9.00, 15.00, 21.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
10.00, 16.00, 22.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
12.00 «Быў час» з Аляксандрам Палітоўскім: «У адзінай сям'і брацкіх народаў». 2006 год (16+).
14.30 Фільм-канцэрт «Спявае Валерый Лявонцьеў». 1988 год (12+).
18.00 «Спяем, сябры!» з Таццянай Візбар. 2007 год (12+).
0.00 «Яловая субмарына». Жанна Агузарова. 2005 год (16+).
1.15 «Вакол смеху». «Пародыя». 1982 год (12+).

7.00, 13.20, 19.05 Тэлеспектакль «Марцін Ідэн». 1976 год (16+).
8.00 Кінаканцэрт «Спявае Андрэй Міронаў». 1988 год (12+).
9.00, 15.00, 21.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
10.00, 16.00, 22.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
12.00 «Быў час» з Аляксандрам Палітоўскім: «У адзінай сям'і брацкіх народаў». 2006 год (16+).
14.30 Фільм-канцэрт «Спявае Валерый Лявонцьеў». 1988 год (12+).
18.00 «Спяем, сябры!» з Таццянай Візбар. 2007 год (12+).
0.00 «Яловая субмарына». Жанна Агузарова. 2005 год (16+).
1.15 «Вакол смеху». «Пародыя». 1982 год (12+).

ТВ3

6.00 Дакументальная калякцыя Беларусьфільма (12+).
6.40 М/ф (6+).
7.40 «Школа доктара Камароўскага» (6+).
8.20 «Доктар I...» (16+)
8.50 «Жанчына ў бядзе». Серыял (12+).
10.30, 3.50 «Судовыя страцы». Дак. серыял (16+).
12.10, 17.55 «Варажбітка» (12+).

4.00 Тэлеспектакль «Усяго некалькі слоў у гонар спадара дэ Мальера». 1973 год (16+).

EuroSport 1

0.00 Аўтагонкі. Blancpain GT World Challenge.
0.30, 2.30, 4.00, 7.30, 9.30, 13.00, 15.00, 22.00 Веласпорт. «Тур дэ Франс».
1.30, 6.00, 8.30, 23.00 Лёгкая атлетыка.
3.30, 11.15, 21.35 Аўтагонкі. Формула Е.
10.50 «Дух паруснага спорту».
11.45 Аўтагонкі. WTCR.
12.15, 19.05 Watts.
18.35 Веласпорт. «Тур дэ Франс»-экстра.
19.30 Універсіяда.

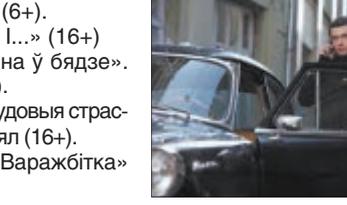
Кінакамедыя

1.25 Як я стаў рускім (16+).
3.25 Скарбы В. К. (12+).
5.45 Рыцары каралеўства крутасці (18+).
7.20 Офіснае бязмежжа (18+).
9.05, 23.20 1+1 (16+).
11.15 Лепш не бывае (12+).
14.00 Без пачуццяў (16+).

ТВ1000 Рускае кіно

6.20 Ваўкадаў з роду Шэрых Сабак (16+).
9.00 Лаві момант (16+).
10.40 Дуэлянт (16+).
12.45, 4.40 З Сібіры з лубою (12+).
14.30 Пра любоў (16+).
16.40 Уцячы, дагнаць, закахацца (12+).
18.20 Чорная маланка (6+).

13.45, 16.50, 5.10 «Містычныя гісторыі» (12+).
14.50 «Суд ідзе» (16+).
15.55 «Натуральны адбор» (12+).
19.10, 2.15 «Жанчына ў бядзе-2». Серыял (12+).
21.05 «Менталіст». Серыял (16+).
22.55 «Лінія абароны» (16+).
23.30 «Звышнатуральнае». Серыял (16+).
0.20 «Мумія». Фэнтэзі (12+).
4.40 «Нераскрытыя тайны» (12+).

National Geographic

6.00 Навуковыя недарэчасці (16+).
6.25, 15.05, 0.20 Асушыць акіян (16+).
7.15, 12.50 Сіла племіні (16+).
8.05 Дзікі тунец (16+).
9.45 Суперкар са сметніка (16+).
10.30 Расплаўленыя грошы (16+).
11.20, 20.30 Аўта-SOS (16+).
13.35 Тайны светабудовы (16+).
14.25 Космас: прастора і час (16+).

6.10, 17.45 Яна (16+).
8.30 Агент Джоні Інгліш: перазагрузка (12+).
10.25 Разня (16+).
12.00 Я не ведаю, як яна робіць гэты (16+).
13.40 Ідэнтыфікацыя Борна (12+).

15.55 Арбіта 9 (16+).
20.10 Улада страху (16+).
22.30 Інтуіцыя (12+).
0.15 Твары ў натоўпе (16+).
2.20 Уна (18+).
4.15 Перавага Борна (12+).

8.00, 11.10, 15.45, 21.15 Як гэта ўстроена? (12+)
8.25, 18.30 Што хаваюць муміі? (12+)
9.20, 16.40, 22.10 Махінатары (12+).
10.15, 17.35, 4.35 Хуткія і гучныя (12+).
12.05, 23.05 Паляўнічыя на склады (16+).
13.00 Паляўнічыя на стэрызну (12+).
14.50, 0.00 НАСА: невытлумачальныя матэрыялы (12+).
19.25, 7.10 Металаломшчыкі (12+).
20.20, 5.30 Бітвы за кантэйнеры (12+).
0.55, 6.20 Выжыць разам (12+).
1.50 Самагоншчыкі (18+).
2.45 Браты Дызель (12+).
3.40 Аўтабан А2 (12+).

Discovery

8.00, 11.10, 15.45, 21.15 Як гэта ўстроена? (12+)
8.25, 18.30 Што хаваюць муміі? (12+)
9.20, 16.40, 22.10 Махінатары (12+).
10.15, 17.35, 4.35 Хуткія і гучныя (12+).
12.05, 23.05 Паляўнічыя на склады (16+).
13.00 Паляўнічыя на стэрызну (12+).
14.50, 0.00 НАСА: невытлумачальныя матэрыялы (12+).
19.25, 7.10 Металаломшчыкі (12+).
20.20, 5.30 Бітвы за кантэйнеры (12+).
0.55, 6.20 Выжыць разам (12+).
1.50 Самагоншчыкі (18+).
2.45 Браты Дызель (12+).
3.40 Аўтабан А2 (12+).

1 Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 «Добрай раніцы, Беларусь!»
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), 9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00 Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 18.15, 0.30 «Зона X» (16+).
9.20 Серыял «След» (16+).
11.00, 12.10, 18.35, 19.20 Серыял «Вераніка. Страчанае шчасце» (16+).
13.05 Дзіцячы доктар.
13.35, 15.25, 17.05 Серыял «Чайночніцы» (16+).
15.15, 18.00 Навіны рэгіёна.
21.00 Панарама.
22.00 Урачыстае адкрыццё ХХVIII Міжнароднага фестывалю мастацтваў «Славянскі базар у Віцебску».
0.10 Сфера інтарэсаў.
0.55 Дзень спорту.

2 Беларусь 2

7.00 «Уключайся!» (12+)
9.00, 18.00 Тэлебарометр.
9.05, 20.05 Серыял «Сляпяя» (16+).
10.05, 22.05 «Экстрасэнсы-дэтэктывы» (16+).
11.00, 18.05 Серыял «Без тэрміну даўнасці» (16+).
13.00, 23.00 Серыял «Жаночы доктар-2» (16+).
13.55 «ЖаннаПажані» (16+).
14.55 М/с «Чып і Дэйл спяшаюцца на дапамогу» (0+).
15.40 Нічога сабе ньюз (12+).
15.45, 23.50 «Пін_код». Інтэрактыўны маладзёжны праект (12+).
16.35 М/с «Пінгвіны з Мадагаскара» (0+).
17.30 «Калі мы дома». Скетч-кам (16+).
20.55 «Трэці лішні» (16+) [СЦ].
22.00 Спортлато 6 з 49, КЕНО.

3 Беларусь 3

7.00 «Дабраранак».
7.35 «Беларуская кухня». Кішка.
8.05, 12.00, 18.40 Навіны культуры.
8.25, 12.20 Гэты дзень.
8.30, 16.50 «Пяшчота да рывучага зверга». Маст. фільм (12+).

9.40, 15.20 «Валянцін і Валянціна». Меладрама (12+).
11.05, 23.25 «Архітэктура Беларусі».
11.20, 21.05 «Апошні дзень». Валерый Абадзінскі (12+).
12.25 «Беларусь як песня». Віктар Вуячыч.
12.50 «Артэфакты». Знакамітая манаграфія Казіміра Семяновіча «Вялікае мастацтва артылерыі» [СЦ].
13.20 «Запіскі на палях». Андрэй Макаёнак: апостал беларускай драматургіі [СЦ].
13.45, 18.00 «Курская бітва. Час перамагаць». «Контрудар, адменены Сталіным» (12+).
14.25, 21.40 «Аперацыя «Гаргона». Маст. фільм (16+).
19.00 XVII Міжнародны дзіцячы музычны конкурс «Віцебск-2019». Дзень другі.
20.40 «Калыханка» (0+).
22.35 «Майстры і куміры». Народны артыст Беларусі Віктар Вуячыч.

5 Беларусь 5

7.00 Тэніс. Уімблдон.
10.55 Лёгкая атлетыка. Чэмпіянат Еўропы. U-23. Ранішняе сесія.
13.30 Слэм-данк.
14.05 Спорт-мікс.
14.15 Козел пра футбол.
14.40 Жанчыны і спорт. Надзея Скардзіна.
15.15 Тэніс. Уімблдон. Жанчыны. 1/2 фіналу.
22.10 Лёгкая атлетыка. Чэмпіянат Еўропы. U-23. Вячэрняя сесія.

АНТ

6.00, 7.05, 8.05 «Наша раніца».
7.00 (з субцітрамі), 8.00 (з субцітрамі), 9.00 (з субцітрамі), 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 (з субцітрамі), 20.30 Нашы навіны.
9.10 «Бесталковыя нататкі» (12+).
9.50 «Жыццё здорава!» (16+)
11.10 Серыял «Зачараваны ўчастак» (12+).
12.05 «Модны прыгавор» (12+).
13.10 Серыял «Таццяніна ноч» (16+).
15.00 «Давай пажэнімся!» (16+)
16.20, 0.35 «Мужчынскае/Жаночае» (16+).
17.25, 18.20, 23.40 «На самай справе» (16+).

18.50 «Удача ў прыдачу!» Дзённік (12+).
18.55 «Няхай гавораць» (16+).
20.00 Час.
21.10 «Маркаў. Нічога асабістага» (16+).
21.40 Серыял «Крылы імперыі» (16+).

СТБ

5.35, 22.00 «Глядзець усім!» (16+)
6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 Навіны «24 гадзіны».
6.10, 20.15 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою» (6+).
9.05 «Анфас».
9.25, 23.00 «Загадкі чалавецтва» (16+).
10.40 «Белыя ваўкі-2». Серыял (16+).
12.30 «Вадзіць па-руску» (16+).
12.40, 21.20, 23.40 «Самыя шакіруючыя гіпотэзы» (16+).
13.45, 20.30 «Неверагодна цікавыя гісторыі» (16+).
14.45 «Дзень сакрэтных праектаў» (16+).
15.15, 16.50 «Невыпадкавая сустрэча». Серыял (16+).
20.00, 22.55 «СТБ-спорт».
20.05 «Сталічныя падрабязнасці».
0.25 «Сакрэты старажытных прыгажунь» (16+).

МІР

6.00, 10.10, 20.40, 0.20, 5.05 Серыял «Пляж» (16+).
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 0.00 Навіны.
13.15 «Зала суда. Бітва за грошы» (16+).
14.10, 2.15 «Справы сямейныя. Бітва за будучыню» (16+).
15.05, 3.05 «Справы сямейныя. Новыя гісторыі» (16+).
16.15, 1.50 «Такому мама не навучыць» (12+).
17.15, 19.20 Серыял «Вяртанне Мухтара-2» (16+).
19.55 «Гульня ў кіно» (12+).
0.10 «У гасцях у лічбы» (12+).
3.50 Маст. фільм «Падкідыш» (0+).

РТР-Беларусь

7.00 «Раніца Расіі».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.25 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу (12+).

12.35, 14.30 Серыял «Вакзал» (16+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
15.35 «Лёс чалавека» (12+).
17.25 «60 хвілін». Ток-шоу.
18.35 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір» (16+).
20.40, 23.10 Серыял «Сядзелка» (12+).
23.55 «Хто супраць?» Ток-шоу.

НТБ-Беларусь

6.00 «Астрапрагноз».
6.05, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
6.10 Спецыяльны рэпартаж (12+).
6.30 «Рэальны свет» (12+).
7.15 «Мальцава» (12+).
7.50, 8.05 Серыял «Мухтар. Новы след» (16+).
8.40, 10.20 Серыял «Адвакат» (16+).
9.35, 22.35 «Н3.by».
11.10, 23.00 Серыял «Банды» (16+).
12.05 «Суд прысяжных» (16+).
13.25 Агляд. Надзвычайнае здарэнне.
14.00 Серыял «Марскія д'яблы» (16+).
15.40, 16.25 Серыял «Справа гонару».
18.10, 19.55 Серыял «Марскія д'яблы. Смерч» (16+).
19.40 Сёння. Галоўнае.
20.45 Серыял «Высокія стаўкі» (16+).

8 канал

7.00, 15.55, 19.05, 21.00, 0.25 «Надвор'е».
7.05, 16.00 М/с «Прынцэса Алена».
7.25 «Гумарынка».
7.30 Драма «Экіпаж» (16+).
9.45, 19.10 Серыял «Варожасць» (18+).
10.40 Дак. фільм «Мабільныя дадаткі».
11.00 Трылер «Метро» (16+).
13.45, 20.05 Серыял «Падман» (16+).
14.30 Серыял «Застацца ў жывых» (16+).
16.30 Меладрама «Чаго хочучь жанчыны» (16+).
18.30 Дак. фільм «Смеццевыя тэхналогіі» (Вялікі скачок).
18.55 «Фэшн is ту прафэшн».
20.50 «Вечарніца».
21.05 Фантастыка «Апалон-13».
23.35 Серыял «Сарвігалава» (12+).

ВТВ ВТВ

6.05 «Лаві момант» (16+).
7.00 «Дурні і дарогі» (16+).
8.20 «Ералаш» (6+).
8.45 М/ф «Чычылэнд» (0+).
9.05 М/ф «Маша і Мядзведзь» (0+).
9.35, 19.00, 0.05 «Уральскія пельмені» (16+).
10.40, 17.30 Серыял «Шчаслівыя разам» (16+).
12.05, 5.10 Серыял «Пакуль цвіце папараць» (16+).
13.10, 1.05 Серыял «Вароніны» (12+).
14.45, 3.35 Скетч-шоу «Адна за ўсіх» (16+).
15.35 Камедыя «Клік: з пультам па жыцці» (12+).
20.00 Серыял «Атэль «Элеон» (16+).
22.00 Камедыя «Раство з няўдачнікамі» (12+).
2.20 Серыял «Бязмоўны сведка» (16+).
4.20 Скетч-шоу «6 кадраў» (16+).

Культура

6.30, 7.00, 10.00, 15.00, 19.30, 23.15 Навіны культуры.
6.35 «Пешшу...» Масква італьянская.
7.05 «Жанна д'Арк, пасланая вышэйшай сілай». Дак. фільм [СЦ].
8.00 «Легенды сусветнага кіно». Тамара Макарава.
8.30, 23.35 «Сакрэтны фарватар». Серыял, заключная серыя [СЦ].
9.45 Колер часу. Сандра Батычэлі.
10.15, 19.45 «Алена Абразцова. Самая знакамітая і амаль незнаёмая». Дак. серыял [СЦ].
11.00 «Сіта і Рама». Серыял.
12.35 «Палілот». Англійская з нуля за 16 гадзін! № 8.
13.25 «Маленькія капітаны». Дак. серыял.
13.55 IV Міжнародны конкурс маладых оперных рэжысёраў «Нанаопера» ў тэатры «Гелікон-опера».

15.10 Тэатр на экране. Спектакль тэатра «Et cetera» «Твары».
16.15 «Аляксандр Калыягін і «Et cetera». Дак. фільм.
17.05 «Першыя ў свеце». Дак. серыял.
17.20 «Венецыя. Востраў як палітра». Дак. фільм.
18.00 «Заўтра не памрэ ніколі». Дак. серыял.
18.30, 1.40 Майстры выканальніцкага мастацтва. Скрыпка. Крыстаф Бараці.
20.25 «Добрай ночы, маляля!»
20.40 Да 70-годдзя Паўла Лунгіна. «Цар». Маст. фільм.
22.45 «Дваццатае стагоддзе. Страта нявінанасці». Дак. серыял (16+) [СЦ].
0.45 «Тампліеры: ахвяры праклятага караля?» Дак. фільм [СЦ].
2.45 Колер часу. Рэнэ Магрыт.

Настальгія

6.00 «Быў час» з Аляксандрам Палітоўскім: «У адзінай сям'і брацкіх народаў». 2006 год (16+).
6.50, 9.45, 11.00, 14.10, 15.45, 17.00, 19.00, 20.45, 21.45, 23.00, 0.40, 3.45, 5.00 Музычная настальгія (12+).
7.20, 13.05, 1.00 Тэлеспектакль «Марцін Ідэн». 1976 год (16+).
8.30 Фільм-канцэрт «Спявае Валерый Лявонцёў». 1988 год (12+).
9.00, 15.00, 21.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
10.00, 16.00, 22.00, 4.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
12.00 «Спяем, сябры!» з Таццянай Візбар. 2007 год (12+).
18.00 «Яловая субмарына» з Аляксандрам Ліпніцкім: «Гісторыя рускага рока». «Сяргей Курохін». 2006 год (16+).

19.20 Тэлеспектакль «Капітанская дачка». 1-я серыя. 1978 год (12+).
0.00 «...Да 16 і старэйшым». 1991 год (16+).
2.00 Кінаканцэрт «Спявае Андрэй Міронаў». 1988 год (12+).

EUROSPORT 1 EuroSport 1

1.00, 4.00, 7.30, 9.30, 12.30, 15.00, 22.00 Веласпорт. «Тур дэ Франс».
2.00, 8.30, 20.30 Аўтагонкі. WTCR.
2.30, 9.00, 21.00 Аўтагонкі. Формула Е.
3.00, 21.30 Аўтагонкі. Blancpain GT World Challenge.
3.30 Watts.
6.00 Вясларны слалам. Кубак свету.
11.00, 19.15 Лёгкая атлетыка.
18.45 Веласпорт. «Тур дэ Франс»-экстра.
23.00 Універсіяда.

КИНОКОМЕДИЯ Кінакамедыя

1.10 Рыцары каралеўства крутасці (18+).
2.45 Я ніколі не буду тваёй (16+).
4.30 Паедзем да чортавай бабулі (12+).
6.20 Усё пуцём (16+).
8.10 Вайна полаў (16+).
9.55 Ад сям'і не ўцячэш (16+).
12.05 Хлапечнік па-ірландску (16+).
14.00 Як я стаў рускім (16+).
15.50 Адчыніце, паліцыя! (16+)
17.55 Вячэра з прыдуркам (12+).
19.30 Пра Адама (18+).
21.15 Турэцкая для пачаткоўцаў (16+).
23.15 На кручку (16+).

ТВ3

6.00 М/ф (6+).
7.20 «Школа доктара Камароўскага» (6+).
7.50 «Доктар I...» (16+).

8.20, 19.10, 3.00 «Жанчына ў бядзе-2». Серыял (12+).
10.00, 23.45 «Улегцы» (12+).
10.30, 5.05 «Судовыя страсці». Дак. серыял (16+).
12.10, 17.55 «Варажбітка» (12+).
13.45, 16.50 «Містычныя гісторыі» (12+).
14.50 «Суд ідзе» (16+).
15.55 «Натуральны адбор» (12+).
21.05 «Менталіст». Серыял (16+).
22.55 «Знак якасці» (16+).
0.15 «Звышнатуральнае». Серыял (16+).
1.00 «Атэль «Мэрыголд». Засяленне працягваецца». Камедыя (12+).
4.35 «Нераскрытыя тайны» (12+).

National Geographic

6.00 Навуковыя недарэчанасці (16+).
6.25, 15.05, 0.20 Асушыць акіян (16+).
7.15, 12.50, 17.25 Сіла племені (16+).
8.05 Дзікі тунец (16+).
9.45 Міграцыя (16+).
11.20, 20.30 Аўта-SOS (16+).
13.35 Тайны светабудовы (16+).
14.25 Космас: прастора і час (16+).
15.55, 19.00, 21.15, 1.10, 3.35 Расследаванні авіякатастроф (16+).
18.15 Будаўніцтва тунеля (16+).
19.45 Унутры неверагоднай механікі (16+).
22.45, 2.00 Ліхтунгі за мяжой (16+).
23.35 Марс (16+).
2.45 Гарачыя межы (16+).
5.15 Даследчык 2.0 (16+).

TV 1000 ТВ1000

6.10, 17.40 Дракула (16+).
8.55 Інтуіцыя (12+).
11.00 Твары ў натоўпе (16+).
13.05 Улада страху (16+).
15.30 Перавага Борна (12+).
20.10 Бетховен-2 (12+).
21.55 Ла-Ла Лэнд (16+).
0.20 Апантанасць (18+).
2.25 Разня (16+).
3.55 Залаты век (16+).

ТВ1000 Рускае кіно

6.20 Канікулы прэзідэнта (16+).
8.15 Сталінград (12+).
10.50 Змешаныя пачуцці (16+).
12.35, 4.35 Учора. Сёння. Назаўжды. 1—2-я серыі (16+).
14.20 Як сустрэць свята не па-дзіцячы (16+).
16.00 Сем вячэр (12+).
17.45 Высоцкі. Дзякуй, што жывы (16+).
20.20 Добры хлопчык (12+).
22.15 Тэрмінова выйду замуж (16+).

Discovery

8.00, 11.10, 15.45, 21.15 Як гэта ўстроена? (12+)
8.25, 18.30 Што хаваюць муміі? (12+)
9.20, 16.40, 22.10 Махінатары (12+).
10.15, 17.35, 4.35 Хуткія і гучныя (12+).
12.05, 23.05 Паляўнічыя на склады (16+).
13.00 Што магло пайсці не так? (16+).
19.25, 7.10 Металаломшчыкі (12+).
20.20, 5.30 Паляўнічыя на старызну (12+).
0.00 Залаты шлях Паркера Шнабеля (16+).
0.55, 6.20 Выжыць разам (12+).
1.50 Самагоншчыкі (18+).
2.45 Браты Дызель (12+).
3.40 НАСА: невытлумачальныя матэрыялы (12+).

ЦІ ПРАЙШОЎ БУМ НА ЛІСІЧКІ?

У Гродзенскім раёне прагназуюць зніжэнне нарыхтоўкі лясных грыбоў. І не толькі з прычыны змены клімату

Звычайна ў гэты час пачынаецца актыўны збор лісічак. Здатчыкі імкнучца ў лес, каб зарабіць: першыя лісічкі заўсёды высока цэняцца. Напрыклад, у мінулыя гады за кілаграм плацілі да 10 долараў ЗША. Зараз такога няма. Нават у лісічкавай сталіцы Парэччы — першыя грыбы нарыхтоўшчыкі бяруць па 7–8 рублёў за кілаграм.

Куды вядуць «грыбныя» дарогі

Справа ў тым, што лісічак вельмі мала. Здавалася б, яны павінны цаніцца на вагу золата. Але сітуацыя толькі на першы погляд выглядае парадаксальнай. Для нарыхтоўшчыкаў важны аб'ёмы, таму высокі кошт стымулюе гэтыя аб'ёмы нарошчываць, асабліва калі ў лесе ёсць ураджай. А калі яго няма — тады і кошт невысокі.

Гродзенскае абласное спажывецкае таварыства прыём лісічак пакуль не вядзе — прапановы няма. Цана за кілаграм прынята даволі ўмоўная — у памеры пяці рублёў. Яна можа вар'іравацца як у адзін бок, так і ў другі.

— Лісічка любіць вільгаць і цёплыя ночы, цяпла пакуль хапае, а вось вільгаці недастаткова, — кажа **начальнік упраўлення нарыхтовак, прамысловай і знешнеэканамічнай дзейнасці Андрэй СТЭФАНОВІЧ**. — Калі грыбы пойдучы, нашы прыёмныя пункты будуць прымаць іх без абмежаванняў, як гэта адбывалася ў папярэднія гады.

Аграгарадок Парэччы можна без перабольшвання назваць сталіцай лісічак. Тут кааператары нарыхтоўваюць самыя значныя аб'ёмы, прытым што канкурэнцыю ім складаюць прыватныя прыёмшчыкі ці прадстаўнікі камерцыйных структур. Такія прапановы выгадныя і самім здатчыкам. Яны могуць збыць лясны тавар на месцы. У спрыяльны сезон нарыхтоўшчыкі вывозяць з аграгарадка сотні кілаграмаў лісічак штодзень.

Ціхае паляванне мабілізуе як мясцовых жыхароў, так і гараджан, многія з якіх едуць сюды на прыгараднай электрыцы з самага ранку. Па словах дзядурнага Парэчкага вакзала, у разгар сезона ўсе 4–5 вагонаў прыходзяць набітыя бітком. Людзі разыходзяцца ў розныя бакі на дзясцяткі кіламетраў ад аграгарадка, многія вяртаюцца з поўнай тарай лісічак. Мясцовыя робяць па некалькі вылазак на дзень.

110 грамаў за дзень

Выходныя — самы кіпучы дзень у нарыхтоўшчыкаў. Ля вакзала ў Парэччы на маленькім рынку знаёмлюся з дзвюма жанчынамі — Марынай і Ларысай. Яны займаюцца нарыхтоўкай шмат гадоў — можа, больш за дваццаць. Раней вазілі лісічкі самастойна ў Літву, кажучы, што цэлы вагон загрузалі. Пасля таго як граніцу закрылі, сталі працаваць па дагаворы з мясцовымі прыватнымі прадпрыемствамі.

Пачаткам сёлетняга сезона нарыхтоўкі яны не задавалены.

— Хтосьці прынясе 900 грамаў, хтосьці 250, — кажа Марына. — Праўда, было і так, што здавалі па 2 кілаграмы, але вельмі рэдка. Пакуль дзённыя нарыхтоўкі вельмі ня-

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА

значныя. Добра, калі даходзяць да 7–8 кілаграмаў.

Ларыса прыгадала, што былі гады, калі за дзень можна было закупаць 300–500 кілаграмаў, прычым бралі далёка не ў кожнага, а толькі ў сваіх кліентаў. Цяпер такога няма. Тут рады кожнаму зборшчыку.

На думку Марыны, цана за лісічкі магла быць і большая, але фірмы-пакупнікі дамаўляюцца паміж сабой і ўстанаўліваюць сваю цану. Магчыма, гэта залежыць ад нізкіх аб'ёмаў.

Зніжэнне грыбнага патэнцыялу залежыць і ад сумленнасці грыбікоў. Часам зборшчыкі ў пагоні за прыбыткам папросту знішчаюць грыбніцу, выдзіраюць яе граблямі ў прамым сэнсе. Тады грыбніца высыхае і больш не пладаносіць.

Калегі Марыны і Ларысы — Алена і Юрый — размясціліся непадалёку. Іх аўто знаходзіцца за некалькі дзясяткаў метраў ад рынку, у цяні бяроз. Праз сотню метраў бачны аўтамабілі яшчэ некалькіх нарыхтоўшчыкаў. Як правіла, усе яны стаяць на сваіх звыклых месцах. Некаторыя ездзяць па навакольных вёсках і там закупаюць грыбы. Усяго ў Парэччы стабільна працуе на закупках каля 10–12 чалавек, паведаміла Алена. Пры сёлетнім стане грыбнага ўраджаю канкурэнцыя даволі адчувальная.

Падчас нашай размовы падышоў толькі адзін мужчына, які прынёс... 110 грамаў лісічак. Кажа, што сабраў, ідуць з хутара. Ён жыве ў лясной зоне і адзначае, што грыбоў у лесе няма ніякіх. Магчыма, яны з'яўца пазней, пад восень, і то пры наяўнасці дажджоў, бо ў лесе цяпер вельмі суха.

— Калі раней спрытныя зборшчыкі прыносілі і па 20 кілаграмаў у дзень, дык цяпер такога няма. Ды і саміх зборшчыкаў становіцца менш, — заўважае Алена. — У былыя гады па дадатковы заробак ішлі многія мясцовыя жыхары, у тым ліку моладзь, настаўнікі, пенсіянеры. З Гродна прыязджалі цэлымі цягнікамі з самага ранку. Цяпер актыўныя ў асноўным дачнікі і некаторыя гараджане.

На рынак выгадней

І сапраўды. На цэнтральным рынку Гродна няма прадаўцоў лісічак. За літровыя вядзерца прасяць пяць рублёў. Гэта дзесьці каля 350 грамаў, кажа адна з жанчын. Паўлітровы слоік таннейшы напалову. Прадаўшчыца, як і некаторыя іншыя, збірала лісічкі ў раёне Парэччы, бліжэй да літоўскай

граніцы, дзе нізіна і больш вільгаці. Гандаль, па яе словах, ідзе нядрэнна, за дзень увесь кошык грыбоў раскупляецца, прытым што гандляроў ляснымі дарамі набярэцца больш за дзясцятка.

Здаваць нарыхтоўшчыкам такія аб'ёмы няма сэнсу, кажа яна, бо грыб лёгкі, на адзін кілаграм трэба амаль паўвадра сабраць. У найлепшым выпадку за ўвесь дзённы ўраджай можна атрымаць рублёў дваццаць. На рынку гэту суму можна смела ўтроіць. Але і пры такім раскладзе заробак на лісічках сёлета праблематычны. Ці будзе грыбны ўраджай, сказаць цяжка. Асноўны сезон нарыхтоўкі лісічак яшчэ наперадзе. Цяперашнюю сітуацыю з нарыхтоўкай можна назваць генеральнай рэпетыцыяй, якая, тым не менш, не ўсяляе аптымізму. Тэндэнцыя відавочная — праблема з грыбніцай, кліматычны фактар і змяншэнне колькасці зборшчыкаў.

Разам з тым лісічка — выгадны прадукт. Яе з задавальненнем закупаюць замежныя спажывецы, заўважае Андрэй Стэфановіч. Але летась экспарт лісічак з боку спажывецкага аператара амаль не ажыццяўляўся з прычыны малых аб'ёмаў. У асноўным ішла рэалізацыя на ўнутраным рынку. Дарэчы, кааператары прымаюць і іншыя віды грыбоў, у асноўным баравікі, у тым ліку сушаныя. Яны таксама паступаюць у продаж насельніцтву праз уласную сетку альбо на аб'екты грамадскага харчавання. Найбольш грыбнымі раёнамі лічацца Дзятлаўскі, Шчучынскі і Гродзенскі.

Маргарыта УШКЕВІЧ.

У тэму

Аб тым, што Парэччы — лісічкавы край, сведчыць і свята аграгарадка, якое так і называецца — Свята лісічак. Яно адбываецца ў пачатку восені, у верасні. На пляцоўцы каля мясцовага цэнтра культуры ладзіцца выстаўка дароў лесу. Некаторыя жыхары аграгарадка і навакольных вёсак прыносяць сюды разнастайныя грыбныя стравы — ад салатаў да пірагоў. Гаспадыні прадстаўляюць свае кулінарныя вырабы на суд конкурснай камісіі, а затым частуюць усіх прысутных. Разам з дэгустацыяй праходзяць конкурс восеньскіх кампазіцый і фотавыстаўка аматараў ціхага палявання.

ЛЕТА ГОД КОРМІЦЬ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «МС».)

Кожнае райспажывецкае таварыства арганізуе работу ў сярэднім ад трох да дзясцяткі сезонных прыёма-нарыхтоўчых пунктаў — як стацыянарных, так і размешчаных дома. Сёлета заключана 533 дагаворы больш чым з 280 фермерскімі гаспадаркамі на закупку 15,5 тысячы тон прадукцыі.

Як паведаміла Аксана Скіндэр, сёлета за пяць месяцаў арганізацыі спажывецкай кааперацыі закупілі сельгаспрадукцыі і сыравіны на 129 мільёнаў рублёў з тэмпам росту да аналагічнага перыяду 2018 года 107,8 %, у тым ліку насельніцтву выплачана за здадзеную прадукцыю 71,7 мільёна рублёў.

«Цяпер у Беларусі завяршаецца нарыхтоўка суніц садовых (інакш — клубніц). Арганізацыі спажывецкай кааперацыі нарыхтавалі больш за 1200 тон суніц садовых, у тым ліку таварных ягад закуплена звыш 560 тон», — праінфармавала начальнік упраўлення.

Яна адзначыла, што па нарыхтоўцы суніц садовых лідзіруюць Брэсцкі і Гомельскі аблспажывецка-аграарганізацыяныя аддзяленні, якіх закуплена 448 і 257 тон ягады адпаведна.

Закупачная цана на таварную суніцу садовую (па стане на канец чэрвеня) — ад 1,5 рубля да 1,7 рубля за кілаграм, для кансервавання — 50 капеек за кілаграм, для вінаробства — 30 капеек за кілаграм.

З 1 да 5 чэрвеня таварную ягаду закуплялі па 2,5–2,8 рубля за кілаграм, з 6 чэрвеня закупачная цана знізілася да 1,7 рубля і далей да аднаго рубля за кілаграм. Найменшая закупачная цана склалася 11 чэрвеня — 70 капеек за кілаграм.

«Закупалі суніцы садовыя ўсе раённыя арганізацыі спажывецкай кааперацыі і кааператывуныя рынкі абласных цэнтраў і гарадоў абласнога падпарадкавання. Для кантролю за сітуацыяй у рэсурсных раёнах (Лунінецкім, Драгічынскім, Іванаўскім) і арганізацыі працэсу нарыхтоўкі ягаднай прадукцыі ў насельніцтва на перыяд масавага збору створаны рэспубліканскі штаб спажывецкай кааперацыі з пастаяннай прысутнасцю адказнага работніка штаба ў рэгіёне», — падкрэсліла Аксана Скіндэр.

Штодзённа ў рэсурсных раёнах Брэсцкай вобласці на закупку ягад арганізацыямі спажывецка-аграарганізацыянага аддзялення 50–70 адзінак аўтаатранспарту.

Зараз спажывецкая кааперацыя пачала купляць чарніцы і культурную ягаду (парэчкі чырвоныя, чорныя, чарэшню, вішню, маліны).

Ці будзе ўраджай на «пяцёрку»?

Па выніках натуральных абследаванняў і даных лесагаспадарчых устаноў Міністэрства лясной гаспадаркі, вызначаны прагнознаы паказчыкі (балы) ступені плоданашэння рэсурсаўтваральных відаў ягадных раслін на бягучы год.

Па інфармацыі Аксаны Скіндэр, у Віцебскай вобласці прагназуюцца сярэдні ўраджай чарніц звычайных (бал тры па пяцібальнай шкале). У Брэсцкай, Гомельскай і Магілёўскай абласцях ураджай чакаецца сярэдні і ніжэй за сярэдні (бал 2–3); у Гродзенскай і Мінскай — ніжэй за сярэдні (бал 2).

Прагнознаы тэрміны пачатку нарыхтовак ягад сёлета ў абласцях Беларусі вызначаны ў сувязі з фазамі фенолагічнага развіцця дзікарослых ягадных раслін (цвіцення і ўтварэння завязі): з 23 чэрвеня — Брэсцкая і Гомельская вобласці; з 27 чэрвеня — Гродзенская, Мінская і Магілёўская вобласці; з 29 чэрвеня — Віцебская вобласць.

«Закупачныя цэны на дзікарослую прадукцыю, як і штогод, вызначае не ўнутраны рынак, а еўрапейскі, — тлумачыць Аксана Скіндэр. — Сёння арганізацыі спажывецкай кааперацыі закупаюць у насельніцтва чарніцы па 2–2,5 рубля за кілаграм. Закуплена 79 тон чарніц, з тэмпам росту да аналагічнага перыяду 2018 года 200 %».

Закупленыя ягады ў свежым выглядзе рэалізуюцца цераз рознічныя гандлёвыя прадпрыемствы сістэмы, прадпрыемствы грамадскага харчавання, рынкі, большая частка аб'ёму нарыхтоўкі паступае для далейшага экспарту.

Зараз у краіне працягваецца нарыхтоўка агародніны. Нарыхтоўчыя арганізацыі спажывецка-аграарганізацыянага аддзялення больш за 4,1 тысячы тоны агуркоў (з іх 2,8 тысячы тон у насельніцтва), 1,8 тысячы тон таматаў (0,7 тысячы тон у насельніцтва), 4,6 тысячы тон капусты (3,8 тысячы тон у насельніцтва).

«Закупачныя цэны на агуркі, капусту і іншую агародніну, як і ў любой рынкавай эканоміцы, фарміруе попыт і прапанова. Сёння мы закупаем у насельніцтва агуркі па 50–80 капеек за кілаграм, таматы — па 1,1–1,8 рубля за кілаграм, капусту — па 40–70 капеек за кілаграм, бульбу — па 1–1,3 рубля за кілаграм», — дадае начальнік упраўлення.

Варвара МАРОЗАВА.

Грыбочак просіцца ў кошык

Чарніцы таксама саспелі. А на прысядзібных участках пад Гомелем гнуцца галіны духмянай маліны. Усю ягаду самім не з'есці, а прадаць хочацца выгадна

Клубніцы адышлі, маліны пачаліся. Ягадны сезон у прамысловым маштабе набірае абароты і на Гомельшчыне. У кожнага раёна свая правяраная часам спецыялізацыя. У прыгарадзе Гомеля за зіму назасілі кардонныя скрынчкі, разлічаныя роўна на 1 кілаграм ягады-маліны. Цяпер іх імкнучца хуценька, з самай ранняй раніцы запоўніць і адразу ж здаць нарыхтоўшчыкам.

Спецыялісты аблспажыўсаюза знаходзяцца ў жорсткай канкурэнцыі па цане з прыватнікамі-нарыхтоўшчыкамі. Ну а для тых, хто вырошчвае і здае, важна, хто дасць хоць на капейку больш. Між тым яны арыентуюцца адно на аднаго, параўноўваюць цэны на рынках і ўсе разам пільна сочаць за надвор'ем. Менавіта ад яго ў найбольшай ступені залежыць якасць так цяжка вырашчанага ягады.

Калі маліны таварныя — вялікія і сухія, — значыць, даражэйшыя. Такія з задавальненнем купяць і спажываюць на маскоўскіх рынках. Калі мокрыя і дробныя — пойдуча «у бочку» на вінаматэрыял. Арыенцір цаны на таварную ягаду цяпер — 2,5 рубля. Але ж цана можа і ўпасці — асабліва пасля стыхіі, якая прайшла напярэдадні і пашкодзіла ягаду. **Намеснік начальніка ўпраўлення — начальнік аддзела нарыхтовак, прамысловасці і знешнеэканамічнай дзейнасці Гомельскага аблспажыўсаюза Марына ХАРОШКА** кажа, што цана ягады можа мяняцца нават на працягу аднаго дня:

— Мы маліны прымаем як для перапрацоўкі, так і для продажу ў гандлі. Для перапрацоўкі — па 50 капеек у бочку. У нас некалькі раёнаў лічацца рэсурснымі па малінах: Гомельскі, Буда-Кашалёўскі, часткова Добрушскі. На парэчках спецыялізуецца Рагачоўскі раён — яго Доўская зона. Там вырошчваюць і чорныя, і чырвоныя. Па аб'ёме закупаў у насельніцтва першае месца цяпер у Рагачоўскага філіяла. Мы ўвогуле ўсе ягады паўсюдна закупляем. Заключаны дагаворы на пастаўкі на вінаводы з усімі нашымі падведмамаснымі арганізацыямі. Пастаянна ўдакладняем і адразу ж вырашаем праблемы, калі яны ўзнікаюць, у тым ліку па малінах, — гэта ж дарагі вінаматэрыял. Патрэбы ў ім сёлета ў перапрацоўшчыкаў не было, але ж, каб пазбегнуць нараканняў ад насельніцтва, мы з імі дамовіліся і будзем закупляць маліны ў бочку для прамысловай перапрацоўкі.

Чарніцы сёлета Гомельскі аблспажыўсаюз запланаваны прымаць ад насельніцтва па цане да 2,5 рубля за кілаграм. Парэчкі чорныя прымуць па 50 капеек, а чырвоныя — па 40 капеек за кілаграм. За кілаграм лісічак плануюць плаціць здатчыкам па пяць рублёў за кілаграм. Іншыя закупачныя пазіцыі яшчэ будуць узгадніцца.

Пасля дажджоў, якія прайшлі на Гомельшчыне, паўсюдна адкрыюць лясы для збору грыбоў. Дарэчы, іх, як і чарніцы, абавязкова правяраць на радыенукліды. Увогуле ж лісічкі збіраюць у найбольш чыстых раёнах нашай вобласці: у Акцябрскім, Жыткавіцкім, Петрыкаўскім і Лельчыцкім. **Дырэктар Светлагорскага філіяла Гомельскага абласнога спажывецкага таварыства Алена ЛАПЦЕВА** расказвае, што ўся падрыхтоўка да сезона праведзена загадзя:

— У кожную нашу краму завезены спецыяльныя скрыні для ягад. Паўсюдна расклеены аб'явы пра тое, што ідзе нарыхтоўка ягад і грыбоў. Абвешчаны кантакты нарыхтоўшчыкаў. Разлік са здатчыкамі адбываецца адразу ж на месцы. Нам вельмі моцна дапамагаюць сельсаветы. Яны непасрэдна зацікаўлены ў тым, каб атрымаць 5 % збору з нарыхтоўшчыкаў. Ён ідзе менавіта ў бюджэт Саветаў базавых ўзроўню, таму прыёмшчыкаў, якія працуюць без адпаведнай ліцэнзіі, важна своечасова выявіць. Нядобра сумленны нарыхтоўшчык, зразумела ж, не заплаціць падатак. Мы пастаянна праводзім конкурс як на найлепшага здатчыка, так і на найлепшага нарыхтоўшчыка. Да таго ж у нашага філіяла ёсць камера шокавай замарозкі. У ёй мы замарожваем чарніцы і прадаём на экспарт.

Ірына АСТАШКЕВІЧ. Фота аўтара.

ПАСЛЯСЛОЎЕ ДА КЛУБНІЧНАГА СЕЗОНА

КАБ РАСЛІ ІНВЕСТАРЫ І ЯГАДЫ

Аб'ёмы вырошчвання дазваляюць гаварыць пра мэтазгоднасць перапрацоўкі

Нягледзячы на вэлізарную спёку пачатку гэтага лета, ураджай клубніц у Лунінецкім раёне вырас добры. І, як часта бывае, людзі сутыкнуліся з праблемай своечасовай рэалізацыі ягады. У разгар сезона, у сярэдзіне чэрвеня, сацсеткі абляцелі рэзанансны здымак цэлай капы свежых ягад, выкінутых у траву. Некаторыя пакрыўджаныя цэнамі перакупшчыкаў гаспадары выкідвалі свой тавар нават ім пад ногі...

На праблему тады звярнуў увагу Прэзідэнт краіны. Ён паставіў задачу перад Міністэрствам антыманапольнага рэгулявання і гандлю ды Белакаапсаюзам разабрацца з сітуацыяй, якая ўзнікла, і не дапусціць, каб вырашчанае людзьмі прапала. Былі прынятыя пэўныя меры. У Дварэц на аптovy рынак акрамя прыватных нарыхтоўшчыкаў і перакупшчыкаў прыехалі нарыхтоўшчыкі з Камянецкага, Петрыкаўскага, Рагачоўскага, Вілейскага спажывецкіх таварыстваў, з прадпрыемстваў Слуцка, Пружан, іншых гарадоў. Варта сказаць, што большасць нарыхтоўшчыкаў бралі клубніцы па 30 капеек за кілаграм для патрэб вінаводаў. Напрыклад, пружанскае прадпрыемства «Бела-вежскія віны» замест запланаваных 100 тон ягады заклікала ў лунічан 135 тон. У сувязі з гэтым там на два тыдні перайшлі на работу без выхадных, падоўжылі рабочыя змены, але перапрацавалі ўсю ягаду, стварылі сабе запас на год, частку атрыманнага соку прадалі іншым перапрацоўшчыкам.

Вядома, ніхто з гаспадароў ягадных плантацый не быў у захапленні ад магчымасці прадаваць вырашчанае па 30 капеек. Але што зробіш? На пачатку сезона, расказвалі, самая першая ягада ішла па 10 рублёў за літровы слоік. А праз дзень-два, калі спрэс пацягнуліся машыны са скупшчыкамі, цана крыху патрымалася на ўзроўні 2—2,5 рублёў, потым упала аж да 70 капеек, а некаторыя хацелі браць таварную ягаду нават па палове рубля. Вось тады людзі і пачалі выкідваць клубніцы ім пад ногі — бо зразумела, што здаць за гэтка кошт азначала працаваць ва ўбытак: некаторыя ж наймаюць людзей для збору ягад, плацяць ім. Праўда, пазней, калі ў Дварэц прыйшлі нарыхтоўшчыкі спажывецкай перапрацоўкі, скупшчыкі таксама апамяталіся і сталі

даваць за кіло па 1,2—1,5 рубля. І спажывецкай перапрацоўкай не ўсю ягаду брала па 30 капеек — для джэмаў, напрыклад, закуплялі асобныя партыі па 50 капеек за кіло. Але і гэта не цана для таго, хто ад цямна да цямна ў сезон карпее на градах.

У Лунінецкім раёне клубніцы вырошчваюць даўно. Асноўным вытворцам ягады з'яўляецца насельніцтва. У асобных вёсках ледзь не ў кожнага на прысядзібным участку да 30 сотак ягады, а разам выходзіць звыш тысячы гектараў. Валавы збор у асобныя гады дасягае 10 тысяч тон. Паводле папярэдніх ацэнак, сёлета таксама быў такі ўраджай. Чатыры фермеры, якія спецыялізуюцца на клубніцах, самастойна рэалізуюць прадукцыю, у іх адладжаныя каналы. Ды невялікія плошчы — усяго крыху больш за сем гектараў. Увесь астатні аб'ём выдаюць падсобныя гаспадаркі вяскоўцаў, якія кожны год спадзяюцца на ўраджай і на ўдачу. Раней лунінецкія ягаднікі сапраўды вельмі добра зараблялі за сезон, будавалі дамы ў вёсцы сабе, дзецям у гарадзе, куплялі машыны, уладкоўвалі побыт. Але сітуацыя змянілася. Прапанова часта перавышае попыт.

— Сезон збору скончаны, застаецца зусім няшмат позняй ягады, — кажа **старшыня Вулькаўскага сельскага Савета (суседні з Дварэцкім. — Аўт.) Аляксандр КУШНЯРЭВІЧ**. — Цяпер нашы гаспадары выбіраюць з градак па вядры ці два, з рэалізацыяй такога аб'ёму праблемы няма. Вядома, усе ў адзін голас кажуць, што ў нашай мясцовасці неабходна мець перапрацоўчае прадпрыемства, каб людзі ведалі, што гарантавана здадуць хоць бы па 60—80 капеек.

У раёне з такімі плошчамі пад ягаду, вядома, патрэбен свой завод альбо, напрыклад, цэх па замарозцы. Значыць, патрэбен інвестар. Толькі дзе яго ўзяць? Калі б знайшоўся зямляк-бізнесмен, які разумее праблему, і пабудаваў бы завод перапрацоўчы, усе былі б шчаслівыя. А так даводзіцца зноў разлічваць на шанцаванне: у каго, напрыклад, паспее першая ягада, той у выйгрышы, не прагадае і гаспадар апошняй, калі цана пад фінал сезона ўнімаецца зноў. Як паведаміў **начальнік аддзела Брэскага аблспажыўсаюза Валерыі КАПІТАНЧЫК**, на самым пачатку нарыхтоўкі прадпрыемствы спажывецкай перапрацоўкі бралі ягаду для рознічнага гандлю па тры рублі

за кіло і больш. Ну а ў разгар сезона, як ужо гаварылася, па 30 капеек для вінаводаў.

Не так даўно аўтара гэтых радкоў давялося пабываць у фермерскай гаспадарцы «Фартуна» Баранавіцкага раёна. Яе кіраўнік Галіна Матус прывяла цікавы факт са свайго гаспадарання. Яна расказала, што сёлета яны атрымалі добрую вырчку на ранняй капусце. А ўсё таму, што два папярэднія гады цаны на гэтую агародніну не было. Не было настолькі, што асобныя прыватнікі нават убіраць капусту не сталі, танней аказалася заараць поле. І на гэтым фоне многія адмовіліся ад пасадкі гэтай культуры. А тыя, хто пралічылі і спрагназавалі, аказаліся ў выйгрышы. Так што любы бізнес, нават самы маленькі, справа рызиковая: можна выйграць, а можна і праіграць. І ў пачатку любой справы варта ўлічваць рызыкі.

Не без поспеху асвойваюць гэтую навуку столінскія агурочнікі. Усе ведаюць Альшаны як агурочную сталіцу краіны. Толькі сёння гэтае вызначэнне ўжо не вельмі дакладнае, бо тамтэйшыя гаспадары актыўна пераключаюцца на вырошчванне іншай прадукцыі. Агуркі, вядома, не пакідаюць, але ствараюць пэўную падушку бяспекі ў выглядзе ўчасткаў з памідорамі, клубніцамі, парэчкамі, асвойваюць маліны, буюкі, садзяць яблыневыя сады. І гэта правільна. Галоўнае, што людзі забяспечваюць свае сем'і, ствараюць свой дабрабыт уласнай працай. Цікава, што на Століншчыне ва ўмовах хранічнага недахопу зямлі для прыватнага гаспадарання многім прапанавалі браць даволі вялікія надзелы ў іншых раёнах, пераязджаць. Людзі адмаўляюцца. Выходзіць, яны вельмі прывязаны да малой радзімы. Ды і на Лунінецчыне не ўся пагалоўна моладзь збягае ў гарады. Значыць, можна спадзявацца, што з цяперашніх гаспадароў плантацый вырастуць патэнцыйныя інвестары, якія створаць перапрацоўчыя прадпрыемствы, каб не заводзіць тыя ж напаяўняльнікі для ёгуртаў альбо сокі з-за мяжы, а вырабляць іх у сябе са свежай, толькі што сабранай з поля ягады. Харчовыя эксперты не раз адзначалі, што самая лепшая якасць прадукцыі атрымліваецца з той ягады, якая не перавозіцца на вялікія адлегласці, а перапрацоўваецца на месцы.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

ШТО ПАЧЫМ У РЕГІЁНАХ?

Што прымаюць у спажывецка-таварыствах (цэны прыведзены ў рублях за кілаграм па мінімальным і максімальным расцэнках)

	Брэст	Віцебск
Чарніцы лясныя	2,5	2,5
Парэчкі чырвоныя	0,5 — 0,8	0,4 — 0,5
Парэчкі чорныя	0,8 — 1,0	0,6 — 0,8
Грыбы-лісічкі	3,0 — 5,0	3,0 — 5,0
Суніцы садовыя (клубніцы)	0,3 — 0,5	1,5 — 2,0
Вішні, чарэшні	1,0 — 1,2	1,0 — 2,0
Маліны	3,5 — 5,0	1,5 — 2,0

ВІТАМІНЫ

ПА ЧАРНІЦЫ Ё... КРАМУ

Днямі купіла ў краме «Родны кут», што ад сістэмы спажывааперацыі, чарніцы. Такія смачныя, што на наступны дзень пабегла па дабаўку. Каштуе ягада 4 рублі 75 капеек за кіло. Нават танней, чым у бабулек на рынку.

Едуць па ягаду нават на Брэстчыну — у Лунінецкі раён. Частка клубніц прададзена насельніцтву, частка — адпраўлена на перапрацоўку ў цэх шокавай замарозкі Глускай райспажывааперацыі — «Глусское лукошко».

Як і па клубніцах, у нарыхтоўцы чарніц цяпер

нават не падыходзілі. Усё прадаецца на рынках, у розніцу. Або замарожваецца.

Усяго паліні спажывааперацыі вядзецца нарыхтоўка 20 відаў сельгаспрадукцыі. Аляксей Сіроцін жартуе, што няма нічога новага, што насельніцтва пачало б вырошчваць. Та-

ко» ягада праходзіць працэдуру шокавай замарозкі і ў такім выглядзе едзе ў замежжа.

Для зручнасці арганізацыя запрашае нарыхтоўчыкаў. На сёння каля 200 чалавек вядуць ад яе імя закуп вядуць лесу і агарода ў насельніцтва. Праўда, вязджаюць на дом

Фота Анастасія КЛЕШЧУКА

Цяпер у нарыхтоўчыкаў гарачая пара. Нядаўна кааператары яшчэ масава прымалі клубніцы, а зараз ім на змену прыйшлі чарніцы.

— За кілаграм ягады, напрыклад, 2 ліпеня давалі 2 рублі 80 капеек, — удакладняе **начальнік аддзела нарыхтоўкі, ВЭД і рынку Магілёўскага аблспажывааюза Аляксей СІРОЦІН**. — Ягады адносна няшмат, меней, чым летась. На пачатак ліпеня было нарыхтавана каля 100 тон, прыкладна столькі ж на гэтую дату яе было і летась. А наогул у мінулым годзе нарыхтавалі 350 тон чарніц.

А вось з клубніцамі працэс ужо запавольіўся. У спажывааперацыі яе нарыхтавалі 120 тон — болей, чым летась. Максімальная цана, якая была, — 2,5 рубля за кілаграм.

лідзіруюць Глускі, Бабруйскі, Клічаўскі і Кіраўскі раёны.

Насельніцтва мае магчымасць падзарабіць таксама на агурках, таматах, капусце, бульбе і іншай гародніне. Дарэчы, як кажа спецыяліст, Шклоўскі раён, які пазіцыянуецца ў вобласці як агурочная сталіца, нічым на фоне іншых не вылучаецца. Гэты прадукт народ актыўна вырошчвае паўсюль, таму і закупачная цана на яго трымаецца ў межах 30—40 капеек за кіло. Але яна кожны дзень змяняецца — усё залежыць ад попыту і прапановы. Бывае, што кошт падскоквае аж да 60 капеек за кілаграм.

— На другое ліпеня мы нарыхтавалі 830 тон агуркоў, — удакладняе Аляксей Сіроцін. — Мы іх рэалізуем у нашай гандлёвай сетцы. Пакуль да перапрацоўкі

му сёлетні спіс стратэгічнага запasu вітамінаў моцна не адрозніваецца ад леташняга. Усё як заўсёды.

У гэтым спісе акрамя вышэйпазначаных таксама парэчкі чорныя і чырвоныя. Чорныя парэчкі, напрыклад, каштуюць сёння каля 60 капеек за кіло. Але больш за ўсё можна зарабіць менавіта на чарніцах. У канцы ліпеня пойдучы дурніцы, а ў верасні — журавіны.

Пакуль ёсць попыт, вітаміны рэалізуюцца ў гандлёвай сетцы. Калі працэс запавольіцца — пойдучы на перапрацоўку. Гэтым займаецца падведамасная арганізацыя аблспажывааюза — Бабруйскі гандлёвы цэнтр. Частка прадукцыі нават экспартуецца — напрыклад, чарніцы запатрабаваныя ў краінах Еўрасаюза. На прадпрыемстве «Глусское лукош-

толькі ў тым выпадку, калі партыя сур'езная. Па ядры ягад, вядома, ніхто не паедзе, але насельніцтва мае магчымасць зайсці ў краму гэтага сеткавіка і не толькі купіць там нешта з садавіны-гародніны, але і здаць. У сістэме спажывааперацыі ў працэсе нарыхтоўкі задзейнічаныя каля тысячы крам.

— Прыватныя нарыхтоўчыкі таксама не спяць, але мы імкнёмся даць цану болей, каб народ не аддаваў перавагу канкурэнтам, — удакладняе спецыяліст.

У пераліку ягад, якія нарыхтоўваюць у Глуску, ёсць і такія рэдкія, як агрэст. Сезон іх збору толькі пачынаецца. Дзякуючы намаганням спажывааперацыі купіць гэтую ягаду можна будзе ў крамах і на рынках вобласці.

Нэлі ЗІГУЛЯ.

Гомель	Гродна	Магілёў	Мінская вобласць
(цэны для рознічнага гандлю)			
2,5	2,5 — 2,7	3 — 3,2	2,5 — 3,5
0,4	0,2	0,6 — 1,0	0,3 — 0,4
0,5	0,3	0,6 — 1,0	0,3 — 0,4
5,0	5,0	4,0	4 — 4,6
1,5 — 1,8	0,3 — 2,5	1,5 — 2,5 (ужо няма)	0,8 — 2,0
Цэны не вызначаны	0,5 — 1,5	1,5 — 4,5	Цэны не вызначаны
2,5	2,5 — 3,0	2 — 2,2	0,5 — 1,2

У большасці спажывецкіх таварыстваў звярталі ўвагу на тое, што высокія цэны прапануюць толькі за таварную якасную ягаду, якую можна прадаць праз рознічную сетку.

Центр Промышленной Оценки				
Организатор аукциона		ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703		
Продавец		ОАО «Гомельдрев», г. Гомель, ул. Достоевского, 3		
Предмет аукциона				
Месторасположение: Гомельская обл., г. Гомель, ул. Севастопольская, 61				
Наименование	Назначение	Инвентарный номер	Общая площадь кв.м	Адрес (№ дома)
Лот № 1				
Здание балансирной пилы	Здание специализированное для обработки древесины и производства изделий из дерева, включая мебель	350/C-163118	318,3	61/2
Здание с вертикальной планировкой	Здание специализированное для обработки древесины, включая мебель	350/C-77096	6544,4	61/20
Составные части и принадлежности: два навеса				
Склад парафина	Сооружение специализированное складов, хранилищ	350/C-166028	78	61
Здание подготовительного корпуса цеха 85	Здание специализированное обрабатывающей промышленности	350/C-47999	1421,4	61
Составные части и принадлежности: кирпичная пристройка				
Эстакада	Сооружение неустановленного назначения	350/C-166026	140	61
Благоустройство	Сооружение неустановленного назначения	350/C-186307	3084,5	61
Составные части и принадлежности: ограждение здания с вертик. планировкой, забор кирпич. с конструктивным ограждением, ворота, три площадки, три покрытия, три дорожки				
Канализация	Сооружение специализированное водохозяйственного назначения	350/C-184597	322,4	61
Составные части и принадлежности: три трубопровода, колодец				
Водопровод № 1	Сооружение специализированное водохозяйственного назначения	350/C-184588	165,7 м.	61
Составные части и принадлежности: четыре трубопровода, колодец, колодец ПГ				
Теплосети наружные № 1	Сооружение специализированное энергетика	350/C-184593	434,9	61
Сведения о земельных участках: предоставлены Продавцу на праве постоянного пользования (ограничения — водоохранная зона водных объектов) для содержания и обслуживания здания с вертикальной планировкой и склада парафина — пл. 0,8942 га, здания подготовительного корпуса цеха 85 — пл. 0,3817 га, здания балансирной пилы — пл. 0,2416 га				
Начальная цена лота № 1 с НДС 20 % — 1 433 827,26 бел. руб.				
Лот № 2				
Здание конторы	здание административно-хозяйственное	350/C-161796	629,1	61/1
Сведения о земельном участке: предоставлен Продавцу общ. пл. 0,0614 га на праве постоянного пользования для содержания и обслуживания здания конторы (ограничения — водоохранная зона водных объектов).				
Начальная цена лота №2 с НДС 20 % — 556 800,00 бел. руб.				
Задаток 10 % от начальной цены предмета аукциона перечисляется на р/с BY60BLBB30120191021390001001 в Дирекции «ОАО Белинвестбанк» по г. Минску и Мінскай вобласці (адрес банка: г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК BLBBBY2X, УНП 191021390, получатель платежа — ЗАО «Центр промышленной оценки»				
Срок подписания договора купли-продажи:		10 рабочих дней после проведения аукциона		
Условия оплаты предмета аукциона				
Если между продавцом и покупателем (победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты предмета аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение 60 (шестьдесят) рабочих дней после заключения договора купли-продажи				
Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения за организацию аукциона оговорен в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by				
Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия				
Аукцион состоится 07.08.2019 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703.				
Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 06.08.2019 до 17.00 по указанному адресу. Тел.: +375 17 280-36-37; 8044-704-92-06. www.cpo.by . E-mail: auction@cpo.by				

ИЗВЕЩЕНИЕ	
о проведении повторного аукциона	
Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона), по поручению ОАО «Купала-Агро» (продавец), проводит повторный открытый аукцион по продаже склада минеральных удобрений общей площадью 414,8 кв. м с инв. № 630/C-73713, расположенного на земельном участке с кадастровым номером 62380000098001736 (право постоянного пользования) площадью 0,0502 га по адресу: Минская область, Молодечненский район, Радомский с/с, 20, вблизи д. Декшняны . Земельный участок имеет ограничения (обременения) прав: <i>охранная зона в придорожных полосах (контролируемых зонах) автомобильных дорог, пл. 0,0502 га.</i>	
Условия продажи:	
- улучшение эстетического вида объекта, благоустройство земельного участка, отведенного для обслуживания недвижимого имущества, и наведение на нем порядка в течение трех месяцев с момента подписания акта приема-передачи недвижимого имущества;	
- поддержание надлежащего санитарного, технического состояния недвижимого имущества и земельного участка в течение всего срока использования (эксплуатации) объекта до его сноса (гибели);	
- использование земельного участка в строгом соответствии с действующим законодательством.	
Начальная цена с НДС (20%) — 21 840,00 бел. руб. (задаток 10% от начальной цены — 2 184,00 бел. руб.).	
Задатки перечисляются на р/с № BY55BPSB30121082600169330000 в ЦБУ № 701 ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, БИК BPSBYY2X, УНП 690324015, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации». Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата объекта производится в течение 30 (тридцати) банковских дней со дня заключения договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи. Победитель (единственный участник) аукциона оплачивает Организатору аукциона вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона, в размере 7 (семи) процентов от окончательной цены продажи предмета аукциона. Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.rlt.by . Предыдущие извещения были опубликованы в газете «Звязда» от 28.02.2019, 30.04.2019. Аукцион состоится 16.07.2019 в 14.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 15.07.2019 до 16.00 по указанному адресу. Тел.: (8017) 207-71-34, (8029) 102-21-17.	

УП «Белконфискат» объявляет о проведении электронных торгов 25.07.2019 г. по продаже имущества, изъятого у ООО «Спецавтотранс-торг».
Грузовой пикап «Ниссан Навара», 2008 г. в., начальной стоимостью 9500 рублей. На сайте Belkonfiskat.by размещена информация о лоте, порядке проведения торгов и участия в них. Справки по тел.: 8 (017) 2269489, 8 (029) 7790809.
УНН 190431606

УП «Белконфискат» объявляет о проведении электронных торгов 24.07.2019 г. по продаже имущества, изъятого у Макарова В. С.
Легковой джип «Тойота РАВ4», 2004 г. в., начальной стоимостью 6700 рублей. На сайте Belkonfiskat.by размещена информация о лоте, порядке проведения торгов и участия в них. Справки по тел.: 8 (017) 2269489, 8 (029) 7790809.
УНН 190431606

РАЗГЛЕДЖАНА НА СЕСІІ

КІРАЎНІКІ, ЗАГЛЯНІЦЕ Ё... ІНТЭРНАТ!

Ці робіцца ўсё магчымае, каб захоўваць бяспеку людзей у месцах масавага знаходжання? А на прадпрыемствах, у арганізацыях усё прадугледжана, каб пажар не прывёў да значных фінансавых страт, не стаў трагедыяй? Гэтыя пытанні былі ў цэнтры ўвагі на сесіі Віцебскага абласнога Савета дэпутатаў.

Вельмі турбуе кіраўніцтва мясцовай улады тое, што ў інтэрнатах значна павысілася колькасць пажараў. Паводле аператыўнай інфармацыі МНС, сёлета адбылося шэсць пажараў у інтэрнатах вобласці. І гэта ў тры разы больш, чым за ўвесь мінулы год.

Начальнік Віцебскага абласнога ўпраўлення МНС Сяргей МЯЛЕШ-КІН, дарэчы, канстатаваў, што з усіх 315 інтэрнатаў толькі прыблізна ў чвэрці створаны ўсе ўмовы для бяспечнага пражывання. Агучыў ён і іншыя лічбы, якія, мякка кажучы, далёкія ад аптымістычных вынікаў дзейнасці ў кірунку прафілактыкі.

Старшыня Віцебскага абласнога Савета дэпутатаў Уладзімір ЦЯРЭНЦЬЕЎ эмацыянальна заклікаў кіраўнікоў прадпрыемстваў часцей наведваць інтэрнаты. А можа, некаторыя наогул там не былі або былі вельмі даўно? Народныя выбраннікі павінны там сустракацца з людзьмі, каб вывучыць на месцы, чым жывуць тыя, хто прагаласаваў за дэпутатаў. Гэта і ёсць

плённая работа з выбаршчыкамі, пра якую шмат гаворыцца, але, на жаль, не ўсе дэпутаты актыўнаюць...

У інтэрнатах жывуць і дзеці, падлеткі, таму трэба вывучаць, ці ўсё магчымае робіцца для стварэння добрых умоў для вучобы, усебаковага развіцця.

Падчас абмеркавання тэмы забеспячэння пажарнай бяспекі спікер «абласнога парламента» нагадаў, што прафілактыка павінна ажыццяўляцца і ў рамках выканання Дырэктывы Прэзідэнта № 1 «Аб мерах па ўмацаванні грамадскай бяспекі і дысцыпліны». Таму, мякка кажучы, дзіўна, што кіраўнікі забываюць аб патрабаваннях гэтага дакумента...

Безумоўна, толькі праверкамі і рэйдамі выратавальнікаў, штрафамі вінаватых немагчыма дасягнуць станоўчых вынікаў у справе прафілактыкі. Неабходна каардынацыя дзеянняў усіх зацікаўленых бакоў.

Што датычыцца імавернасці пажараў на тэрыторыі прадпрыемстваў, то гэта тэма, якая на слыху, калі адпаведныя паведамленні тыражуюць СМІ. Няўжо кіраўнікі не разумеюць, што давядзецца значна больш патраціцца на рамонт, замену абсталявання, некампенсаваць прастой, чым выдаткаваць, каб выканаць парады прафесіяналаў?

Аб стварэнні бяспечных умоў дэпутаты сёлета яшчэ будуць гаварыць не

раз. Беларусь асацыюецца з краінай, дзе бяспечна тутэйшым і гасцям. І кожнае, нават самае дробнае надзвычайнае здарэнне, — нагода для сур'эзнага вывучэння прычын яго ўзнікнення.

І канешне, міжволі ўзнікае пытанне: чаму ў адным раёне пажары — рэдкасць, а ў суседнім, на жаль, адбываюцца часта? Як канстатае кіраўніцтва абласной выратавальнай службы, усё залежыць ад чалавечага фактара, прафесіяналізму тых, хто павінен займацца прафілактыкай.

На сесіі агучылі як станоўчы, так і негатывны вопыт. Вельмі цікавыя прыклады дзейнасці ў канкрэтных населеных пунктах. Так, на тэрыторыі аднаго сельскага Савета для паралельнага назірання выкарыстоўваецца відэасістэма, якую прымяняюць для прафілактыкі лясных пажараў.

На сесіі вырашылі даручыць камітэтам і ўпраўленням аблвыканкама забяспечыць распрацоўку або карэкціроўку перспектывных планаў мерапрыемстваў па забеспячэнні пажарнай бяспекі аб'ектаў з масавым, кругласутачным знаходжаннем людзей. Трэба, дзе неабходна, прадугледзець у іх работы па абсталяванні сістэмамі пажарнай сігналізацыі і апавяшчэння людзей пра пажар. Былі агучаны канкрэтыя пытанні — напрыклад, пра неабходнасць набыцця аўтамабільных цыстэрн і іншага абсталявання.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

МАТАЙ НА ВУС

«СІВЫЯ НЕПАСЕДЫ» ПАКАЗАЛІ «SUPERSTAR»,

але перамаглі «Аптымісты»

Хто сказаў, што на пенсіі сумна жыць? Хто сказаў, што актыўнаму ладу жыцця ў такім узросце перашкаджаюць задышка і нестабільны артэрыяльны ціск? Вы проста не бачылі, што адбывалася на міжрэгіянальным турыстычным злёце «Чэрыкаўскі прывал — 2019», які ўжо чацвёрты раз сабраў самых актыўных і крэатыўных пенсіянераў у вёсцы Горкі на маляўнічым беразе Сожа.

Назвы камандаў кажуць самі за сябе: «SuperStar», «Сівыя непаседы», «Крутыя папуасы» і гэтак далей — усяго ўдзел у спаборніцтвах бралі восем камандаў з розных раёнаў Магілёўшчыны. Арганізоўвае мерапрыемства Чэрыкаўскі цэнтр сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва. Гэтым разам сваё плячо яму падставіў «Чырвоны крыж». Пенсіянеры дэманстравалі поспехі ў арыентаванні на месцы, пераадоленні паласы перашкод, эстафетце МНС, прыгатаванні паходных страў і шмат у чым іншым. Пакуль арганізатары падводзілі вынікі, тыя, каму пад 60 і крышачку болей, запальвалі на арганізаванай на свежым паветры дыскатэцы.

— Гэта мерапрыемства мы праводзім ужо чацвёрты раз, — расказала дырэктар Чэрыкаўскага раённага цэнтру сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва (РЦСАН) **Наталля СТАРАСЦІНА**. — На гэта нас натхніў прыклад іншых. Турыстычныя злёты для інвалідаў праводзяцца, а для пажылых нічога такога няма. Мы вырашылі выправіць сітуацыю. Да нас далучыліся пажылыя грамадзяне з ліку валанцёраў «Чырвонага крыжа» з Мінска, Магілёва і Горацкага раёна. Нашы пенсіянеры вельмі актыўныя, летась па канатах караскаліся.

Каб заахвоціць удзельнікаў, пераможцы вызначаліся не па агульнакамандным заліку, а па намінацыях. Напрыклад, найлепшымі ў арыентаванні на месцы сталі крычаўляне, у меткасі пры стральбе — прадстаўнікі Горак, а лепшы бівак зрабілі чэрыкаўскія пенсіянеры. Пераходзячы кубак пераможцы паехаў у Круглае з камандай «Аптымісты». Згодна з умовамі гэта каманда павінна будзе абавязкова ўдзельнічаць у гульнях у наступным годзе і пацвердзіць сваё права на кубак або перадаць яго іншым.

Анжэла НОВІКАВА, старшыня райсавета дэпутатаў Чэрыкаўскага раёна:

— Гэта выдатная форма работы. Самае галоўнае ў жыцці любога грамадзяніна — станоўчыя эмоцыі. Чым іх больш, тым менш мы звяртаем увагу на розныя раздражняльнікі. Актыўных людзей размеранае жыццё на пенсіі не задавальняе, яны жадаюць большага. Цудоўна, што ёсць такія цэнтры сацыяльнага абслугоўвання, дзе могуць дапамагчы знайсці сябе. Я была на гэтым злёце ў якасці гасця і атрымала шмат станоўчых уражанняў. Шмат з кім з удзельнікаў мы знаёмы асабіста, бо ў свой час я працавала намеснікам старшыні райвыканкама па сацыяльных пытаннях. Упершыню прысутнічалі прадстаўнікі «Чырвонага крыжа». Прыехала каманда з Мінска разам з работнікамі цэнтру сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва. Мы працуем у адной замкнутай сістэме, і вельмі часта ўзнікае неабходнасць кантактаваць з прадстаўнікамі іншых рэгіёнаў. Такія мерапрыемствы вельмі згуртоўваюць.

Нэлі ЗІГУЛЯ.

Фота з архіва Чэрыкаўскага РЦСАН.

УП «Белконфискат» аб'являе аб правядзенні электронных торгах 26.07.2019 г. па продажы імущества, изъятаго у Кухто Н. П.
 Погрузчик-экскаватор JCB 3CXSM4T, 2008 г. в., начальной стоимостью 4500 рублей. На сайте Belkonfiskat.by размещена информация о лоте, порядке проведения торгов и участия в них. Справки по тел.: 8 (017) 2269489, 8 (029) 7790809.
 УНН 190431606

ИЗВЕЩЕНИЕ о проведении 16 июля 2019 года повторных торгов с условиями по продаже имущества, принадлежащего ОАО «МТЗ»	
Предмет торгов (сведения о продаваемом имуществе)	«Здание специализированное для общественного питания» с инвентарным номером 500/С-25880 общей площадью 336,1 кв. м
Местонахождение продаваемого имущества	г. Минск, ул. Олега Кошевого, 13а
Сведения о земельном участке	Площадь — 0,0232 га, кадастровый номер 50000000001001873, назначение — земельный участок для обслуживания здания специализированного для общественного питания
Продавец имущества	ОАО «МТЗ», ул. Долгобродская, 29, 220070, г. Минск
Организатор торгов	Государственное предприятие «МГЦН», г. Минск, ул. К. Маркса, 39, к.10
Начальная цена предмета торгов с учетом НДС	337 000,00 бел. руб.
Сумма задатка	50 000,00 бел. руб.
Условия торгов	1. Победитель торгов (покупатель) оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона, в размере 1 процента от цены продажи предмета торгов, указанной в протоколе о результатах торгов, в течение 3 рабочих дней со дня проведения торгов. 2. Победитель торгов (покупатель) обязан согласовать дальнейшее использование приобретенного капитального строения с Минским городским исполнительным комитетом

Торги проводятся в соответствии со ст.ст. 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и порядком проведения аукциона по продаже имущества, принадлежащего ОАО «МТЗ», утвержденным организатором торгов. К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, внесшие задаток и заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона по соответствующему предмету торгов, а также представившие организатору торгов следующие документы: заявление на участие в аукционе (по форме, установленной организатором торгов); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, установленной организатором торгов); копию свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); копию устава (для юридических лиц); копию платежного документа о внесении задатка; документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица; а также, при необходимости, иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона. Задаток перечисляется на расчетный счет государственного предприятия «МГЦН» № ВУ34 ВР5В 3012 1049 7101 9933 0000 в Региональной Дирекции № 700 по г. Минску и Минской области ОАО «БПС-Сбербанк». БИК ВР5ВВУ2Х, в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе. Торги проходят в форме открытого аукциона с условиями на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов и включает НДС. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона. В случае если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в них подано только одним участником или для участия в них явилось только один участник, предмет торгов продается этому участнику (покупателю) при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов. Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи. Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) подписывается в течение 10 рабочих дней со дня проведения аукциона. Торги проводятся **16 июля 2019 года в 15.00** по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. Прием документов, а также консультации по вопросам участия в торгах осуществляются с **05.07.2019 по 12.07.2019** включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам — до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.
Телефоны для справок:
 (017) 327-48-36 (государственное предприятие «МГЦН»);
 (017) 333-49-73 (ОАО «МТЗ»).

Центр Промышленной Оценки

- Организация аукционов
- Оценка всех видов имущества

Извещение о проведении аукциона		
Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703	
Продавец	ОАО «ОС и ВТ», г. Минск, ул. Филимонова, 25	
Предмет аукциона		
Месторасположение: г. Минск, ул. Филимонова, 25-12		
Наименование (назначение)	Общая площадь	Инвентарный номер
Помещение общественного питания с архивными и складскими помещениями	1356,1 кв. м	500/D-798788380
Начальная цена с НДС 20% — 947 872,92 бел. руб.		
Задаток 10% от начальной цены предмета аукциона перечисляется на р/с ВУ60 ВЛВВ 3012 0191 0213 9000 1001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области, г. Минск, ул. Коллекторная, 11, БИК ВЛВВУ2Х, УНП 191021390, получатель платежа: ЗАО «Центр промышленной оценки»		
Срок подписания договора купли-продажи: 10 рабочих дней после проведения аукциона		
Условия оплаты предмета аукциона		
Если между продавцом и покупателем (победителем аукциона) либо единственным участником аукциона, согласившимся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5% в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты предмета аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение 30 (тридцати) календарных дней после заключения договора купли-продажи		
Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения за организацию аукциона оговорены в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by		
Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия		
Дата и время проведения аукциона: 07.08.2019 в 14.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, офис 1703. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 06.08.2019 до 17.00 по указанному адресу. Тел.: +375 17-280-36-37; +375 29-317-95-42. E-mail: auction@cpo.by		

МЯСЦОВАЕ САМАКІРАВАННЕ

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ № 15 ад 17 лютага 2009 года выдана Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.
Заснавальнікі: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Дырэктар — галоўны рэдактар СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч.
Адказны за выпуск: АНУФРЫЕВА В. А.
 Грамадскі савет: **ПАПКОЎ А. А.**, старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні; **ЦУПРЫК Л. А.**, старшыня Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па дзяржаўным будаўніцтве, мясцовым самакіраванні і рэгіянальнаму развіццю; **ПАПКО В. М.**, намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па міжнародных справах; **БЕЛЯКОЎ А. Э.**, намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па адукацыі, навучы, культуры і сацыяльным развіццям; **ПАНАСЮК В. В.**, старшыня Мінскага гарадскога Савета дэпутатаў; **ДРЫЛЕНКА Т. Л.**, старшыня Лёзненскага раённага Савета дэпутатаў; **СУШЧАНКА М. Л.**, старшыня Глушанскага пасялковага Савета дэпутатаў Бабруйскага раёна.

Выдавец — рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»

АДРАС РЭДАКЦЫІ:
 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10 а.

КАНТАКТНЫ ТЭЛЕФОН 287 18 31;
e-mail: info@zviabda.by

Газета адрэкавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 03.04.2009. 220013, г. Мінск, пр. Незалежнасці, 79.

Тыраж 20.008. Нумар падпісаны ў 19.30 4 ліпеня 2019 года.